اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۲۳ شهریور ۱۴۰۰
• ۷ صفر ۱۴۴۳
• ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۸۳ • پیاپی ۳۲۰۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

اجرای سیاست‌های انضباط پولی در بستر اقتصاد ایران مقدور است؟

انضباط، کلید مبارزه با فساد اقتصادی

یکی از مشکلاتی که دولت سیزدهم با آن مواجه است، مسئله کسری بودجه سنگینی است که حتی ابراهیم رئیسی نیز در مقاطع مختلفی به آن اشاره کرده است. اغلب اقتصاددانان معتقدند دولت تنها با اتکا به مالیات و فروش اوراق نمی‌تواند این مشکل نهادینه در بستر اقتصاد کشور را حل کند. برای حل و فصل معضل کسری بودجه که در نهایت منجر به تشدید تورم شده، راهکارهایی هم پیشنهاد می‌شود. با توجه به شرایط موجود، در کوتاه‌مدت اجرای سیاست‌های انضباطی که با تهیه بودجه‌ای انقباضی همراه است، نمی‌تواند گرهی از کار اقتصاد ایران باز کند. حدود ۶ ماه به پایان سال مانده و سازمان برنامه در حال مطالعه و آماده‌سازی پیش‌نویس بودجه ۱۴۰۱ است؛ از همین رو نمی‌توان انتظار داشت در طول سال جاری یا حتی سال آینده چنین طرحی در نظام بودجه‌ریزی کشور اجرایی شود. با این حال بسیاری امیدوارند با توجه به وعده‌های ابراهیم رئیسی مبنی بر ایجاد تحولات اقتصادی، دولت در راستای پیاده‌سازی سیاست‌های انضباط پولی گام بردارد.
۱۴

بورس در محاصره کلکسیونی از ریسک
۱۵

عکس: ایسنا

سرمقاله

اهمیت حوزه انرژی در اقتصاد ملی
۲

یادداشت‌های امروز

معضلات اقتصادی و ضرورت چاره‌اندیشی
۴

اقدامات نابودکننده صادرکنندگان
۷

ضرورت حمایت از صنایع معدنی
۱۱

ابزارهایی برای جبران کسری
۱۴

امکان‌سنجی ساخت میلیونی مسکن از نگاهی دیگر
۱۶

گزارش‌های روز

بازار خودرو در تب‌وتاب ریزش قیمت
۴

توسعه صادرات عملیاتی می‌شود
۷

AMICO

جناب آقای دکتر فاطمی امین

وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت

انتخاب شایسته جنابعالی از سوی رئیس جمهور محترم و همچنین رای اعتماد نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی به حضرتعالی را تبریک عرض نموده و تداوم توفیقات روز افزون جنابعالی را از درگاه ایزدمنان مسئلت می نماییم.

هیات مدیره و مدیران
گروه صنعتی آمیکو

جناب آقای دکتر سیدرضا فاطمی امین

انتصاب شایسته حضرتعالی به مقام وزارت صنعت ، معدن و تجارت را تبریک عرض نموده و از خداوند متعال برایتان توفیق سرافرازی در این آزمون بزرگ و خدمت به نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و مردم شریف این سرزمین را مسئلت می‌نمایم.

سید محمد حسین زینلی
مدیرعامل شرکت کویرتایر

کویرتایر

جناب آقای دکتر فاطمی امین
وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت

انتصاب شایسته جنابعالی به سمت وزیر صنعت، معدن و تجارت را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض می نماییم. و از درگاه خداوند متعال توفیق روز افزون جنابعالی را در جهت پیشبرد برنامه های دولت محترم و خدمت به مـردم و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را خواستاریم.

شرکت کرمان موتور

ویژه نامه سراسری صمت به مناسبت روز جهانی غذا منتشر خواهد شد
تاریخ انتشار:مهر ۱۴۰۰
تلفن مرکز آگهی ها ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
آدرس:خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان، پلاک ۲۶

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل ها را در
پایگاه خبری گسترش دنبال کنید
www.Gostaresh.news

سر مقاله

اهمیت حوزه انرژی در اقتصاد ملی

رضا پدیدار
رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق تهران

با در نظر گرفتن تحولات پیش‌رو و لزوم بکارگیری ظرفیت‌ها و توانمندی‌های کشور در دولت جدید، ضرورت توجه به یکی از موضوعات اثرگذار در اقتصاد ملی یعنی حوزه انرژی بیش از پیش نمایان می‌شود. بررسی ارتباط مصرف انرژی و رشد اقتصاد به‌صورت بخشی و حسب داده‌های منطقه‌ای، استانی یا زمانی، حکایت از تاثیر مثبت رشد مصرف انرژی بر رشد ارزش افزوده بخش‌های مختلف اقتصادی دارد. میزان اثرگذاری مثبت مصرف انرژی با حرکت از فاز رکود اقتصادی به فاز رونق اقتصادی مشهود بوده و با ادامه این روند به فاز رونق اقتصادی دست خواهیم یافت. این موضوع در بخش صنعت به‌ویژه در دوره رکود فعلی شدیدتر و معنادارتر خواهد بود؛ به‌عبارت دیگر این نتایج حکایت از وجود نوعی تقارن در ارتباط میان مصرف انرژی و رشد اقتصادی در ایران دارد.

از طرفی به‌خوبی می‌دانیم که ایران کشوری غنی از منابع طبیعی است و یک ابرقدرت در حوزه انرژی محسوب می‌شود. براساس اعلام سازمان اطلاعات انرژی امریکا، ایران دارای چهارمین ذخایر اثبات شده نفت خام و دومین ذخایر گاز طبیعی جهان پس از روسیه است؛ هرچند میزان ذخایر گاز ایران براساس آخرین مطالعات مرکز تحقیقات BP بیشترین ذخایر گاز طبیعی جهان است.

باوجود هدف‌گذاری‌های برنامه‌های توسعه پنج‌ساله نمی‌توان این حقیقت را کتمان کرد که اقتصاد کشور هنوز اقتصادی متکی به درآمدهای نفتی است. بیش از ۵۵ سال است که تولید گاز طبیعی و نفت بر کل تولید منابع انرژی ایران سایه افکنده و از طرفی از سال ۱۹۹۹ گاز طبیعی بخش عمده‌ای از مصرف نهایی را به خود اختصاص داده است. در عین حال سهم بالای مصرف سوخت‌های فسیلی که موتور توسعه اقتصادی-سیاسی کشور بوده، تبعات سیاسی و اقتصادی و زیست‌محیطی بسیاری داشته است.در هر صورت نمی‌توان این حقیقت را کتمان کرد که اقتصاد کشور هنوز اقتصادی متکی به درآمدهای نفتی است.

ایران یک صادرکننده بزرگ نفت خام و گاز طبیعی است و در سال‌های اخیر باوجود تحریم‌های غرب علیه ایران، کشورهایی نظیر چین، هندوستان، ژاپن، کره جنوبی و ترکیه همواره از جمله مشتریان عمده نفت خام و میعانات کشور بوده‌اند.

اما در بعد داخلی کشورمان برای استفاده بهینه از انرژی مدام در تکاپوست، چراکه مصرف انرژی در ایران بسیار بالاتر از استانداردهای جهانی است. در همین حال براساس آمار سال ۲۰۱۸ میلادی هدررفت انرژی در ایران بالغ بر ۱۶ تا ۱۷ میلیارد دلار بوده که اکنون انتظار می‌رود دولت جدید با اجرای صحیح هدفمندی یارانه‌ها و اصلاح قیمت‌ها مصرف داخلی را کاهش دهد.

سرانه مصرف انرژی در ایران ۱۵ برابر سرانه مصرف انرژی در ژاپن و ۱۰ برابر سرانه مصرف انرژی در اتحادیه اروپاست.

از طرفی ایران در طول دهه‌های متمادی یکی از اعضای مهم سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) و نیز سازمان کشورهای صادرکننده گاز بوده، به همین دلیل روابط سیاسی و اقتصادی کشورمان تا حدود زیادی تحت تاثیر جایگاهش در حوزه نفت و انرژی تعریف شده است.

نقش بخش انرژی در سیاست ایران غیرقابل‌انکار است. در مطالعات تطبیقی جهانی همواره بر این نکته بسیار مهم تاکید شده که ایران موفق به کسب جایگاه برقدرت بخش انرژی در جهان شده است.

از سوی دیگر و براساس مطالعات تطبیقی ۱۵۰ سال اخیر، انرژی به‌ویژه نفت، نقش حیاتی در منافع ملی کشورمان ایفا کرده و می‌تواند به‌درستی در ارتقای جایگاه بین‌المللی ایران حیاتی و تاثیرگذار باشد.

بی‌شک افزایش سهم ایران در تولید، تجارت و ترانزیت محموله‌های انرژی موجب خواهد شد اقتصاد جهان در این بخش بیش از پیش به ایران وابسته شود. علاوه بر این، چنین رویدادهایی می‌تواند بر امنیت ملی ایران بیفزاید و زمینه را برای حرکت به سمت توسعه روزافزون فراهم کند.

اکنون که مذاکرات برجامی در حال انجام است، صنعت نفت و گاز دوباره ایران را در بازارهای جهانی مطرح خواهد کرد. امکان بازگشت سرمایه‌گذاران خارجی به ایران فراهم شده که در این صورت راه برای پیشرفت‌های تکنولوژیک بخش انرژی نیز گشوده می‌شود.

کلام پایانی اینکه انرژی به‌عنوان یک عامل مهم تولید، می‌تواند نقش موثری در رشد اقتصاد داشته باشد؛ از این رو بررسی رابطه مصرف انرژی و رشد اقتصاد از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. برای تبیین این ارتباط نیاز جدی به روشن شدن سیاست‌های بخش انرژی داریم.

اجرای واکسیناسیون کرونا، طبق زمان‌بندی سنی

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا بر اجرای واکسیناسیون کووید ۱۹ براساس زمان‌بندی سنی تاکید کرد.

به گزارش ایسنا، علیرضا رئیسی ضمن تکذیب برخی اخبار در شبکه‌های اجتماعی پیرامون واکسیناسیون در سنین مختلف افزود: واکسیناسیون کووید ۱۹ در پایگاه‌ها و مراکز سراسر کشور منحصرا براساس زمان‌بندی سنی انجام شده و هیچ‌گونه تغییری در این روند ایجاد نشده است.

بنا بر اعلام روابط عمومی وزارت بهداشت، معاون بهداشت وزیر بهداشت از همه هموطنان خواست فقط با مراجعه به سامانه سلامت به نشانی salamat.gov.ir و تکمیل مشخصات خود براساس نوبت‌بندی صورت گرفته به پایگاه‌ها و مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند.

دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی سایر استان‌های کشور نیز با انتشار اخبار جداگانه تاکید دارند حضور افراد در مراکز واکسیناسیون تنها براساس پیامک نوبت‌دهی بوده و از افراد دیگر درخواست می‌شود برای پیشگیری از هرگونه اختلال و ازدحام جمعیت در محل‌های تزریق واکسن و حفظ سلامت خود و دیگران، تنها پس از نام‌نویسی در سامانه و دریافت پیامک به مراکز واکسیناسیون مراجعه کنند. براین اساس امکان پذیرش افراد خارج از نوبت‌های پیامک شده وجود ندارد و هرگونه مراجعه خارج از شرایط یادشده، موجب اختلال در روند اجرای واکسیناسیون خواهد شد.

جان تازه به نمایشگاه‌ها

رویداد صنعت ساختمان افتتاح شد

عکس: آیدا فریدی

سهیل فرزین: بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان روز گذشته، ۲۲ شهریور با حضور رستم قاسمی وزیر راه و شهرسازی، حسن زمانی مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران، بهمن عبداللهی رئیس اتاق تعاون ایران، محمدرضا رضایی کوچی رئیس کمیسیون عمران مجلس، سید محمدرضا میرتاج‌الدینی نایب‌رئیس کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس، سید کاظم دلخوش نماینده مردم صومعه‌سرا در مجلس، محمود شایگان مدیرعامل بانک مسکن، سفرای کره و افریقای جنوبی در ایران، رایزن بازرگانی سوریه در ایران، دبیر دوم اقتصادی کشور هند و مدیر دفتر توسعه تجاری کشور برزیل در ایران در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران افتتاح شد.

■ حضور ۵۱۱ شرکت در نمایشگاه

به گزارش صمت، در این دوره از رویداد بین‌المللی صنعت ساختمان که به همت اتاق تعاون برگزار شده، ۵۱۱ شرکت حضور به‌هم رسانده و آخرین خدمات و دستاوردهای خود در گروه‌های کالایی مصالح پایه ساختمان و سیستم‌های سازه‌ای، نازک‌کاری، معماری داخلی و فضای باز، لوازم و تاسیسات مکانیکی ساختمان، لوازم و تاسیسات برقی، الکترونیکی و امنیتی ساختمان، آسانسور، پله‌برقی، بالابر، نقاله و سیستم‌های متحرک، ابزار، لوازم و ماشین‌آلات کارگاهی و خط تولید مصالح، خدمات مهندسی و حرفه‌ای، بازار سرمایه، تشکل‌های حرفه‌ای، آموزش، انتشارات و تبلیغات را به نمایش گذاشته‌اند.

■ اعلام خبر خوب مسکن تا ۲ هفته آینده

رستم قاسمی، وزیر راه و شهرسازی در حاشیه آیین برگزاری این رویداد با بیان اینکه در این نمایشگاه فناوری‌های نوین صنعت ساختمان عرضه شده، گفت: ما شاخص‌های نوینی را که امروزه در دنیا به‌عنوان توسعه مسکن مطرح است، سرلوحه کار خود قرار داده‌ایم. سرعت، نرخ و کیفیت ۳ شاخص مهم در توسعه مسکن به‌شمار می‌روند که باید این ۳ شاخص را در کشور به‌عنوان فناوری‌های جدید مد نظر قرار دهیم.

ظرف ۲ هفته آینده خبر خوبی درباره برنامه و هدف دولت در بخش مسکن اعلام می‌شود که اقدام عملی و شروع اجرای برنامه مسکن دولت خواهد بود. وی در ادامه به موضوع ساخت یک میلیون واحد مسکونی نیز اشاره کرد و گفت: برای موضوع زمین هیچ مشکلی نداریم و اقدام راهبردی در وزارت راه و شهرسازی ایجاد بانک زمین بوده است. این اقدام در یک برنامه دوماهه پیش‌بینی شده است؛ به‌طوری که بخش زیادی از زمین اهداف چهارساله مسکن تامین شده است.

■ ساماندهی نرخ مصالح ساختمانی

وزیر راه و شهرسازی همچنین به حواشی پیرامون نرخ سیمان واکنش نشان داد و گفت: برنامه‌ریزی‌ها انجام‌شده و ما شاهد کاهش نرخ سیمان از عددی بزرگ به یک عدد منطقی بوده‌ایم.

رستمی با بیان اینکه سامانه اسکان نیز به‌زودی بارگذاری می‌شود، خاطرنشان کرد: باتوجه به قانون جهش تولید مسکن به‌زودی در شورای‌عالی مسکن قیمت‌ها برای مصالح ساختمانی را پیشنهاد می‌دهیم.

وزیر راه و شهرسازی افزود: واحدهای باقی‌مانده مسکن مهر تا پایان سال تکمیل می‌شوند.

■ جزئیات برگزاری نمایشگاه صنعت ساختمان

به گزارش صمت بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان از ۲۲ تا ۲۵ شهریور در نمایشگاه بین‌المللی تهران به همت اتاق تعاون ایران برگزار می‌شود و در آن ۵۱۱ شرکت‌کننده از ۸ کشور ایران، فنلاند، کانادا، چین، ترکیه، اندونزی، کره جنوبی و آلمان حضور دارند. گفتنی است هیات تجاری ۱۲۰ نفره از کشور ترکیه، افغانستان، عراق، کنیا، اندونزی، سوریه و امارات در مراسم افتتاح این رویداد حاضر بودند. سومین فستیوال معماری ایران و کارگاه‌های آموزشی در حوزه بازارهای صادراتی در این نمایشگاه برگزار می‌شود. در بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان نمایندگانی از معاونت علمی-فناوری ریاست‌جمهوری، تشکل‌های تخصصی و حرفه‌ای صنعت ساختمان و سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور حضور موثری خواهند داشت. بیست‌ویکمین نمایشگاه بین‌المللی صنعت ساختمان با رعایت تمام پروتکل‌های بهداشتی ابلاغ شده ازسوی ستاد مقابله با کرونای کشور برگزار خواهد شد. این رویداد به مدت ۴ روز و در سالن‌های ۵، ۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۲۷، ۳۱، ۳۵، ۳۸، ۳۸ آ، ۳۸ ب، ۴۰، ۴۱ و ۴۴ میزبان علاقه‌مندان حوزه صنعت ساختمان است.

این نمایشگاه از روز گذشته تا ۲۵ شهریور از ساعت ۱۰ تا ۱۸، تنها با حضور متخصصان و کارشناسانی که از قبل دعوت شده‌اند، برگزار خواهد شد.

چهره

مجلس در انتظار دریافت نظر سینماگران

رئیس مجلس شورای اسلامی با تاکید بر اینکه بدون توجه به ۲ عرصه یعنی فرهنگ و هنر و نیز عرصه فناوری هیچ تحولی امکان‌پذیر نیست، گفت: تجارب من در بخش‌های مختلف در ارتباط با فرهنگ و هنر به من نشان داد که با این عرصه می‌توان در جامعه تحول ایجاد کرد.

به گزارش خانه ملت، همزمان با روز ملی سینما، جمعی از اعضای هیات مدیره خانه سینما و روسای انجمن‌های صنفی مختلف این حوزه و تعدادی از سینماگران با محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی دیدار کردند و به بیان دغدغه‌ها و مطالبات خود پرداختند. رئیس مجلس در ابتدای این دیدار که با بیان مطالبات، گلایه‌ها و مشکلات حوزه سینما همراه بود، ضمن تبریک این روز به اهالی سینمای ایران گفت: نقشی که فرهنگ و هنر در عرصه‌های مختلف تربیت، ایجاد نشاط در جامعه، استقلال، شادابی و پیشرفت و توسعه دارد، بر هیچ کس پوشیده نیست و در طول تاریخ، هنرمندان به اشکال مختلف این اثرگذاری را داشتند.قالیباف با تاکید بر اینکه خیلی بیشتر از این نیازمند هستیم که فعالان عرصه فرهنگ و هنر با مدیران و مسئولان به‌هم نزدیک باشند، ادامه داد: متاسفانه در حال حاضر فاصله زیادی بین هنرمندان و مسئولان وجود دارد و این فاصله به جامعه نیز تعمیم داده می‌شود. در واقع فواصل موجود در جامعه از نخبگان هنری و مدیریتی نشأت می‌گیرد و آثار آن را در جامعه نیز می‌بینیم. وی با اذعان به اینکه حتما این اشکال را می‌پذیرم که مقصر اصلی ما مدیران هستیم، اظهار کرد: خواهش من این است که فعالان عرصه فرهنگ و هنر نیز در میان خود کنکاش کنند که آیا آنها در به وجود آمدن این فاصله سهمی دارند یا ندارند.

وی یادآور شد: امروز که در محل ریل‌گذاری و سیاست‌گذاری قرار داریم، می‌توان کارهای بزرگ‌تری انجام داد. وی با اشاره به شرایط سخت اقتصادی و کرونایی کشور، تصریح کرد: در چنین شرایطی ضرورت دارد از فشارهای روحی و روانی مردم کاست و روحیه آنها را ارتقا داد.رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه سینماگران نیز در دوران کرونا وضعیت سختی را پشت سر گذاشتند، تصریح کرد: در این شرایط باید دست به‌دست هم دهیم و از این مقطع زمانی به سلامت عبور کنیم. قالیباف با تاکید بر اینکه امروز باید بیش از هر زمان دیگری کنار هم باشیم، تصریح کرد: ما امروز از نداری دچار مشکل نیستیم، بلکه از فاصله‌ها و ضعف در مدیریت دچار مشکل شده‌ایم. متاسفانه کمتر فرصت را به مردم و جوان‌ها می‌دهیم و همین مسائل است که ضعف ما را دوچندان می‌کند.وی حل مشکلات در ۳ حوزه بیمه هنرمندان، مالیات و تشکیل یک کارگروه فنی و علمی برای ریل‌گذاری در این عرصه را قول و قرار خود با سینماگران برشمرد و افزود: انتظار داریم ظرف مدت یک ماه پیشنهادات سینماگران به مرکز پژوهش‌های مجلس واصل شود و در این زمینه بتوانیم راهکارهای عملیاتی پیش‌بینی کنیم.

رئیس مجلس شورای اسلامی اضافه کرد: رهبر معظم انقلاب نیز در مسائل فرهنگی به‌ویژه در حوزه هنر و سینما حساسیت ویژه‌ای دارد و این فرصت برای تعالی سینما بسیار مغتنم است.

برنامه‌ای برای واردات خودرو نداریم

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: باتوجه به برنامه‌ریزی‌ها برای تولیدات داخلی صنعت خودروسازی، دولت در حال حاضر برنامه‌ای برای واردات خودرو ندارد.به گزارش ایرنا، سیدرضا فاطمی‌امین در پایان جلسه با اعضای کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت برای بخش خودروسازی کشور دو برنامه ۶ ماهه و دوساله با توان داخلی مشخص کرده است.

وی با اشاره به اینکه اجرای هر دو برنامه به‌صورت همزمان از مهر امسال آغاز می‌شود، تصریح کرد: برنامه کوتاه‌مدت با هدف رسیدن به اهداف تعیین شده تا پایان سال ترسیم شده است.وزیر صنعت، معدن و تجارت کاهش نرخ همزمان با افزایش تولید و کیفیت و اجرای تعهدات خودروسازان را از جمله اهداف این وزارتخانه برشمرد و خاطرنشان کرد: رسیدن به تولید سالانه ۳ میلیون خودرو برای افق چهارساله خودروسازی کشور برنامه‌ریزی شده است. وی افزود: صنعت خودروسازی و سیاست‌های آن موضوعی وسیع و مهم است که بیشتر درباره آن اطلاع‌رسانی خواهد شد.

ادامه گفت‌وگوی برجام بعد از نشست شورای حکام

روز گذشته نشست فصلی شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین در حالی آغاز شد که قرار است در این نشست نظارت و راستی‌آزمایی هسته‌ای در ایران، ایمنی هسته‌ای، استفاده‌های صلح‌آمیز از اتم، اجرای توافقنامه‌های پادمانی آژانس و همچنین سیاست‌های شخصی آژانس مورد بررسی قرار گیرد.

سخنگوی وزارت خارجه نیز در نشست هفتگی روز گذشته درباره سفر اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران و توافقات انجام شده بین ایران و این سازمان بین‌المللی گفت: مراودات بین ایران و آژانس مراودات معمول و فنی است و مادامی که جنبه غیرسیاسی و غیرتبعیض‌آمیز آژانس با ایران حفظ شود ایران روابط خود را با آژانس حفظ و پیگیری می‌کند. به گزارش ایرنا، خطیب‌زاده با بیان اینکه سفر آقای گروسی به تهران پیش از نشست شورای حکام در چارچوب حل و فصل مسائل فی‌مابین بوده، تصریح کرد: در این سفر رایزنی‌های خوبی انجام شد. این موضوعات مسائل جدیدی نبوده و نیست و در بستر همکاری‌های فی‌مابین در حال انجام است و به‌خاطر اجلاس شورای حکام به‌صورت فشرده‌تر صورت گرفته و توافق شد در چارچوب فنی بدون اجازه به طرف‌های دیگر برای ورود به روابط ایران و آژانس، این روابط ادامه پیدا کند. وی افزود: سفر آقای گروسی سفر موفقی بود و قرار است آقای اسلامی رئیس سازمان انرژی اتمی برای حضور در کنفرانس عمومی آژانس به وین سفر کند و توافق شد آقای گروسی نیز سفرهای خود به تهران را به‌صورت منظم‌تری انجام دهد و بعد از نشست شورای حکام بار دیگر به تهران خواهند آمد تا گفت‌وگوها و رایزنی‌ها ادامه پیدا کند.

■ برای واردات واکسن خط قرمزی نداریم

خطیب‌زاده همچنین در پاسخ به سوال دیگری درباره واردات واکسن‌های فایزر و مدرنا به کشور و همچنین سیاست دولت در زمینه واردات واکسن کرونا و اینکه یکی از رهیافت‌های دولت جدید استفاده از راه‌های غیربرجامی برای تامین منافع اقتصادی کشور بوده که در بحث واردات واکسن کرونا آن را مشاهده کردیم، تصریح کرد: ما در زمینه واردات واکسن کرونا به کشور هیچ خط قرمزی نداشته و نداریم. البته همان‌طور که پیش از این نیز گفته‌ام مرجع صلاحیت‌دار قطعی و یگانه تشخیص اینکه کدام واکسن وارد کشور شود، از روز اول وزارت بهداشت بوده و وزارت خارجه از همان روز اول تمام امکانات واردات را به‌کار برده است. وزارت بهداشت در مقاطعی مصلحت ندانسته یا اینکه تصور این بوده که منابع قابل‌اعتمادی نیستند یا شرکت‌های وارداتی دارای ویژگی‌های واردات نبوده‌اند که درخواست برخی از آنها تایید نشد، اما در یکی، دو ماه اخیر درخواست‌ها به‌صورت حداکثری تایید شده‌اند و اینها از مسیرهای مختلف باعث تسریع واردات واکسن به کشور شده‌اند.

خطیب‌زاده ادامه داد: ما از مسیر کووکس و از مسیر همکاری با کشورهایی مثل چین که گفت‌وگوها با مقامات این کشور برای واردات چندده میلیون دوز بوده کار را پیش برده‌ایم. وی گفت: درباره واکسن‌هایی که اسم برده شد نیز هیچ محدودیتی نداریم.

عکس روز

نابودی جنگل های مازندران به واسطه ساخت و ساز

عکس: میزان

بین‌الملل

توافق ایران و آژانس در کانون توجه رسانه‌های جهان

توافق ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در رسانه‌های مختلف جهان بازتاب گسترده‌ای داشت و بیشتر این رسانه‌ها این توافق را زمینه‌ای برای امیدواری نسبت به ازسرگیری مذاکرات هسته‌ای برشمردند. به گزارش ایرنا، خبرگزاری رویترز طی گزارشی در این راستا عنوان کرد توافق ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امیدها را نسبت به مذاکرات هسته‌ای با حضور امریکا افزایش داده است. خبرگزاری فرانسه نیز در این زمینه گزارش داد: مدیرکل آژانس از حصول توافق با ایران در راستای دسترسی به تجهیزات نظارتی در تاسیسات هسته‌ای این کشور استقبال کرد و گفت این توافق شرایط را برای مذاکرات دیپلماتیک با تهران مهیا می‌کند.

روزنامه نیویورک تایمز نیز طی گزارشی در این زمینه عنوان کرد: ایران و آژانس به توافقی دقیقه آخری در زمینه نظارت‌های هسته‌ای دست یافتند.

در همین باره روزنامه گاردین نوشت: توافق روز گذشته ایران و آژانس این احتمال که امریکا و اروپایی‌ها اقدامی را علیه ایران در شورای حکام در دستورکار قرار دهند، کم می‌کند. تارنمای شبکه بلومبرگ نیز گزارش داد: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی از حصول پیشرفت در مذاکرات با مقامات ایران در زمینه دسترسی به برنامه نظارتی خبر داده است. تارنمای شبکه الجزیره انگلیسی نیز طی مطلبی عنوان کرد: ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به توافقی دست یافتند تا از بروز بحران در توافقنامه هسته‌ای میان تهران و غرب جلوگیری شود. این توافق از بروز بحران در روند احیای توافق هسته‌ای که در سال ۲۰۱۵ حاصل شد و مذاکرات در زمینه آن همچنان با گمانه‌زنی‌هایی روبه‌رو بوده، جلوگیری می‌کند. براساس بیانیه مشترک ایران وآژانس، به بازرسان آژانس اجازه داده می‌شود نسبت به سرویس فنی تجهیزات نظارتی مشخص شده و جایگزینی کارت‌های حافظه آنها که تحت مهر و موم مشترک در ایران نگهداری خواهند شد، اقدام کنند.در بیانیه مشترک محمد اسلامی معاون رئیس‌جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی جمهوری اسلامی ایران و رافائل گروسی مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی که پس از نشست مشترک روز یکشنبه آنان به امضا رسید، آمده است: طرفین روحیه همکاری و اعتماد متقابل و اهمیت تداوم آن و همچنین ضرورت رسیدگی به موضوعات فیمابین در فضایی سازنده و منحصراً فنی را مورد یادآوری و تاکید مجدد قرار داده‌اند.

در این بیانیه همچنین آمده است: در چارچوب تعاملات و همکاری‌های موجود فی‌مابین، طرفین تصمیم گرفتند دیدارهای متقابل را در سطوح مرتبط تداوم دهند.

گسترش صنعت
سه‌شنبه
۲۳ شهریور ۱۴۰۰
۷ صفر ۱۴۴۳
۱۴ سپتامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۸۸۳
پیاپی ۳۲۰۱
www.sanatnewspaper.com

بازار خودرو در تب‌وتاب ریزش قیمت

اهداف ایران‌خودرو در استراتژی‌های کلان

انضباط کلید مبارزه با فساد اقتصادی

تحلیل روز

نگاهی آماری به تحولات تجاری کشور

اصلاحات ساختاری لازمه توسعه صادرات است

عکس: صنعت

توسعه تجارت بدون اصلاحات ساختاری امکان‌پذیر نیست. این اصلاحات باید در حوزه‌های مختلفی همچون جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، نرخ ارز، نحوه تامین مالی و سایر سیاست‌های مالی کشور، اجرایی شود

مرضیه احقاقی: توسعه تجارت در سطح بین‌المللی از شاخصه‌های اصلی و اثرگذار بر روند توسعه اقتصادی کشورها به شمار می‌رود. صادرات در بسیاری از کشورها محور اصلی توسعه شناخته می‌شود و از این منظر اهمیت ویژه‌ای دارد. درواقع تولید یک محصول در داخل و فروش آن در بازارهای بین‌المللی زمینه استقلال و اثرگذاری اقتصادی کشورها را فراهم می‌کند. این شاخصه علاوه‌بر نقشی که در ثبات و توسعه اقتصادی دارد زمینه رشد تولید، اشتغالزایی و همچنین حرکت در مسیر توسعه‌یافتگی را هم فراهم می‌کند. بر همین اساس، نیز بسیاری از کشورها با درک اهمیت ارتقای جایگاه صادراتی خود تلاش می‌کنند تا با تعریف انواع مشوق‌ها، زمینه توسعه فروش بین‌المللی خود را فراهم کنند. براساس گزارشی از صنعت تنظیم موافقتنامه‌های تجارت آزاد با سایر کشورها، بررسی آیین‌نامه‌های حاکم بر صادرات و بازنگری در آنها و همچنین همکاری با فعالان اقتصاد در شناسایی ظرفیت‌های صادراتی و بهره‌مندی از آنها، مهم‌ترین مواردی هستند که انتظار می‌رود از سوی سیاست‌گذاران و با هدف توسعه صادرات دنبال شود.

اصلاح، لازمه توسعه تجاری

براساس گزارشی از اتاق بازگانی تهران، توسعه تجارت یکی از محرک‌های رشد اقتصاد است. توسعه تجارت بدون اصلاحات ساختاری امکان‌پذیر نیست. این اصلاحات باید در حوزه‌های مختلفی همچون سیاست‌های جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی، نرخ ارز، نحوه تامین مالی و سایر سیاست‌های مالی کشور، اجرایی شود. در ادامه انسجام و سازگاری سیاست‌ها نیز باید مورد توجه مسئولان قرار گیرد و در ادامه در مسیر ساده‌سازی فرآیندهای تجاری با هدف تشویق صادرات گام بردارند. در این میان دسترسی به نهادهای تولید با قیمت رقابتی، ورود به بازارها و زنجیره ارزش جهانی، تامین مالی صادرات، دسترسی به اطلاعات بازارهای تجاری و همچنین دسترسی به تکنولوژی‌های جدید از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر توسعه صادرات هستند.

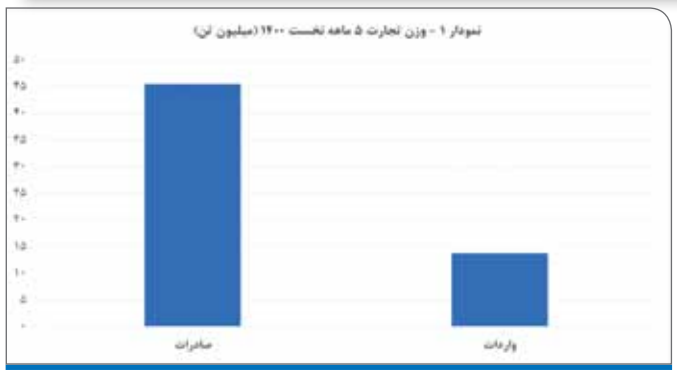
▣ مشوق‌های صادراتی

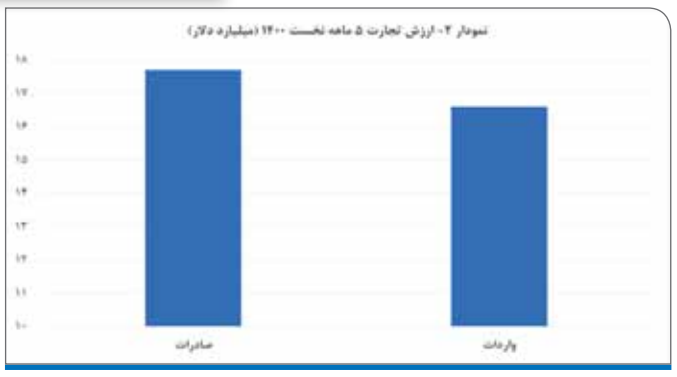
بسیاری از کشورها با درک و شناخت اهمیت توسعه صادرات اقدام به ارائه انواع مشوق‌های صادراتی می‌کنند. منظور از مشوق صادراتی نوعی کمک اقتصادی است که دولت‌ها به بنگاه‌ها یا فعالیت‌های کسب‌وکار ارائه می‌کنند. هدف از ارائه چنین مشوق‌هایی، یاری بنگاه‌ها و صنایع برای نفوذ و حفظ موقعیت در بازارهای خارجی و همچنین کمک به حفظ و ارتقای رقابت‌پذیری محصولات داخلی در بازارهای جهانی است.

البته در این میان باید تاکید کرد که سازمان تجارت جهانی نیز اعطای اغلب یارانه‌ها را (مگر در کشورهای کمتر توسعه‌یافته) ممنوع کرده است. WTO بر این باور است که این‌گونه حمایت‌ها از صادرات، منجر به ناکارآمدی بازار می‌شود. در ادامه باید خاطرنشان کرد که کشورهای مختلف با ارائه راهکارهای گوناگون از توسعه صادرات حمایت می‌کنند که در ادامه به‌طور تفصیلی به آن پرداخته خواهد شد.

▣ ریسک اعتبار صادراتی

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی سالانه چند گزارش از وضعیت ریسک اعتبار صادراتی کشورها منتشر و کشورها را از رتبه یک تا ۷ از یکدیگر تفکیک می‌کند. براساس این گزارش، رتبه ریسک اعتبار صادراتی ایران در ماه ژوئن ۲۰۲۱ برابر ۷ (یعنی پایین‌تر سطح اعتبار صادراتی) گزارش شده است. باید خاطرنشان کرد کشورهایی همچون یمن، افغانستان، عراق، پاکستان، سوریه، لبنان، تاجیکستان و ترکمنستان هم‌رده با ایران قرار دارند. این رتبه برای بسیاری از کشورهای حاشیه خلیج فارس به مراتب پایین‌تر گزارش شده است. به‌عنوان مثال، رتبه ریسک اعتبار صادراتی امارات و قطر به ترتیب برابر ۲ و ۳ است. عمان و یمن نیز با کسب رتبه ششم در جایگاه بهتری در مقایسه با ایران قرار دارند. ترکیه ۵ و روسیه نیز رتبه ۴ را از آن خود کرده است.

نگاهی به آمار تجارت کالایی بدون نفت خام

حجم ترانزیت کالای خارجی از ایران طی ۵ ماه نخست ۱۴۰۰ در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۹، رشد ۹۵ درصدی را تجربه کرده است. وزن تجارت کشور در ۵ ماه ابتدایی امسال برابر ۴۵.۵ میلیون تن برآورد شده است. این رقم در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، ۲۰ درصد افزایش پیدا کرده است. در همین زمان وزن تجارت خارجی کشور در مدت ۵ ماه نخست امسال نیز برابر ۱۳.۸ میلیون تن گزارش شده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۹، افت ۰.۵ درصدی داشته است.

ارزش تجارت ۵ ماه نخست ۱۴۰۰ نیز برابر ۱۷.۷ میلیارد دلار گزارش شده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۳۹۹، حدود ۶۳ درصد افزایش یافته است. در همین زمان میزان ارزش واردات در ۵ ماه نخست امسال نیز برابر ۱۶.۶ میلیارد دلار گزارش شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۲۱ درصد بیشتر است.

تفاوت قابل‌ملاحظه میان نرخ رشد ارزش صادراتی در مقایسه با رشد وزنی، حکایت از آن دارد که طی این مدت، کالاهایی با متوسط قیمت صادراتی بالاتری در مقایسه با ۵ماه سال قبل صادر شده‌اند. گفتنی است، کاهش همزمان حجم واردات از لحاظ وزنی و افزایش نرخ رشد ارزشی آن نیز نشان‌دهنده واردات با متوسط قیمتی بالاتر نسبت به مدت مشابه سال قبل است.

چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و افغانستان در رده مقاصد اصلی صادرات محصولات تولید شده در کشور هستند. طی ۵ ماه نخست امسال ۵.۹ میلیارد دلار محصول از ایران به مقصد چین صادر شده است. در همین زمان ۳.۲ میلیارد دلار محصول ایرانی به مقصد عراق صادر شود. میزان صادرات کشور به امارات متحده عربی، ترکیه و افغانستان نیز به ترتیب برابر ۱.۹ میلیارد دلار، ۱.۱ میلیارد دلار و ۸۸۵ میلیون دلار گزارش شده است. در همین زمان کشورهای امارات متحده عربی، چین، ترکیه، آلمان و سوئیس بیشترین واردات را از منظر ارزشی به کشور داشته‌اند. ارزش کالاهای واردشده از سوی امارات متحده عربی به مقصد ایران در ۵ ماه نخست امسال برابر ۵.۴ میلیارد دلار گزارش شده است. ارزش واردات چین به کشور برابر ۳.۶ میلیارد دلار و ارزش واردات ترکیه برابر ۱.۸ میلیارد دلار گزارش شده است. ارزش واردات کالاهای کشورهای آلمان و سوئیس به ایران نیز در این زمان به ترتیب برابر ۶۶۸ و ۵۷۲ میلیون دلار گزارش شده است.

استراتژی‌های توسعه صادرات

ترکیه: ترکیه درنظر دارد در سال ۲۰۲۳ در بین ۱۰ اقتصاد بزرگ دنیا قرار گیرد. در همین حال سهم ۱.۵ درصدی از تجارت جهانی را به خود اختصاص دهد. در همین حال نسبت صادرات به واردات آن به رقم ۸۰ درصدی افزایش یابد. بر همین اساس نیز ۱۱ اقدام را در راستای تحقق این هدف استراتژی ترتیب داده که عبارتند از: انجام پروژه‌های تحقیق و توسعه در زمینه رقابت‌پذیری بین‌المللی با هدف افزایش صادرات؛ ارتقای تعداد شرکت‌کنندگان در نمایشگاه‌های بین‌المللی، عمومی، هیات‌های تجاری بخشی و...؛ تنوع‌بخشی به ترکیب و مقاصد صادرات؛ تمرکز به فعالیت‌های تجاری در بازارهای هدف؛ تقویت ظرفیت صادرات بنگاه‌های کوچک و متوسط؛ افزایش برندهای جهانی ترکیه در بازار جهانی، تبدیل استانبول به مرکز بین‌المللی مد، نمایشگاه و تجارت؛ تامین نهاده‌های اساسی برای صادرات؛ خلق خوشه‌های بخشی برای کسب رقابت‌پذیری در بازارهای بین‌المللی؛ بهبود امکانات لجستیک ترکیه؛ توسعه ابزارهای مالی جدید برای صادرات.

این کشور همچنین برای توسعه و ارتقای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی اقداماتی را در دستور کار خود دارد که عبارتند از: پشتیبانی از سرمایه‌گذاران جدید در زمینه تولید با حداقل ۲۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری و ۵ میلیون دلار توسعه سرمایه‌گذاری موجود (با الزام صادرات حداقل ۷۰ درصدی از تولید) در قالب تامین زیرساخت، تامین فضای سرمایه‌گذاری، کاهش هزینه‌ها و مالیات و مشوق‌ها.

برخی از مشوق‌هایی که این کشور می‌پردازد، عبارتند از: تقبل ۷۰ درصد هزینه‌های آموزش بنگاه‌های فعال در زمینه تجارت خارجی؛ امکان تامین مواد اولیه به قیمت‌های بازار جهانی برای تولید محصولات صادراتی بدون اینکه مشمول حقوق گمرکی ازجمله مالیات بر ارزش افزوده شوند؛ معافیت درآمد تولیدکنندگان مناطق آزاد ترکیه از مالیات بر درآمد شرکت‌ها؛ معافیت از مالیات بر درآمد دستمزد کارکنان به کار گرفته شده توسط تولیدکنندگانی که حداقل ۸۵ درصد از ارزش کالاهای تولیدی خود در مناطق آزاد را صادر می‌کند؛ معافیت از عوارض تمبر و کارمزد برای معاملات و اسناد تنظیم‌شده مرتبط با فعالیت‌های انجام‌شده در مناطق آزاد توسط تولیدکنندگان.

ترکیه در ادامه و برای ارتقای سطح تجاری خود در دنیا اقدام به تصویب موافقتنامه‌های تجارت آزاد کرده است. این کشور در حال حاضر با ۳۲ کشور موافقتنامه تجارت آزاد امضا کرده که ازجمله آنها می‌توان به مراکش، تونس، مصر، گرجستان، مالزی، کره جنوبی، سنگاپور، شیلی، ونزوئلا، آلبانی، اسرائیل و انگلیس اشاره کرد. در همین حال موافقت تجارت آزاد ترکیه با کشورهای قطر و سودان و لبنان در مرحله نهایی شدن قرار دارد. دولت ترکیه همچنین مذاکراتی را برای برقراری تجارت آزاد با کشورهای ژاپن، اوکراین، اندونزی، تایلند و سومالی آغاز کرده است. در همین حال به دنبال آن است که بر روند مذاکرات خود با کشورهای شورای خلیج فارس و لیبی سرعت بخشد. در ادامه اقداماتی را برای شروع مذاکرات مشابه با کشورهای امریکا، کانادا، هند، ویتنام، کشورهای امریکای مرکزی، الجزایر، لیبی و آفریقای جنوبی نیز آغاز کرده است.

هند: این کشور نیز با ارائه انواع مشوق‌های صادراتی از روند توسعه تجاری خود حمایت می‌کند. ازجمله این اقدامات می‌توان به اختصاص ۲.۶ میلیارد دلار منابع مالی برای تشویق صادرات از ابتدای ژانویه ۲۰۲۱ با هدف کسب حداقل ۴۰۰ میلیارد دلار صادرات کالا طی یک سال اشاره کرد. این کشور در همین حال با اعطای یارانه صادراتی برای برخی محصولات کشاورزی، این روند را توسعه می‌بخشد. همچنین برنامه کمک به صادرات را در قالب تقبل هزینه‌های دامپینگ، اقدامات حفاظتی، هزینه گمرکی واردات کالای صادراتی به کشورهای منتخب را در دستور کار دارد.

در ادامه با ارائه بخشودگی‌های مالیاتی از صادرات و فروش محصولات به بازارهای جهانی حمایت می‌کند. ازجمله این بخشودگی‌های مالیاتی می‌توان به معافیت از پرداخت عوارض گمرکی، بخشودگی عوارض گمرکی، برنامه معافیت از پرداخت عوارض گمرکی برای واردات ماشین‌آلات و تجهیزات برای خطوط تولید صادراتی با الزام عملکرد صادرات بعد از ۶ سال به میزان حداقل ۶ برابر درآمد گمرکی معاف‌شده اشاره کرد.

این کشور همچنین با ارائه تسهیلات اعتباری مانند وام‌های کم‌بهره و ضمانت‌های مالی از روند توسعه صادرات حمایت می‌کند.

فیلیپین: این کشور با احداث منطقه ویژه اقتصادی PEZA از روند توسعه صادرات حمایت می‌کند. به شرکت‌هایی که در این منطقه ثبت می‌شوند و شرایطی را دارند، مشوق‌های صادراتی اعطا می‌شود. مجموعه‌هایی حائز شرایط دریافت مشوق‌های صادراتی هستند که ۷۰ درصد محصولاتی را که تولید، مونتاژ یا فرآوری کرده‌اند، صادر کنند؛ بنگاه‌های فناوری اطلاعات که ۷۰ درصد از کل درآمدشان از محل مشتریان در قلمروهای خارجی کسب می‌شود؛ بنگاه‌های گردشگری که دارای مراکز ورزشی و تفریحی، اقامتگاه‌ها، امکانات فرهنگی و سایر جاذبه‌ها، فعالیت‌ها و مراکزی که مشتریان اصلی آنها گردشگران خارجی هستند؛ بنگاه‌های گردشگری سلامت که خدمات پزشکی را در درجه اول به بیماران خارجی ارائه می‌دهند؛ بنگاه‌های تولیدی مبتنی بر صادرات که فرآورده‌های کشاورزی را برای صادرات پردازش یا تولید می‌کنند؛ بنگاه‌های تولیدکننده بیوسوخت؛ بنگاه‌های خدمات حمل‌ونقل که برای ذخیره و نگهداری محصولات بنگاه‌های تولیدی صادرات‌محور، واردات یا تامین داخلی مواد اولیه یا کالاهای نیمه‌ساخته برای فروش مجدد به بنگاه‌های صادراتی این منطقه یا در راستای ارسال کالاها به بنگاه‌های صادراتی برای صادرات مستقیم فعالیت می‌کنند.

کانادا: کانادا نیز در رده کشورهایی است که طی یک برنامه ۵ ساله، زمینه ارتقای صادرات را فراهم می‌کند. این کشور منابع مالی مستقیم به بنگاه‌های کوچک و متوسط ارائه می‌کند تا فرصت‌های جدید صادراتی ایجاد کنند. بنگاه‌های مشمول این طرح کمتر از ۵۰۰ نفر کارکن دارند و درآمد سالانه آنها کمتر از ۱۰۰ میلیون دلار کانادا است. منابع قابل تامین به میزان حداکثر ۷۵ درصد از هزینه‌های پروژه واجد شرایط برآورد می‌شود.

برزیل: این کشور با هدف توسعه صادرات اعتبار مالیاتی برای خرید مواد اولیه اختصاص می‌دهد. معافیت از مالیات ارزش‌افزوده و استرداد عوارض گمرکی برای صادرکنندگان، کمک به کارآفرینان در روند بین‌المللی شدن از طریق معافیت‌های مالیاتی، خدمات آژانس تبلیغات صادرات و سرمایه‌گذاری برزیل برای تشویق صادرات با هدف کمک به ورود بنگاه‌های برزیلی به بازار بین‌المللی، آموزش گام به گام صادرات در پرتال صادرات وزارت توسعه، صنعت و تجارت خارجی برزیل با ارائه اطلاعات در زمینه قوانین و مقررات، مکانیسم‌ها، شرایط و فرآیند صادرات، ازجمله مهم‌ترین اقداماتی هستند که توسط این کشور و با هدف توسعه فروش در بازار جهانی دنبال می‌شود.

چین: این کشور عوارض صادرات ۱۰۷ ردیف تعرفه ۱۰رقمی مشمول عوارض صادراتی را از ابتدای سال ۲۰۲۱، تعدیل کرده است. در ادامه مالیات بر ارزش افزوده برای کالاهای مشمول را طی حداکثر ۱۰ روز تعدیل کرده است.

امریکا: برنامه ترویج کشاورزی در سال ۲۰۱۸ در ایالات متحده تصویب شد تا به صادرکنندگان بخش کشاورزی امریکا در توسعه بازارهای جدید و کاهش اثرات منفی موانع تعرفه‌ای و غیرتعرفه‌ای مقاصد صادراتی کمک کند. این کشور همچنین با کمک به بنگاه‌های کوچک صادراتی، مسیر فروش خارجی را تسهیل می‌کند. ازجمله این اقدامات حمایتگرانه باید به دریافت مشاوره و آموزش، یافتن خریداران خارجی و تامین مالی صادرات اشاره کرد.

نگاهی جامع به مشوق‌های صادراتی

در ادامه می‌توان مشوق‌های توسعه صادرات را که کشورهای مختلف در قالب الگوهای متفاوتی ارائه می‌کنند، ذیل این موارد دسته‌بندی کرد: مشوق‌های صادراتی باید هدفمند و در چارچوب استراتژی توسعه صادرات و استراتژی جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تدوین و مشخص شوند.

این مشوق‌ها همچنین در چارچوب اصول سازمان تجارت جهانی و در بازه زمانی مشخص اجرایی شوند. تخفیف یا معافیت تعرفه اغلب برای واردات خطوط تولید برخوردار از سطح بالای تکنولوژی درنظر گرفته می‌شود. اعطای هرگونه تسهیلات برای تولید صادراتی منوط به صادرات‌گرا بودن تولید است. مجموعه‌هایی که در مناطق آزاد تجاری واقع هستند، باید سهم بالایی از فروش محصولات خود را صادر کنند.

انعقاد موافقتنامه‌های تجارت آزاد با مقاصد صادراتی یکی از راهکارهای موثر برای نفوذ و تقویت حضور صادرکنندگان و تقویت توان رقابت‌پذیری آنها در این مقاصد است. سازمان‌ها و نهادهای متولی پشتیبانی از صادرات، در راهنمایی و کمک به صادرکنندگان از همان مراحل ابتدایی و به صورت گام به گام فعال هستند.

نهادهای مالی و پشتیبان صادرات مانند اگزیم‌بانک. صندوق‌های ضمانت از منابع مالی قوی برخوردار هستند و در قالبی نظام‌مند و در چارچوب قوانین بین‌المللی از صادرات پشتیبانی می‌کنند.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که باید استراتژی توسعه صادرات و استراتژی جذب سرمایه‌گذاری خارجی کشور برای بازه زمانی میان‌مدت و بلندمدت تدوین و تنظیم شود. گزارشی از عملکرد موافقتنامه‌های تجارت ترجیحی یا آزاد میان ایران با سایر کشورها تهیه و مذاکرات برای برقراری و تنظیم موافقتنامه‌های تجارت آزاد به‌صورت جدی در دستور کار دولت قرار گیرد.

گزارش عملکرد تمام احکام قانونی و مصوبات مرتبط با توسعه صادرات و میزان اثربخشی اجرای آنها در صادرات مشخص و روشن شود. عملکرد مصوبات و آیین‌نامه‌های مرتبط با صادرات به‌طور منظم پایش، ارزیابی و منتشر شود. در ادامه با همکاری نهادهای فراگیر صادراتی و به‌ویژه کنفدراسیون صادرات، دستورالعمل تشویق صادرات بازنگری و اصلاح شود. سایتی ویژه برای آموزش و کمک به صادرکنندگان به صورت حرفه‌ای راه‌اندازی شود. در همین حال طرح‌های مطالعاتی در زمینه بررسی و شناسایی ظرفیت صادرات کالاها و خدمات به کشورهای هدف و ارائه راهکارهای پیشنهادی برای توسعه آن توسط کارشناسان خبره و مجرب و با استفاده از تجارب اتاق‌های مشترک بازرگانی تهیه شود.

یادداشت

معضلات اقتصادی و ضرورت چاره‌اندیشی

مسلم خانی، مدرس دانشگاه و مشاور کسب‌وکار و کارآفرینی

آنچه باید در کسوت رئیس‌جمهوری یا مدیریت اقتصادی‌صنعتی در شکل کلان دنبال شود که به‌طور قطع یک بعد از فعالیت رئیس‌جمهوری خواهد بود، چند اولویت را اشاره می‌کنم. نخستین و مهم‌ترین موضوع بهبود فضای کسب‌وکار در کشور است. متاسفانه ایران در شاخص کسب‌وکار رتبه و جایگاه خوبی در جهان ندارد. در این راستا دولت الکترونیک و شتابدهی به صدور مجوزها و... بسیار راهگشا می‌تواند باشد. برای بهبود فضای کسب‌وکار برای بنگاه‌های تولیدی و اقتصادی باید سرعت و دقت با هم باشند.

در بخش دیگر درباره واردات باید با برنامه‌ریزی انجام شود، چه محدودیت و ممنوعیت و چه واردکردن کالاهای موردنیاز بازار داخل تا بتوان حداکثر حمایت را از محصولات داخلی در فضای رقابتی داشت.

موضوع بعدی مربوط به نقدینگی سرگردان در جامعه است که به‌دلیل عدم‌آموزش مردم و نیز به‌دلیل نبود سواد مالی و برخوردار نبودن از دانش موردنیاز در این حوزه، به سیلی ویرانگر تبدیل‌شده که یک روز به سمت ملک، روزی دیگر به بازار خودرو و... وارد می‌شود که این نقدینگی سرگردان منجر به افزایش تورم کاهش ارزش پول ملی و در نهایت قیمت‌های کاذب در بازارهای گوناگون شده است.

نکته دیگر فساد اقتصادی و رانت‌زا بودن اقتصاد ایران است که یک چالش ساختاری بسیار جدی است که کارآفرینان به‌ویژه کارآفرینان دانش‌بنیان و خلاق و البته افراد جوانی که در حوزه استارت‌آپ‌ها فعالیت می‌کنند را مایوس و دلسرد می‌کند. باید این منفذهای فسادآمیز و روزنه‌های موجود که ایجاد فساد می‌کند و متاسفانه در قوانین، آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها و... به‌وفور وجود دارد و حتی سکوت‌هایی که در برخی قوانین وجود دارد و آن قانون را قابل تفسیر به رای کرده را اصلاح کرد. این وضعیت باعث شده اقتصاد ایران به یک اقتصاد رانت‌زا تبدیل‌شده که گروهی حداکثر سوءاستفاده را داشته باشند و کسانی که در تکاپو و تلاش واقعی برای رشد و شکوفایی کشور هستند با مشکلات عدیده اقتصادی روبه‌رو باشند. رانت‌زا بودن اقتصاد متاسفانه باعث شده ثروت موجود ناشی از کار و فعالیت نباشد و ناشی از دسترسی به منابع و اطلاعات خاص بوده که امر مشکلات بسیاری را در حوزه اقتصاد و کارآفرینی به‌وجود آورده است.

نکته مهم دیگر در اولویت‌های کشور در حوزه تولید و شکوفایی اقتصادی مربوط به نظام رتبه‌بندی کالاها و خدمات کشور است که باید سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان، سازمان ملی استاندارد، وزارت صنعت، معدن و تجارت و تمام نهادهای متولی این موضوع و نیز فردی که در رأس این نهادها، سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها قرار دارد، به‌طور ویژه این رتبه‌بندی را براساس کیفیت و مطلوبیت انجام دهد تا اگر مردم می‌خواهند مبادرت به خرید کالایی کنند، بتوانند براساس شاخص‌ها و سنجه‌ها که کالاها و خدمات را در گروه‌های طلایی، نقره‌ای و... دسته‌بندی کرده، راحت‌تر تصمیم‌گیری کنند و رضایت بیشتری داشته باشند.

تعرفه‌ها، موضوع مهم دیگری است. تعرفه مربوط به واردات و صادرات از گمرکات کشور، تامین اجتماعی و نظام بانکی از پاشنه آشیل‌های کشور بوده که باید به‌طور ویژه به آن پرداخت. به‌عنوان مثال، اگر برای واردات خودرو سختگیری شده، نتیجه آن بازار گران‌قیمت و کم‌کیفیت خودرو کشور بوده که منجر به نارضایتی مصرف‌کننده و متضرر شدن او شده است. رئیس‌جمهوری باید در نظام تعرفه‌ای کشور و نظام پولی بانک‌ها بازنگری داشته باشد.

افت شدید ارزش پول ملی که جو روانی آن موجب ترس در جامعه و نابسامانی بازارهای گوناگون برای حفظ سرمایه شده است. ثبات در اقتصاد و بازار نکته مهمی است که تمام دولت‌ها برای موفقیت نظام مالی و پولی کشور به آن توجه ویژه دارند. همچنین موضوع نظم دلالی در تولید است که موجب شده تولیدکننده از تولید خود حداقل سود و نظام دلالی بالاترین بهره را داشته باشد. دولت‌زدگی اقتصاد موضوع دیگری است که باید به آن توجه کرد. دولت باید به تناسب وضعیت کشور از نظر کارشناسان و خبرگان و نیز واقعیت‌های بازار استفاده کند و تصمیم‌ها و سیاست‌گذاری او براساس این داده‌ها باشد. رئیس‌جمهوری برای این معضلات و چالش‌ها باید چاره‌اندیشی کند.

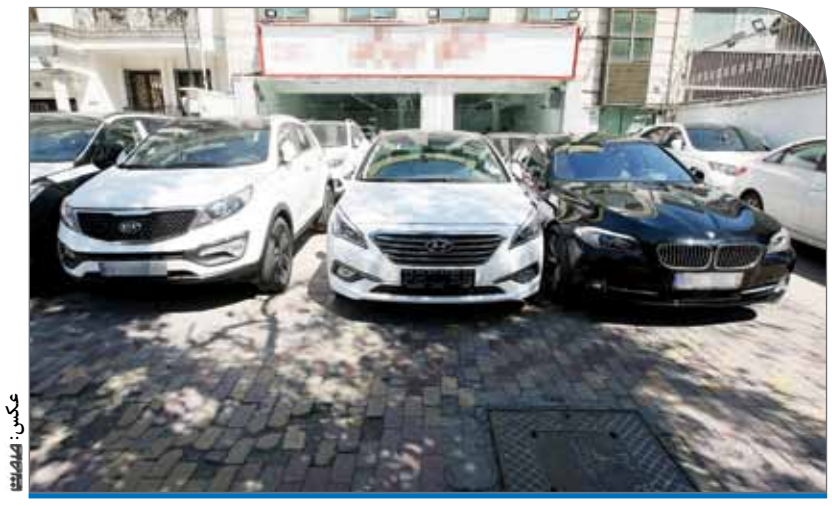
طرح آزادسازی واردات خودرو به واقعی شدن قیمت‌ها می‌انجامد؟

بازار خودرو در تب‌وتاب ریزش قیمت

یک بام و دو هوای تولید و تجارت خودرو

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

ابتدای تیر ۹۷ به دستور وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت، واردات خودرو ممنوع شد، این در حالی است که تا پیش از این، سالانه بین ۷۰ تا ۱۰۰ هزار خودرو وارد کشور می‌شد. این امر همزمان با تحریم صنعت خودرو کشور به دستور رئیس‌جمهوری وقت امریکا (مرداد ۹۷) بود. کاهش تیراژ تولید همراه با ممنوعیت واردات، بازار خودرو را بستری برای سوداگری کرد. با کاهش عرضه، خودرو از کالایی مصرفی به محصولی سرمایه‌ای تبدیل و بخشی از نقدینگی سرگردان به این بازار سرازیر شد. در این میان، کاهش ارزش پول ملی کشور مزید بر علت شد و آشفتگی بازار خودرو را در چند سال اخیر رقم زد. این روزها با روی کار آمدن دولت سیزدهم، سخن از آزادسازی واردات خودرو به میان آمده که مجلس یازدهم آن را منوط به چند شرط کرده است. قرار بود این موضوع یکشنبه ۲۱ شهریور در صحن علنی مجلس بررسی شود اما بررسی طرح به سه‌شنبه ۲۳ شهریور (امروز) موکول شد، این در حالی است که وزیر صنعت، معدن و تجارت در پایان جلسه روز گذشته خود با کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد، با توجه به برنامه‌ریزی‌ها برای تولیدات داخلی صنعت خودرو، درحال‌حاضر دولت برنامه‌ای برای واردات خودرو ندارد. این اظهارات فاطمی‌امین تصویب طرح آزادسازی خودرو را با ابهام مواجه کرد.

عکس: صمت

در حال‌حاضر خودروهای وارداتی با دلار ۷۰ هزار تومانی معامله می‌شوند. این نرخ‌گذاری نتیجه دلالی و کمبود عرضه بوده و برخی در حال سوءاستفاده از این فضا هستند

خوان‌های واردات خودرو

مطرح شدن دوباره موضوع واردات خودرو مربوط به اصلاح ماده ۴ طرح ساماندهی صنعت و بازار خودرو است که در این ماده آمده است: واردات خودروهای سواری تمام برقی و تمام ترکیبی (تمام هیبریدی) مذکور در ماده (۳)، در راستای کاهش آلودگی‌های محیط‌زیستی و کاهش مصرف سوخت‌های فسیلی تا زمان تولید آنها در داخل، از دریافت و ارائه گواهی اسقاط خودرو معاف هستند. اما ایرادی که شورای نگهبان به این ماده گرفته بود مغایر بودن ماده ۴ با بندهای ۸ و ۹ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی بوده است. از این‌رو طرح دوباره به کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ارجاع شد.

اعضای کمیسیون هم در راستای اصلاح این ماده شروطی را برای واردات خودرو درنظر گرفتند که از آن جمله صادرات خودرو و قطعه و تامین ارز مورد نیاز این بستر است.

حجت‌اله فیروزی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی درباره شروط تعیین‌شده برای واردات خودرو به صمت گفت: شرایط برای واردات خودرو، همان شروط پیشین بوده که تغییرات جزئی دارد. وی در توضیح بیشتر افزود: نخستین شرط واردات خودرو، صادرات خودرو است. صادرکننده خودرو می‌تواند از محل درآمد ارزی خود مبادرت به واردات خودرو کند. او درباره شرط دوم به صادرات قطعه اشاره کرد و گفت: هر فردی که بتواند قطعات تولید داخل را صادر کند، می‌تواند از ارز حاصل از صادرات این قطعات خودروهای موردنیاز بازار داخل را وارد و تامین کند. وی در ادامه با بیان اینکه شرط سوم واردات، استفاده از ارزهای شخصی است، گفت: هر فردی که سرمایه ارزی خارج از کشور دارد و هیچ تعهد ارزی برای برگشت آن به دولت ندارد، می‌تواند از این سرمایه خود برای واردات خودرو به کشور استفاده کند.

مدل‌هایی که اجازه واردات دارند

فیروزی در پاسخ به این پرسش که آیا برای واردات محدودیت‌هایی در نظر گرفته‌شده، گفت: دراین‌باره به‌جز محدودیت‌های پیشین (خودرو ساخت امریکا نباشد و زیر ۲۵۰۰ CC باشد.) محدودیت دیگری وجود ندارد و افراد می‌توانند با این ۳ شرط خودروهای بنزینی، هیبریدی و برقی وارد کنند. وی در ادامه سخنان خود افزود: از سوی دیگر، تغییراتی که در قوانین واردات خودرو در نظر گرفته‌شده در حوزه ایجاد نمایندگی است. به این ترتیب واردکنندگان برای ایجاد نمایندگی و ارائه خدمات پس از فروش ملزم به گرفتن مجوز از شرکت مادر و کارخانه سازنده نیستند.

دورزدن قانون، ممنوع!

فیروزی در ادامه سخنان خود به این نکته نیز اشاره کرد که صادرات خودرو یا قطعات باید واقعی بوده و نباید در ادامه همین خودروها و قطعات دوباره وارد کشور شوند. فیروزی در این‌باره گفت: در صورت واردات مجدد کالاهای صادرشده، آنها به‌عنوان محصولات قاچاق محسوب شده و پیگرد قانونی دارد. به این ترتیب برای افرادی که مبادرت به این کار کنند، مجازاتی در نظر گرفته خواهد شد.

حجت‌اله فیروزی

شرایط برای واردات خودرو همان شروط پیشین با تغییرات جزئی است

واردات و نرخ خودرو

در ادامه مهدی دادفر، دبیر واردکنندگان خودرو درباره طرح آزادسازی واردات به صمت گفت: اگر طرح واردات خودرو به تصویب مجلس و تایید شورای نگهبان برسد، نرخ خودروها در بازار شکسته خواهد شد. او افزود: با تصویب این طرح نرخ خودرو دست‌کم ۳۰ درصد کاهش پیدا خواهد کرد. وی ادامه داد: با توجه به شرط سوم (استفاده از ارزهای خارج از کشور که تعهد دولتی ندارند یعنی حاصل از صادرات نیست) ایرانیانی هستند که می‌توانند با استفاده از سرمایه‌های ارزی که در خارج دارند، خودرو وارد کنند.

معامله با دلار ۷۰ هزار تومانی

دادفر در ادامه سخنان خود اضافه کرد: به این ترتیب، نرخ خودرو خارجی در بازار داخل به نرخ واقعی نزدیک می‌شود. در حال‌حاضر خودروهای وارداتی با دلار ۷۰ هزار تومان معامله می‌شوند. این نرخ‌گذاری نتیجه دلالی و کمبود عرضه بوده و برخی در حال سوءاستفاده از چنین فضایی هستند.

وی تصریح کرد: این قیمت‌ها از سوی افرادی در حال انجام است که بازارگردانی می‌کنند. دبیر واردکنندگان خودرو گفت: در پاسخ برخی مخالفان طرح که عنوان می‌کنند اگر واردات خودرو آزاد شود، نرخ دلار افزایش پیدا خواهد کرد باید گفت این عدد در بالاترین رقم ۲ هزار تومان خواهد بود. البته این امر در فاصله زمانی دو ماه خواهد بود تا فضا آرام شود. در ادامه دوباره نرخ ارز کاهش خواهد یافت.

قیمت‌شکنی در کنار رفع انحصار

این فعال حوزه واردات خودرو عنوان کرد: با ممنوعیت واردات، تمام افراد فعال در حوزه کسب‌وکار تجاری خودرو بیکار شدند. اگر واردات خودرو از سر گرفته شود، فعالان این حوزه دوباره پویا می‌شوند و می‌توانند به ساماندهی بازار خودرو کمک کنند. علاوه‌بر اینکه افراد دیگر هم می‌توانند مبادرت به واردات خودرو کنند، به شرط اینکه ارز خارج از کشور داشته باشند. وی در ادامه اظهارکرد: عرضه خودرو جدید به بازار قیمت‌شکن بوده و علاوه‌بر این، انحصارشکن هم خواهد بود.

کسب درآمد از گرفتاری مردم

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو درباره مخالفت برخی با تصویب این طرح، عنوان کرد: دلیل مخالفت موضوع دلالی و سودی است که از این بستر حاصل می‌شود. این افراد نه دل‌نگران تولید داخل هستند و نه ساماندهی بازار. او ادامه داد: شرکت‌های خودروساز، واردات خودرو را سدی در برابر تولید نمی‌دانند، زیرا کلاس خودروها و رنج قیمتی آنها متفاوت است. او تاکید کرد: نیاز بازار خودرو باید به روشی درست و منطقی پاسخ داده شود و از ایجاد بازار سیاه باید جلوگیری کرد. در واقع در چنین بازاری دلال‌ها از گرفتاری مردم کسب درآمد می‌کنند.

تولید خودرو همراه با واردات

پیش‌تر حدود ۶۸۷ شرکت فعال در حوزه واردات خودرو در کشور وجود داشت که در حال‌حاضر به حدود ۱۴ شرکت رسیده است. برخی بازرگانان، سرمایه خود را از کشور خارج کرده و در کشورهای همسایه مانند ترکیه و امارات واردات خودرو را ادامه می‌دهند. برخی هم تغییر کاربری داده و سرمایه خود را در بخش‌های دیگر هزینه کرده‌اند. تعدادی هم هستند که با فرمان وزارت صنعت، معدن و تجارت به سمت تولید از نوع مونتاژ حرکت کرده‌اند. ده‌ها کارخانه با ماشین‌آلات به‌روز اما ناکافی راه‌اندازی شده‌اند تا تولید را با ۱۰ یا نهایت ۲۰ درصد آغاز کنند. دادفر در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه این شرکت‌هایی که به سوی تولید حرکت و خط تولید خودرو در کشور راه‌اندازی کرده‌اند، دوباره به فضای تجارت برمی‌گردند، گفت: این شرکت‌ها می‌توانند هم خودرو تولید کنند و هم در کنار فعالیت تولیدی مدل‌های جدید خودرو وارد کنند. او ادامه داد: تخصص این نوع شرکت‌ها در تولید و تجارت است. دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در پاسخ به این پرسش که چگونه خودروسازی می‌تواند واردات خودرو هم داشته باشد، اظهارکرد: بخشی از خودروسازان بخش خصوصی پیش از تولید واردکننده بودند و در ادامه به سوی تولید حرکت کردند. بخشی از شرکت‌های تازه تاسیس خودرویی که قرار بود تا شهریور امسال بخش بسیار محدودی از محصولات خود را وارد بازار کنند، هنوز موفق به این کار نشده‌اند. قرار بود شرکت‌های تجاری که به‌نوعی ملزم به تولید شدند براساس آماری که وزارت صنعت، معدن و تجارت در ابتدای راه برای آنها درنظر گرفته، بین ۴۰۰ تا ۵۰۰ خودرو وارد بازار کنند. حال در این شرایط، روند فعالیت این شرکت‌های تولیدکننده (البته با ۱۰ تا ۲۰ درصد داخلی‌سازی بیشتر مونتاژکارند تا تولیدکننده) چگونه خواهد بود؟ دادفر در این‌باره گفت: مجموع تولید شرکت‌های خصوصی به ۱۵۰ هزار خودرو نمی‌رسد. این آمار براساس آمار منتشرشده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت است. او گفت: تعداد زیادی از این شرکت‌ها سال نخست فعالیت تولیدی‌شان است و نمی‌توان انتظار تولید بیشتر از آنها داشت؛ یکی برای ۴ هزار خودرو هدف‌گذاری کرده و دیگری ممکن است تیراژ تولیدش به ۵ هزار خودرو در سال برسد. در کنار این تیراژ ممکن است ۲ هزار خودرو هم وارد و سود یکی را برای دیگری هزینه کنند.

دادفر با بیان اینکه سود تولید بیشتر از واردات است، گفت: سود تولید، مشوقی برای شرکت‌های خصوصی خواهد بود تا فعالیت تولیدی خود را توسعه دهند. علاوه‌بر این، منافعی که از بستر واردات نصیب این شرکت‌ها می‌شود، از سوی شرکت‌ها برای توسعه محصولات تولیدی هزینه خواهد شد.

سودآوری یا زیان‌انباشته

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در پاسخ به این پرسش که اگر تولید سود دارد، چرا خودروسازان بزرگ کشور از زیان‌انباشته در این حوزه گلایه‌مند هستند، گفت: فعالیت شرکت‌های خصوصی را با دولتی‌ها یا همان خصولتی‌ها نباید مقایسه کرد. هزینه شرکت‌های دولتی زیاد بوده اما بهره‌وری آنها پایین است. البته شرکت‌های خصوصی واقعی همواره چابک هستند. این شرکت‌ها با کمترین نیروی انسانی به‌دنبال بیشترین بازدهی هستند. دادفر در پاسخ به این پرسش که چرا سهم این شرکت‌ها در بازار خودرو بسیار ناچیز است (۱۰ درصد بازار)، گفت: بخش زیادی از شرکت‌های خودروساز خصوصی تجربه زیادی نداشته و تازه‌وارد حوزه تولید شده‌اند؛ بنابراین نمی‌توان انتظار زیادی از آنها داشت. و پس از گذشت نیم دهه باید بازخورد فعالیت‌شان را از بازار خودرو رصد کرد. دادفر در ادامه سخنان خود عنوان کرد: روند تولید از واردات طولانی‌تر است. اگر برای واردات در مدت یک سال ۵ بار پول گردش می‌شود، این امر برای تولید شاید ۳ بار باشد. سرعت گردش پول در تولید بالا نیست.

واردات با نظارت دقیق

دبیر انجمن واردکنندگان خودرو در پایان درباره طرح واردات خودرو، عنوان کرد: اگر با تصویب طرح واردات خودرو خودروهای بنزینی و دیزلی هم امکان ورود داشته باشند، به‌طور قطع، نرخ خودروهای خارجی در بازار داخل واقعی خواهد شد. البته اگر قرار باشد فقط خودروهای هیبریدی و برقی وارد شود باید نظارت دقیقی بر روند واردات حاکم باشد، در غیر این صورت مشکلاتی در ادامه به‌وجود خواهد آمد. او گفت: با واردات خودروهای برقی، تکنولوژی روز وارد کشور می‌شود البته در این میان، خدمات پس از فروش این خودروها، موضوع بسیار مهمی است و باید خدمات‌دهی آنها تضمین شود. دادفر در پایان عنوان کرد: واردات با ارزهای خارج از کشور شدنی است، زیرا درحال‌حاضر ۸ میلیون ایرانی خارج از کشور ساکن هستند و اگر فقط ۴ درصد این تعداد هم بتوانند در این حوزه (واردات خودرو) سرمایه‌گذاری کنند، بخش زیادی از مشکلات بازار خودرو کشور برطرف می‌شود.

مهدی دادفر

با تصویب طرح واردات خودرو، نرخ خودرو دست‌کم ۳۰ درصد کاهش می‌یابد

رضا رضایی

تامین قطعه برای خودروسازان بین‌المللی روندی پیچیده دارد

تفاوت قوانین خودروساز خارجی و ایرانی

رضا رضایی، عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور درباره شرط واردات خودرو به ازای صادرات قطعات به صمت گفت: درحال‌حاضر صنعت قطعه، صادرات ندارد. او درباره دلایل عدم‌صادرات قطعه عنوان کرد: تامین قطعه برای شرکت‌های خودروساز بین‌المللی روندی پیچیده دارد. روند تامین قطعات در شرکت‌های خودروساز خارجی با کشور ما متفاوت است. خودروسازان بین‌المللی هنگام طراحی پلتفرم از ساپلایرها دعوت می‌کنند و در همان ابتدای طراحی خودرو، زنجیره تامین آن مشخص می‌شوند. رضایی در ادامه گفت: قانون خودروسازان خارجی مانند ایران نیست که برای یک قطعه از چند سورس استفاده کنند؛ از این‌رو وقتی قطعه‌سازی برای تامین قطعه‌ای انتخاب می‌شود تا پایان تولید آن مدل خودرویی به‌عنوان تامین‌کننده آن قطعه باقی خواهد ماند.

این فعال صنعت قطعه کشور با بیان اینکه نفوذ در زنجیره تامین این شرکت‌ها غیرممکن است، افزود: تنها راه برای حل این مشکل، همکاری با تیروان‌ها (Teir۱) بوده و باید قطعه‌ساز ایرانی بتواند قطعاتی با نرخ رقابتی و کیفیت موردنظر آنها تولید کند. البته این امر اگر شدنی بود در همان دوره احیاء برجام که شرکت رنو در حال آدیت قطعه‌سازان ایرانی بود، محقق می‌شد.

ساخت قالب‌های جدید

رضایی در ادامه افزود: حتی اگر بتوانیم با تیر وان‌های تامین‌کننده قطعات برای شرکت‌های خودروساز بین‌المللی به توافق برسیم، باید قالب‌ها ساخته شود که این امر نیز زمان‌بر و سرمایه‌بر است. این فعال صنعت قطعه اظهارکرد: درحال‌حاضر قطعه‌سازان از زمان تایید خودروساز تا ساخت آن به ۲ سال زمان نیاز دارند.

اماواگرهای همکاری

رضایی با بیان اینکه برای صادرات قطعه ایرانی باید درخواست‌کننده وجود داشته باشد، گفت: اگر بخواهیم میلیونی تولید داشته باشیم باید از همان ابتدای طراحی پلتفرم در کنار خودروساز باشیم و از قطعه‌سازان ایرانی دعوت کنند. وی افزود: دراین‌باره تقریبا امری محال است. یا باید به بازار قطعات یدکی خودرو ورود کرد که چون خودروهای در حل تردد در جهان با آنچه در داخل ساخته می‌شود، متفاوت است برای قطعات جدید باید قالب‌سازی کنیم و استانداردهای موردنظر آنها باید لحاظ شود. در این میان، کیفیت و نرخ موردنظر طرف خارجی هم باید تامین شود. او اضافه کرد: اگر قطعه‌سازان کشور فرصت اجرای چنین روندی را داشتند که خیلی پیش‌تر به این مسئله (ساخت قطعات خودروهای بین‌المللی و صادرات) ورود می‌کردند و مشکلات فعلی را نداشتند؛ بنابراین یا باید قطعه‌ساز بزرگی که در زنجیره تامین خودروساز خارجی قرار دارد، قسمتی از یک قطعه نهایی را به طرف ایرانی برون‌سپاری کند یا وارد بازار قطعات یدکی شویم که البته هر یک از اینها روند پیچیده خود را دارند که انجام دادن هر یک از آنها در صورت امکان، زمان‌بر است. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در ادامه سخنان خود افزود: راه دیگر این است که قطعه‌سازان، محصولات دیگری غیر از قطعه مانند فرش به کشوری مانند عراق صادر کنند و از محل ارز حاصل از آن واردات خودرو داشته باشند. در گذشته این‌گونه بود.

مشکلات خدمات پس از فروش

رضایی با بیان اینکه واردات خودرو به همین راحتی امکان‌پذیر نیست، گفت: مسئله اصلی پس از واردات خودرو است، زیرا خدمات پس از فروش آنها موضوع مهمی است. امروز در جهان تنوع خودرویی بسیار زیاد است. عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور اظهارکرد: نمی‌توان به‌راحتی هر نوع خودرویی وارد و به آن خدمات‌دهی کرد. مگر اینکه چارچوب تعیین و فقط چند مدل خاص وارد شود. البته شنیده‌ها هم حاکی از رایزنی برای واردات خودروهای دست دوم است که خوب نیست. رضایی در پایان با اشاره به خودروهای تجاری نشده، عنوان کرد: ما در حوزه تولید خودرو و قطعات همچنان با مشکلاتی روبه‌رو هستیم و نمی‌توانیم برخی قطعات را تامین کنیم. با چنین شرایطی، صادرات خودرو و قطعه با پرسش‌های بسیاری همراه است.

سخن پایانی

واردات خودرو پس از ممنوعیت با اماواگرهای زیادی همراه شده است. در حالی که بازار داخل به‌لحاظ تیراژ و عرضه دچار چالش است و همین امر (متعادل نبودن عرضه و تقاضا) نرخ خودروها را غیرواقعی کرده، براساس سخن برخی فعالان صنعت خودرو صادرات و ورود به زنجیره تامین بین‌المللی با موانع بسیاری همراه است. از سوی دیگر، فعالان حوزه واردات عنوان می‌کنند با آزادسازی واردات دست‌کم نرخ خودروهای خارجی ۳۰ درصد کاهش پیدا می‌کند. اما با تمام این اظهارنظرها باید منتظر بود و دید طرح واردات خودرو با پیش‌شرط‌هایی که دارد، آیا در اجرا موفق خواهد بود؟

حرکت در مسیر حکمرانی هوشمند

مقصد نوسانات فلز سرخ کجاست؟

اصلاح نرخ سنگ‌آهن و نجات صنایع فولادی از بحران

ضرورت توجه به ظرفیت معدنی استان‌ها

گستردگی پهنه‌ها و عرصه‌های معدنی در کشور غیرقابل‌انکار است اما باید به این واقعیت اعتراف کرد که در بهره‌برداری از این ذخایر و منابع ارزشمند تا امروز کوتاهی داشته‌ایم. توجه به ظرفیت‌های معدنی استان‌های معدن‌خیز کشور از جمله مناطق غرب و شمال غربی مانند کرمانشاه و آذربایجان غربی، می‌تواند ضمن رونق به بخش معدن و حل مشکل صنایع معدنی، یاری‌رسان ساکنان این محدوده‌ها باشد، چراکه با راه‌اندازی و بهره‌برداری از این معادن، اشتغالزایی برای اهالی مناطق معدنی نخستین پیامدهای مثبتی است که پدیدار خواهد شد.

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

ظرفیت معدنی کرمانشاه

استاندار کرمانشاه با اشاره به اینکه از ۲۴ هزار کیلومترمربع وسعت استان حدود ۱۶ هزار کیلومتر مربع آن ظرفیت بهره‌برداری معدنی را دارد، گفت: این یک ظرفیت و ثروت بسیار بزرگ برای توسعه و اشتغال کرمانشاه است که باید موانع سر راه بهره‌برداری از آن برداشته شود. به گزارش ماین‌نیوز، هوشنگ بازوند پنجشنبه در دومین جلسه شورای معادن استان در سرسرای تدبیر استانداری، گفت: بعد از سال‌ها پیگیری و تلاش توانستیم سرانجام مجوز بهره‌برداری از ۵ پهنه از معادن استان را از شورای‌عالی معادن کشور بگیریم اما اکنون وجود موانع و معارضان محلی به سرمایه‌گذاران اجازه نمی‌دهند از این ظرفیت بزرگ که علاج بیکاری و توسعه استان است، استفاده کنند. او ادامه داد: همین ۵ پهنه هم با نامه شورای تامین و دادستانی شهرستان‌های استان به‌دلیل وجود معارض محلی و همچنین یکی به‌دلیل نامه سازمان هوانوردی به‌درخواست نیروهای مسلح از آنها، کار فعالیت‌شان متوقف شده است.

رفع مشکل معارضان محلی

بازوند، احیای معادن را مانند احیای دیگر بنگاه‌های اقتصادی یکی از اصول ۲۴گانه اقتصاد مقاومتی مدنظر رهبر معظم انقلاب دانست و گفت: استان‌های کویری مانند کرمان و یزد با استفاده از ظرفیت معادن توانسته‌اند به اشتغال و توسعه دست پیدا کنند، زیرا موانع را به‌راحتی از سر راه برمی‌دارند، اما اینجا با معارضان و موانع متعددی بر می‌خوریم. وی این را وظیفه مدیران و فرمانداران استان دانست که هر طور شده با مذاکره، کدخدامنشی، دادگستری و دیگر راه‌حل‌ها، موانع سر راه احیای معادن را بردارند و از این ظرفیت بسیار عظیم برای توسعه و اشتغال استفاده کنند، زیرا ایجاد اشتغال و تحقق شعار سال مبنی بر مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید هم مورد تایید و تاکید رئیس قوه قضاییه و هم رئیس‌جمهوری است و دادستانی هم باید در این راه با فرمانداری‌ها همکاری کند. وی همچنین از فرمانداران استان خواست، به‌منظور استفاده از ظرفیت معادن برای توسعه و اشتغال بیشتر به حل مشکلات پروژه‌های معدنی توجه کنند و اشتغال را خط قرمز خود قرار دهند.

توقف فعالیت‌های معدنی

استاندار کرمانشاه همچنین عدم مانع‌زدایی از مسیر احیای معادن استان را مصداق بارز فرصت‌سوزی در ایجاد اشتغال برای افراد بیکار استان دانست و گفت: ما مدیران و فرمانداران حق چنین فرصت‌سوزی را نداریم. بازوند همچنین با اشاره به کسانی که در تهران با یک نامه بهره‌برداری از معادن قیر پهنه گیلان‌غرب را به بهانه مسائل مرزی و امنیتی متوقف کرده‌اند، بدون اینکه در جریان مسائل اشتغال و توسعه این شهرستان باشند، گفت خودشان باید بیایند جوابگوی مردم منطقه باشند. وی از دستگاه‌های مسئول و نمایندگان مجلس خواست این موضوع را در سطح ملی پیگیری کنند. ۲۷۰ معدن در سطح استان وجود دارد که ۱۵۵ واحد آن فعال هستند. ۹۵ واحد این معادن مربوط به سنگ لاشه و بقیه سنگ تزئینی و قیر است.

رونق معادن در آذربایجان‌غربی

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی گفت: در ۵ ماه نخست امسال ۲۴ پروانه اکتشاف برای محدوده‌های جدید در استان صادر شده و ۶ محدوده اکتشافی در مرحله گواهی کشف قرار دارند و ۲۱ معدن جدید در این بازه زمانی وارد چرخه تولید شدند. به گزارش شاتا، پریسا عابدپور گفت: در ۵ ماه نخست امسال ۲۴ پروانه اکتشاف برای محدوده‌های جدید کشف شده در استان صادر شده است. همچنین ۶ محدوده اکتشافی در مرحله گواهی کشف قرار دارند و ۲۱ معدن جدید در این بازه زمانی وارد چرخه تولید شدند. عابدپور افزود: برای بهره‌برداری از معادن یادشده بیش از هزار و ۱۳۴ میلیارد ریال سرمایه‌گذاری ازسوی بخش خصوصی استان انجام شده که زمینه اشتغال مستقیم را برای ۵۹۶ نفر فراهم کرده است. از طرفی از این معادن سالانه بیش از ۳ هزار و ۴۸۸ تن انواع مواد معدنی استخراج خواهد شد.

جلوگیری از خام‌فروشی

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی تصریح کرد: یکی از دغدغه‌های اصلی سازمان در حوزه معادن استان جلوگیری از خام‌فروشی مواد معدنی است که در این راستا با حضور و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی چند واحد فرآوری انواع مواد معدنی از جمله واحد کنسانتره‌سازی سنگ آهن برای نخستین بار در استان در شهرستان بوکان و سنگبری‌های بزرگ‌مقیاس در شمال و جنوب استان در حال راه‌اندازی هستند. معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان غربی تاکید کرد: در حال حاضر ۵۰۳ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر با ذخیره قطعی بیش از هزار و ۱۳۸ میلیون تن و حجم سرمایه‌گذاری بیش از ۴ هزار و ۷۴۵ میلیارد ریال زمینه اشتغال مستقیم ۵ هزار و ۱۷۹ نفر را فراهم ساخته‌اند. عابدپور در پایان اضافه کرد: در راستای تحقق بخشیدن به شعار سال، ۶۰ معدن راکد با حجم سرمایه‌گذاری بیش از هزار و ۵۱۲ میلیارد ریال به چرخه تولید بازگردانی شدند.

سخن پایانی...

حرکت نهادهای دولتی متولی معدن در تمامی استان‌های کشور می‌تواند کشور را در دستیابی به توسعه اقتصادی و رفع گره‌های موجود امروز در بسیاری از موارد به‌ویژه معیشت اقشار مختلف جامعه، یاری کند؛ از این رو انتظار می‌رود سازمان‌ها و ارگان‌های مرتبط با بخش معدن و صنایع معدنی نسبت به راه‌اندازی معادن و استفاده از ذخایر معدنی استان‌ها بیش از پیش اهتمام ورزند.

هوشنگ بازوند

پریسا عابدپور

خبر

افزایش سرمایه‌گذاری خارجی در معادن

معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت از تصویب ۶۸ مورد سرمایه‌گذاری خارجی با ارزش ۴۸۵ میلیون دلار در کل کشور در ۵ ماه نخست امسال خبر داد که سهم بخش معدن از آن ۲.۱ درصد است.

به گزارش معدن ۲۴، معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در گزارشی حجم سرمایه‌گذاری خارجی بخش صنعت، معدن و تجارت در ۵ ماه نخست امسال را ۳۸۸ میلیون دلار معادل ۸۰ درصد میزان سرمایه‌گذاری خارجی در کشور اعلام کرد. بخش صنعت، معدن و تجارت با ۴۹ مورد و حجم سرمایه‌گذاری ۳۸۸ میلیون دلار، به ترتیب سهم ۷۲ و ۸۰ درصدی را به خود اختصاص داده است. همچنین در این بازه زمانی، سهم سرمایه‌گذاری بخش صنعت ۹۷.۹ درصد، بخش معدن ۲.۱ درصد و سهم بخش تجارت صفر بوده، این در حالی است که از ۴۹ مورد سرمایه‌گذاری خارجی مصوب در این بخش، ۱۹ شرکت با ۱۰۰ درصد سهامدار خارجی، ۲۱ شرکت به‌صورت مشارکتی با شرکای داخلی (J.V) و ۹ مورد به‌صورت مشارکت مدنی، بیع متقابل و BOT هستند.

در بخش دیگر این گزارش، بیشترین حجم سرمایه‌گذاری خارجی در دوره مورد بررسی مربوط به گروه‌های ساخت رادیو، تلویزیون و وسایل ارتباطی، ساخت مواد و محصولات شیمیایی، ساخت فلزات اساسی، ساخت چوب و محصولات چوب و چوب پنبه (به‌استثنای مبلمان) عنوان شد و ۵ کشور نخست از لحاظ ارزش سرمایه‌گذاری خارجی مصوب امارات، ترکیه، افغانستان، هنگ‌کنگ و آلمان معرفی شده‌اند. بیشترین تعداد سرمایه‌گذاری‌های مصوب مربوط به کشور افغانستان با ۲۲ مورد بوده و کشورهای ترکیه، چین، امارات و آلمان به ترتیب رتبه‌های دوم تا پنجم را به خود اختصاص داده‌اند. معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت در بخش دیگر این گزارش، استان‌های کرمان، مرکزی، تهران، آذربایجان شرقی و البرز را به‌عنوان رتبه‌های نخست تا پنجم (به ترتیب) از لحاظ حجم سرمایه‌گذاری خارجی مصوب معرفی کرده است.

فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تمدید مدت مزایده شماره ۱۴۰۰۶۰۲/۱۵۶۴

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد اقلام ضایعاتی خود را که شامل ته رول ورق سیاه (اسپیره: ورق فولادی کم کربن بصورت رول با طول حداقل ۱۵ متر با تنوع ضخامت در طول ورق از ضخامت ۳ به پائین مناسب برای کاربردهای متنوع و قطعه‌سازی)، دراس روی، پودر اکسید، ورق گالوانیزه برش شده جوش‌دار، سرورق گرم اسیدشویی نشده، تسمه سیاه ضایعاتی، طوقه فلزی ضایعاتی، ورق سیاه برش خورده می‌باشد از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان جهت بازدید، دریافت اسناد مزایده و اعلام قیمت پیشنهادی، از تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۰ تا پایان وقت اداری ۱۴۰۰/۰۶/۳۱ از ساعت ۸ صبح الی ۱۵ به نشانی کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان شرکت فولاد امیرکبیر کاشان، واحد بازرگانی مراجعه فرمایند.

* ارائه ضمانتنامه به مبلغ ۵٪ قیمت پیشنهادی برای شرکت در مزایده الزامی می‌باشد.

شماره تماس کارخانه: ۷-۵۵۵۰۳۸۴۱-۰۳۱ داخلی ۲۳۹ و ۳۳۸ و ۳۳۹

دفتر تهران: ۲۲۶۵۸۳۵۱ دفتر اصفهان: ۸۹-۳۶۶۵۰۲۸۶

شرکت فولاد امیر کبیر کاشان

بیمه دانا
مطمئن و توانا
۱۳۵۳

اعطای تسهیلات بانکی جهت خرید انواع بیمه‌نامه
ویژه مستمری بگیران سازمان تأمین اجتماعی و بستگان درجه یک ایشان
و تمامی افرادی که حقوق خویش را از طریق عاملیت بانک رفاه کارگران دریافت می‌نمایند

طرح رفاه دانا

خدمتی نوین از بیمه دانا

بدون نیاز به مراجعه به بانک | بدون نیاز به ضامن | بدون نیاز به چک ضمانت

مدت بازپرداخت تسهیلات ۱۲ ماهه

طرح رفاه دانا نخستین طرح مشترک صنعت بیمه با یک بانک دولتی در خصوص تامین مالی بیمه گذاران در کشور می‌باشد و همچنین یک بستر مناسب جهت ارائه خدمات بیمه‌ای به تمامی افراد (به‌ویژه مستمری بگیران معزز سازمان تامین اجتماعی) است که حقوق خویش را از طریق عاملیت بانک رفاه کارگران دریافت می‌نمایند.

تلفن گویا: ۸۲۴۶۸ - ۰۲۱
www.dana-insurance.com

خبر

کاهش برداشت ذوب‌آهن از زاینده‌رود

مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان از کاهش برداشت آب از زاینده‌رود و جایگزینی پساب به جای آن تا ۳ سال آینده خبر داد.

به گزارش چیلان، منصور یزدی‌زاده با اشاره به کاهش تولید چدن به دلیل کمبود آب در این واحد صنعتی افزود: با اجرای طرح استفاده از پساب به جای آب زاینده‌رود که به روش BOT عملیاتی خواهد شد تا ۳ سال آینده میزان برداشت آب از رودخانه زاینده‌رود کاهش خواهد یافت.

وی با اشاره به اینکه میانگین فعلی تولید چدن ۷۵۰۰ تن در روز است، گفت: پیش‌بینی ما از تولید چدن به طور میانگین روزانه ۸۵۰۰ تن است که به دلیل کمبود آب هنوز به این رقم نرسیده‌ایم. مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان با اشاره به اینکه در ۳ ماه نخست امسال روند خوبی در تولید چدن داشتیم، ادامه داد: طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌شده باید در سال ۱۴۰۰، بیش از ۳ میلیون تن چدن تولید کنیم که اگر روند کمبود آب ادامه‌دار نشود تا عدد ۲ میلیون و ۷۵۰ هزار تن نیز خواهیم رسید. اما درصورت تامین نشدن آب مورد نیاز این رقم محقق نخواهد شد.

یزدی‌زاده افزود: ذوب آهن هم‌اکنون بخشی از آب مورد نیاز خود را از پساب تامین می‌کند و طبق قانون امکان برداشت یک مترمکعب در ثانیه از آب زاینده‌رود را دارد. البته هم‌اکنون ۴۵ درصد دیماند تعیین شده، برداشت می‌کنیم که این رقم پاسخگوی تولید فعلی هست. وی با اشاره به اینکه در تولید فولاد با مشکلی مواجه نیستیم، گفت: ما برای حفظ درآمد به دنبال تولید محصولات با ارزش افزوده بالا و همچنین بازارهای صادراتی هستیم که البته در سال ۹۸ صادرات روند مطلوبی داشت و امیدواریم در سال جاری نیز این روند ادامه داشته باشد.

عظیمیان بر همگامی فولاد مبارکه با دانشگاه تاکید کرد

حرکت در مسیر حکمرانی هوشمند

گروه معدن
editor@smtnews.ir

حمیدرضا عظیمیان

شرکت فولاد مبارکه از شرکت‌های پیشرو ایرانی است که در زمینه تولید ورق‌های فولادی فعالیت می‌کند. این شرکت با ماموریت ایفای نقش محوری در توسعه صنعتی، اقتصادی و اجتماعی کشور و ارتقای سطح فناوری صنعت فولاد، به‌عنوان سازمانی جهان‌تراز بیش از ۵۰ درصد از مصرف فولاد کشور را برای استفاده در صنایع خودروسازی و قطعه‌سازی، صنایع فلزی سبک، صنایع فلزی سنگین و لوله‌های انتقال سیالات، صنایع بسته‌بندی، صنایع لوازم خانگی و الکتریکی و صنایع لوله و پروفایل تولید می‌کند.

این شرکت در طول سال‌های گذشته تلاش گسترده‌ای را برای برقراری ازتباط با دانشگاه ترتیب داده است. این اقدام زمینه رفع نیازهای داخلی و پیشرفت صنایع مختلف را فراهم می‌کند. در همین حال باید خاطرنشان کرد که توسعه ارتباط میان صنایع و دانشگاه‌ها علاوه‌بر تاثیری که در اعتلای جایگاه صنعت دارد؛ صنایع کشور را از مرحله مونتاژکاری به سمت و سوی علم و نوآوری سوق می‌دهد. حمیدرضا عظیمیان، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه ارتباط دانشگاه و صنعت در مسیر حکمرانی هوشمند منجر به ایجاد اشتغال برای تحصیلکردگان می‌شود، گفت: تکمیل زنجیره ارتباطی علم و صنعت موجب رفع نیازها و خلأهای اقتصادی و بی‌اثر شدن تحریم‌ها می‌شود.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، عظیمیان با تاکید بر ضرورت ارتباط دانشگاه و صنعت اظهار کرد: آموزش و اطلاع‌رسانی درباره اهمیت حمایت از تولید ملی از وظایف مهم آموزش و پرورش، دانشگاهیان، رسانه ملی و تمامی دست‌اندرکاران این عرصه است.

وی با اشاره به اهمیت تولید علم نافع از طریق ارتباط با دانشگاه افزود: راه‌اندازی نخستین آزمایشگاه صنعت نسل چهارم در دانشگاه صنعتی اصفهان با همین هدف دنبال شده و شرکت فولاد مبارکه در دیگر اقدامات مشترک با دانشگاه‌ها، موفقیت‌های زیادی کسب کرده است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با اشاره به ماموریت‌های پژوهشکده فولاد دانشگاه صنعتی اصفهان در جهت توسعه محصولات برای گروه فولاد مبارکه و صنعت فولاد ایران گفت: در سال گذشته تولید پروتزهای انسانی در این پژوهشکده عملیاتی شد که در صنعت پزشکی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد و کشور را در این زمینه از واردات محصولات خارجی بی‌نیاز می‌کند.

نقش دانشگاه در اعتلای صنعت

وی با تاکید بر ضرورت عقب نماندن از رقابت‌های بازار جهانی ادامه داد: دانشگاه‌ها نقش بسیار مهمی در کمک به پیشرفت، رونق و اعتلای صنعت و برآورده ساختن نیاز صنایع کشور به علم و نوآوری و تبدیل نگاه از مونتاژکاری به نوآوری در صنعت دارند.

عظیمیان با اشاره به اهمیت آینده‌پژوهی در شرکت فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: با مرور تاریخچه صنایع، به شرکت‌های بزرگی برمی‌خوریم که امروز اثری از آنها باقی نیست. اینکه باید چه مسیری را در پیش گرفت مهم‌ترین مسئله‌ای است که رهبران سازمان‌ها با آن روبه‌رو هستند.

تحول دیجیتال صنعت فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه اذعان کرد: اقدام دیگر پژوهشکده فولاد دانشگاه صنعتی اصفهان، تاسیس شرکت پشتیبانی و توسعه فناوری و نوآوری‌های فولاد مبارکه با هدف ایجاد یک مرکز (COE) بود تا بتوانیم با سرمایه‌گذاری، شرکت فولاد مبارکه را در دو حوزه توسعه فرآیند و اقتصاد چرخشی توسعه دهیم و با بهره‌گیری از ظرفیت ملی، این موارد را به‌عنوان ماموریت در برنامه خود داشته باشیم. عظیمیان تاکید کرد: با تعریف ماموریت‌ها و برنامه‌هایی در تعامل سازنده با دانشگاه‌ها، مرکز تحول دیجیتال صنعت فولاد با بهره‌گیری از دانش استارت‌آپ‌ها و همراهی دانشگاه تهران و معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، در پردیس دانشگاه تهران در حال ساخت و اجراست.

> همکاری دانشگاه صنعتی اصفهان با گروه فولاد مبارکه می‌تواند به تربیت محققان و متخصصانی منجر شود که در آینده نزدیک طرح تحول دیجیتال را در کشور جاری سازند

تربیت متخصصان

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه یادآور شد: بهترین فضایی که به لحاظ فنی می‌تواند در خدمت احداث نخستین آزمایشگاه صنعت نسل چهارم در کشور قرار بگیرد، دانشگاه صنعتی اصفهان است. همکاری این دانشگاه با گروه فولاد مبارکه می‌تواند به تربیت محققان و متخصصانی منجر شود که می‌توانند در آینده نزدیک طرح تحول دیجیتال را در کشور جاری سازند. مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه در پایان با اشاره به مطالعات موردی در دانشگاه‌های آلمان، فرانسه و پلی‌تکنیک میلان، انتخاب دانشگاه صنعتی اصفهان را شایسته دانست و توضیح داد: ایجاد آزمایشگاه صنعت نسل چهارم یکی از الزامات دیگر است و برای طرح تحول دیجیتال اجتناب‌ناپذیر خواهد بود چراکه معتقدیم موضوع پژوهش و ایجاد توانمندی در نسل جدید باید در دانشگاه اتفاق بیفتد و شرکت فولاد مبارکه هم حامی این بخش باشد تا از نتایج آن در کشور بهره‌مند شویم.

سخن پایانی

ازمجموع موارد یادشده این‌طور برداشت می‌شود که شرکت فولاد مبارکه در طول سال‌های گذشته عملکرد قابل‌قبولی را در توسعه ارتباط با دانشگاه‌ها از خود به نمایش گذاشته است. دانشگاه صنعتی اصفهان یکی از نمونه‌های این ارتباط است. انتظار می‌رود در سایه همکاری این دانشگاه با گروه فولاد مبارکه در آینده نزدیک شاهد اجرای طرح تحول دیجیتال در کشور باشیم.

مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه عنوان کرد

قطع برق و آسیب به جایگاه جهانی

افزایش شاخص مصرف انرژی بر هر تن تولید، منجر به آسیب و لطمه به جایگاه شرکت فولاد مبارکه خواهد شد زیرا برخی از سازمان‌ها و مشتریان اروپایی از شرکت‌هایی که مصرف انرژی به‌ازای هر تن آنها بالا باشد حدالامکان از آنها محصول خریداری نمی‌کنند چراکه این نوع تولید می‌تواند آسیب‌هایی به محیط زیست وارد کند و اروپایی‌ها نیز از خرید این محصولات خودداری می‌کنند.

جواد نیلی، مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه در گفت‌وگو با ایراسین، درباره شرایط به وجود آمده ناشی از قطع برق در کشور اظهار کرد: طی ۴ تا ۵ سال اخیر بالانس تولید و مصرف برق در ایران دچار تزلزل جدی شده، به این صورت که مصرف برق خیلی بیشتر از میزان تولید بوده است. معمولا در این شرایط نیز اگر به شبکه‌ای وصل می‌شویم، آن شبکه باید شرایط لازم را برای تبادل بار با ما داشته باشد.

مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه در ادامه سخنانش به اثرات ناشی از قطع برق بر روند تولید این شرکت اشاره کرد و گفت: از اوایل خرداد محدودیت‌های برق برای شرکت فولاد مبارکه آغاز و باعث شد فعالیت قسمت‌های عمده‌ای از خطوط تولید را متوقف کنیم.

نیلی تصریح کرد: در سال‌های گذشته این نوع از توقفات کاری در حد چند ساعت در روز و به مدت محدودی بود و حداکثر بین ۲۰ روز تا یک ماه اتفاق می‌افتاد.

همچنین میزان آن نیز در حد ۳۰ تا ۴۰ درصد از توان مصرفی بود اما امسال از ۳ جهت این محدودیت‌ها بیشتر شد؛ اول اینکه طول مدت آن افزایش یافت و به جای یک ماه به ۳ تا ۴ ماه رسید و از ۳ تا ۴ ساعت در روز به ۱۲ ساعت در روز افزایش یافت و میزان آن به ۸۰ تا ۹۰ درصد توان مصرفی در فولاد مبارکه رسید.

در نتیجه همه این موارد باعث شد تا فولاد مبارکه دچار افت شدید تولید شود و تجهیزات کارخانه نیز به دلیل قطع و وصل شدن برق شبکه آسیب ببینند.

به گفته وی، اگر خط تولید پیوسته نباشد منجر به آسیب تجهیزاتی همچون نسوزها و دیگر تجهیزات می‌شود.

مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه ادامه داد: خسارت‌های دیگری که طی ۴ ماه اخیر به فولاد مبارکه وارد شده، باعث افزایش مصرف انرژی برای هرتن تولید شد. این درحالی است که روند تولید فولاد مباره از سوی سازمان‌های بسیاری از جمله سازمان استاندارد رصد می‌شود؛ همچنین شرکت‌های خارجی روند تولید فولاد را مد نظر قرار می‌دهند.

به گفته نیلی، افزایش شاخص مصرف انرژی بر هر تن تولید، منجر به آسیب و لطمه به جایگاه شرکت خواهد شد زیرا برخی از سازمان‌ها و مشتریان اروپایی از شرکت‌هایی که مصرف انرژی به‌ازای هر تن آنها بالا باشد خرید نمی‌کنند چراکه این نوع از تولید می‌تواند آسیب‌هایی به محیط زیست وارد کند و اروپایی‌ها نیز بر این اساس از خرید خودداری می‌کنند.

مدیر ارشد خدمات فنی و پشتیبانی شرکت فولاد مبارکه تصریح کرد: البته مصرف برق در فولاد مبارکه افزایش نیافته، بلکه توقفات ایجاد شده در خط تولید، باعث می‌شود به نوعی پرت انرژی افزایش پیدا کند؛ موضوعی که مقصر آن شرکت فولاد مبارکه نیست بلکه سازمان توانیر یا گاز منطقه‌ای مسئول به وجود آمدن آن هستند.

توسعه فولاد سبز عامل تحول در زنجیره تامین فولاد

موسسه تحقیقاتی فیچ سولوشنز اعلام کرد: توسعه فولاد سبز زنجیره تامین آهن و فولاد را متحول می‌کند. به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران(ایمیدرو)، یکی از پژوهشگران موسسه تحقیقاتی فیچ سولوشنز گفت: ما بر این باوریم که توسعه فولاد کم‌کربن دردهه‌های آینده منجر به تغییراتی در زنجیره تامین آهن و فولاد خواهد شد.

اولین تغییر این است که می‌تواند تحولی در بازار فولاد کشورهای توسعه‌یافته ایجاد کند زیرا با وجود تقاضای بالای تولیدکنندگان صنایع پایین‌دستی برای فولاد سبز و نیز قوانین سختگیرانه در زمینه کربن‌زدایی تغییراتی در روندهای تجارت سنگ آهن خالص ایجاد می‌شود.

دومین تاثیر بر زنجیره تامین این است که افزایش تولید فولاد سبز به مواد اولیه با کیفیت بالاتر از جمله آهن اسفنجی تولیدشده با هیدروژن سبز نیاز دارد. این فرصتی برای شرکت‌های بزرگ سنگ آهن که دسترسی به هیدروژن سبز دارند به شمار می‌رود چراکه هیدروژن سبز با قیمت تمام‌شده پایین‌تر به افزایش بهره‌وری و تولید آهن سبز کمک می‌کند. این به معنی بازسازی بخشی از فرآیند تولید فولاد است.

پذیرش هیدروژن سبز در تولید فولاد می تواند تقاضای زغال‌سنگ را طی دهه‌های آینده بسیار تحت تاثیر قرار دهد. پذیرش و استفاده از هیدروژن سبز در بخش معدن احتمالا در کشورهایی که بخش معدن بزرگ‌تر و نیز شرکت‌های معدنی بزرگ درآنجا حضور دارند روی خواهد داد. استرالیا، کانادا و برزیل در انتظار سود بازارفولاد سبز هستند. فولاد سبز یکی از اولویت‌های اغلب فولادسازان بازارهای توسعه‌یافته به‌ویژه در اروپا به شمار می‌رود.

این پژوهشگر افزود: ما معتقدیم پذیرش هیدروژن سبز در بخش معدن فرصت‌های بیشتری را در چین، ایالات متحده امریکا، استرالیا، کانادا و تا حدودی در شیلی، روسیه و لهستان در پی خواهد داشت. همچنین بازارهای معدنی بسیاری وجود دارد که از نظر شاخص مناسب برای تولید هیدروژن سبز مشکل دارند که نشان می‌دهد پذیرش احتمالی هیدروژن سبز در بخش معدن با چالش‌های زیادی از جمله دسترسی کمتربه ظرفیت انرژی‌های تجدیدپذیر، ظرفیت‌های کمتر تولید هیدروژن سبز، تعداد کم کارشناسان در این حوزه و... مواجه خواهد شد. این کشورها شامل آفریقای جنوبی، پرو، ترکیه، اندونزی، هند و برزیل هستند.البته این به معنی عدم پذیرش هیدروژن سبز در بخش معدن این کشورها نیست بلکه نشان‌دهنده چالش‌های پیش‌روی آنها در این حوزه است.

شرکت ملی گاز ایران
شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد (سهامی خاص)

نوبت دوم
شناسه آگهی ۱۱۸۶۴۰۲

(تجدید مرتبه سوم) مناقصه شماره ۶۳۲۰-۹-۳۰۴۰۸

(ساخت چهارصد عدد TUBEELBOW&TTUBERETURNBEND (تولید داخل کشور))

۱- **نوع مناقصه:** دومرحله‌ای دارای ارزیابی کیفی
۲- **نوع فراخوان:** عمومی
۳ - **نام ونشانی مناقصه‌گزار:** شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد (SGPC) به آدرس: مشهد، خیابان آبکوه، نبش دانشسرای شمالی، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد- دبیرخانه کمیسیون مناقصات.
- **تلفن دبیر کمیسیون مناقصات:** ۳۷۲۸۸۰۱۶-۰۵۱
- **تلفن و نمابر دبیرخانه کمیسیون مناقصات:** ۳۷۲۸۵۰۲۴-۰۵۱
۴- **نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه:** تضمین‌های اعلام شده در آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال (پانصد میلیون ریال). (لازم به ذکر است در این مرحله نیازی به اخذ و ارایه تضمین نمی‌باشد.)
۵- **نحوه و مهلت دریافت اسناد:** متقاضیان می‌توانند تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۰۱. نسبت به دریافت اسناد مناقصه از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به آدرس www.setadiran.ir و با شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۹۲۱۳۴۰۰۰۱۰۲ در سامانه اقدام نمایند. لازم به ذکر است تمامی مراحل برگزاری مناقصه از طریق سامانه مذکور انجام خواهد شد.
۶- **آخرین مهلت تحویل استعلام ارزیابی کیفی تکمیل شده:** متقاضیان بعد از دریافت اسناد مناقصه از سامانه مذکور می‌بایست حداکثر تا ساعت ۱۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۷/۱۷. اسناد مناقصه تکمیل شده را به همراه مدارک مورد نیاز در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بارگزاری و ثبت نمایند. لازم به ذکر است پس از پایان مرحله ارزیابی کیفی اسناد شرکت در مناقصه برای مناقصه‌گران تأیید شده در این مرحله از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) ارسال و فرآیند انجام مناقصه وفق شرایط اعلام شده در اسناد مناقصه مورد اقدام واقع خواهد شد.
۷- **محل و زمان گشایش پیشنهادات:** پس از بررسی پیشنهاد فنی شرکت‌ها (ارزیابی فنی)، پاکت‌های مالی شرکت‌های واجد شرایط در ساعت ۱۰ صبح مورخ ۱۴۰۰/۰۹/۰۱، در محل اتاق کنفرانس اداره مشهد (دفتر آبکوه) به آدرس مشهد، خیابان آبکوه، نبش آبکوه ۷ (دانشسرای شمالی)، شماره ۲۵۵، شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد و حداقل با دو پیشنهاد تایید شده گشایش خواهد یافت. لازم به ذکر است تاریخ و مکان اعلام شده (تاریخ گشایش پیشنهادهای مالی) قطعی نبوده و با توجه به روند ارزیابی امکان تغییر وجود خواهد داشت.
توضیح مهم: با توجه به این که این مناقصه دارای ارزیابی کیفی می‌باشد در این مرحله صرفاً تکمیل و ارسال اسناد ارزیابی کیفی و مستندات مربوطه مورد نظر می‌باشد. بدیهی است شرکت‌هایی که در فرایند ارزیابی کیفی تأیید شوند در مرحله بعد اقدام به ارسال پیشنهاد مرتبط در مواعدی که متعاقباً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) اعلام خواهد شد خواهند نمود.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۶/۲۰ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۶/۲۳ روابط عمومی شرکت پالایش گاز شهید هاشمی‌نژاد

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید
www.Gostaresh.news
پایگاه خبری «گسترش نیوز»

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۲۳ شهریور ۱۴۰۰
۷ صفر ۱۴۴۳
۱۴ سپتامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۸۸۳
پیاپی ۳۲۰۱
www.Tejaratdaily.com

تالارداران به‌جای «کارا» به اتحادیه مراجعه کنند

راهی برای کسب درآمد مشروع

تاکید بر ایجاد و تقویت شهرک «جوار ریلی بافق»

مرزهای زمینی با عراق بسته است

سخنگوی گمرک گفت: با اعلام دولت عراق، زوار براساس سهمیه اعلامی به صورت هوایی می‌توانند برای شرکت در مراسم اربعین حسینی سفر کنند و مرزهای زمینی برای مسافران بسته است.

به گزارش گمرک جمهوری اسلامی ایران، سید روح‌اله لطیفی ضمن بیان این مطلب افزود: براساس تصمیم دولت عراق، زوار صرفا از طریق هوایی می‌توانند در ایام اربعین به این کشور سفر کنند. بر همین اساس، مسافران به دلیل پذیرش نشدن از سوی عراق در مرزهای زمینی، به مرزها مراجعه نکنند.

وی افزود: برمبنای تصمیمات اخذشده در استان‌های مرزی با عراق، مسافرانی که به مرزهای زمینی مراجعه می‌کنند، بازگردانده خواهند شد.

لطیفی با بیان اینکه موکب‌داران باید مجوز ستاد اربعین و وزارت صنعت، معدن و تجارت برای خروج کالا داشته باشند، خاطرنشان کرد: این گروه از مسافران قبل از اعزام محموله‌های غذایی ازجمله برنج، چای، قند، شکر و سایر کالاها به مرزها، مجوز ستاد اربعین و سازمان صنعت، معدن و تجارت استان‌های خود را اخذ کنند زیرا در صورت انجام ندادن این فرآیند، امکان خروج کالاهای آنها از مرزهای زمینی وجود ندارد. به گزارش ایرنا، پیش از این اعلام شده بود براساس رایزنی‌ها، دولت عراق با اعزام ۳۰ هزار نفر زائر ایرانی برای مراسم اربعین موافقت کرده است. این در حالی است که همچنان بر پذیرش مسافر هوایی تاکید شده و هیچ مسافر زمینی اجازه عبور از مرز را نخواهد داشت.

به دنبال ابلاغ دستورالعمل صدور مجوز «مراکز تجاری ایران در خارج»

توسعه صادرات عملیاتی می‌شود

تجارت از مولفه‌هایی است که رشد و توسعه اقتصادی کشورها را تعریف می‌کند. با واردات کالا هر کشور نیاز داخلی خود را تامین کرده و با صادرات محصولات تولیدی در بازارهای بین‌المللی جایگاهی را برای خود به دست می‌آورد که به بهبود شرایط اقتصادی می‌انجامد. چندی پیش دستورالعمل صدور مجوز تاسیس و فعالیت مراکز تجاری و بازاریابی محصولات و خدمات ایرانی در خارج از کشور ابلاغ شد. این دستورالعمل براساس اصل ۱۳۸ قانون اساسی و تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با هدف حمایت همه‌جانبه و هدفمند از صادرات کالاها و خدمات و اجرایی کردن مفاد بسته‌های حمایت از صادرات غیرنفتی کشور تدوین و ابلاغ شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز چندی پیش در سفر دولت به استان خراسان جنوبی با اشاره به اینکه حوزه صادرات از اهداف مهم وزارت صنعت، معدن و تجارت است از دوبرابر شدن صادرات غیرنفتی تا سال ۱۴۰۴ خبر داد. فاطمی‌امین بازارسازی و مذاکرات سیاسی را از الزامات تحقق این مهم دانست و بر اولویت کشورهای همسایه مانند پاکستان، افغانستان تاکید کرد.

هدف از ابلاغ دستورالعمل توسعه بازاریابی و صادرات محصولات و خدمات ایران در خارج از کشور، تسهیل زمینه همکاری‌های تجاری بین بنگاه‌های کشور میزبان و ایران عنوان شده است. به عبارتی، قرار است این دستورالعمل برای حمایت از توسعه صادرات در گام نخست به بازارسازی و بازاریابی کالا در بازهای هدف پرداخته و همکاری‌های تجاری بین بنگاه‌های کشور میزبان و ایران را تسهیل کند؛ درخواستی که همواره از سوی فعالان تجاری مطرح شده و بر ضرورت حضور رایزنان بازرگانی و ورود وزارت امور خارجه به مذاکرات اقتصادی تاکید داشته است. از سوی دیگر، یکی از مهم‌ترین اهرم‌های توسعه صادرات ایجاد مراکز تجاری دائمی یا نمایندگی‌هایی است که بتوانند در خارج از کشور در راستای اهداف و سیاست‌های بازرگانی کشور گام بردارند. این مراکز امکان فعالیت صادرکنندگان در خارج از کشور را مهیا کرده و درواقع به معرفی کالاهای ایرانی و کسب بازار برای تولیدات داخلی می‌پردازند؛ این همان راهی است که به نظر فعالان اقتصاد، می‌تواند بار توسعه صادرات را به مقصد برساند.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

تسهیل همکاری بین بنگاه‌های اقتصادی

حمید زادبوم، رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران: هدف این دستورالعمل توسعه بازاریابی و صادرات محصولات و خدمات ایران در خارج از کشور و تسهیل زمینه همکاری‌های تجاری بین بنگاه‌های کشور میزبان و ایران است. دامنه این دستورالعمل شامل این موارد می‌شود: تمام اشخاص حقوقی عضو بانک اطلاعات مجریان رویدادهای تجاری سازمان، شرکت‌های مدیریت صادرات دارای مجوز از سازمان که فعالیت آنها به نوعی در ارتباط با صادرات باشد، تشکل‌های عضو مورد تایید و صاحب صلاحیت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی و اتاق تعاون ایران که مطابق اساسنامه خود مجاز به فعالیت در امور صادرات هستند و اشخاص حقوقی صادرکننده کالا و خدمات که دارای فعالیت صادراتی مستمر باشند. به علاوه اینکه با توجه به اهمیت تشکل‌گرایی، متقاضیان عضو تشکل‌های صادراتی و اعضای اتاق‌های بازرگانی و تعاون در صورت دارا بودن صلاحیت‌های عمومی و تخصصی در اولویت خواهند بود.

این دستورالعمل، دفتر تجاری انحصاری یک شرکت با برند تجاری خاص را دربر نمی‌گیرد و حداقل شرط لازم ارائه خدمات برای یک گروه کالایی صادراتی است.

تنها راه نجات و توسعه صادرات کشور

سید رسول رنجبران، عضو هیات‌رئیسه اتاق بازرگانی اصفهان: اغلب تولیدکنندگان و فعالان تجاری کشور بر این باورند که دولت‌های پیشین نسبت به حمایت ویژه از آنها اهمال داشته و نتوانسته‌اند زمینه را برای تجاری‌سازی تولیدات داخل فراهم کنند. اما چرا ما در تجاری‌سازی محصولات و تولیدات بومی کشور ناکام هستیم؟ نقش دولت در این میان چیست و برای رسیدن به این هدف چه باید کرد؟ امروزه مردم کوچه و بازار نیز از دلایل ناکامی ایران در صنعت و تجارت و همچنین تجاری‌سازی تولیدات داخل مطلع هستند. درحال‌حاضر مهم‌ترین مشکل کشور نبود ارتباط و اتصال اقتصاد کشور به اقتصاد بین‌الملل است. مادامی که اقتصاد ملی ما به اقتصاد جهانی گره نخورد ما حرفی برای گفتن و زمینه‌ای برای فعالیت نخواهیم داشت چراکه هیچ ارزیابی از نقاط ضعف و قوت خود نداریم.

باید فضای رقابت فراهم شود

این واقعیتی انکارناپذیر است که هر انسانی در میدان رقابت می‌تواند از خود ارزیابی درستی داشته باشد. بنابراین تا زمانی که میدان رقابت میان ما و دیگر کشورهای جهان ایجاد نشود ما عملا به دور خود خواهیم چرخید. وضعیت امروز اقتصاد و تجارت کشور ما نتیجه همین دور خود چرخیدن است که پس از گذشت بیش از ۴ دهه هنوز ره به جایی نبرده و سرگردان مانده‌ایم. به‌طور کلی تا زمانی که سیاست‌های همه دولت‌ها پایدار و مبتنی‌بر ارزش‌گذاری برای تولید ملی نباشد و همچنان خلق‌الساعه و بدون درنظر گرفتن شرایط موجود اخذ شوند چیزی به نام توسعه صادرات کشور نخواهیم داشت. به‌عنوان مثال، تولیدکننده با پشتسر گذاشتن تمام چالش‌های موجود و پس از گذشت چندین سال و هزینه منابع مختلف سهم بازاری در یک بازار هدف صادراتی به دست می‌آورد. از سوی دیگر، دولت با یک تصمیم یک‌شبه مبنی‌بر ممنوعیت صادرات تمام زحمات و بافته‌های تولیدکننده را به باد می‌دهد. امیدواریم دولت سیزدهم همین رویه را در پیش نگیرد اما شاکله دولت فعلی نیز نشان می‌دهد متاسفانه تغییری در این روند ایجاد نخواهد شد.

ظرفیت بازارهای صادراتی همسایه‌ها

از آنجا که سیاست‌های تجاری دولت بسیار ناپایدار است و از طرفی وجود قوانین دست و پاگیر و ضعیف بودن تمام ذی‌نفعان دخیل در تجارت کشور مانند گمرک، بانک‌ها، حمل‌ونقل و... موجب شده نتوانیم از این ظرفیت بزرگ بهره کافی و وافی ببریم. بعضا مشاهده می‌شود هزینه حمل‌ونقل یک کالا از داخل کشور تا مرزها بسیار بالاتر از هزینه حمل کالا از مرز تا مقصد در کشور هدف است. تا زمانی که زیربنا و بسترهای لازم وجود نداشته باشد نمی‌توانیم کالای رقابتی صادر کنیم. دولت باید بتواند تمام امکانات مورد نیاز صادرکنندگان را فراهم کند. در تجارت خارجی علاوه‌بر کیفیت و قیمت، زمان حرف بسیار اساسی را می‌زند. متاسفانه در کشور ما ابدا برای زمان ارزش قائل نیستند.

چشم‌انداز تجارت خارجی کشور

با توجه به موارد یادشده وقتی می‌توان از تجارت خارجی صحبت کرد که تولید ملی ما تقویت شود. متاسفانه در سال‌های گذشته نرخ سرمایه‌گذاری در کشور ما بسیار پایین بوده است. این امر به این معنی است که آن‌طور که باید به موضوع تولید توجه نکرده و به آن نپرداخته‌ایم. وقتی تولید ملی ضعیف باشد بدون شک ارزش پول ملی سقوط خواهد کرد. دقیقا به همین دلیل است که به صورت روزانه ارزش ریال کشور ما در برابر دیگر ارزهای دنیا ریزش می‌کند. متاسفانه وقتی تولید ملی تقویت نمی‌شود نمی‌توان انتظار گشایش در اقتصاد و تجارت کشور داشت. با تمام این تفاسیر من به آینده تجارت کشور خوشبین نیستم و گمان نمی‌کنم که گشایش خاصی در حوزه تجارت و اقتصاد کشور را حداقل تا پایان سال شاهد باشیم.

> هدف این دستور العمل توسعه بازاریابی و صادرات محصولات و خدمات ایران در خارج و تسهیل زمینه همکاری‌های تجاری بین بنگاه‌های کشور میزبان و ایران است

توجه به بازارهای بزرگ صادراتی همسایه

رحمان قره‌باش، عضو اتاق بازرگانی مشترک ایران و ترکمنستان: صادرات به کشورهای همسایه و استفاده از ظرفیت بازارهای منطقه‌ای، فرصتی است که می‌توانیم برای عبور از بحران‌ها و شرایط کنونی از آن بهره ببریم. براساس سیاست‌های دولت‌ها نیز همراه بازارکشورهای همسایه در صدر اولویت‌های تجاری ایران قرار داشته و دارد. یکی از این بازارها بازار ترکمنستان است که اگر در معرض از دست رفتن است.

براساس بررسی‌ها میزان تجارت میان دو کشور ایران و ترکمنستان در ۲۰ سال گذشته به کمترین میزان رسیده و به عبارتی، می‌توان گفت متاسفانه بازار صادراتی ما از دست رفته است. کشور ترکمنستان به‌عنوان دروازه ورود به کشورهای آسیای میانه به شمار می‌رود و همین موضوع اهمیت مراودات تجاری با این کشور را بیش از پیش می‌کند. در سال‌های اخیر ترکمنستان بعد از عراق و افغانستان سومین بازار صادراتی ایران به شمار می‌رفت اما شیوع ویروس کرونا موجب شد تا این کشور قوانین بسیار سختگیرانه‌ای را برای تجارت و عبور و مرور در مرزهای خود در پیش بگیرد. نباید فراموش کنیم که تنها ویروس کرونا موجب کاهش میزان تجارت ایران با کشور ترکمنستان نشد بلکه نباید از بروز برخی سوءتفاهمات میان دو کشور نیز غافل بود. اختلاف‌نظر میان دو کشور درباره بدهی‌های گازی، اختلاف پرداخت هزینه‌های برق و راه‌آهن ایران و ترکمنستان از جمله دلایل عمده کاهش تجارت میان دو کشور است. البته خبرهای خوبی هم درباره موضوع رفع اختلافات در زمینه راه‌آهن میان ایران و ترکمنستان شنیده شد و نخستین قطار باری خط عریض، به صورت آزمایشی وارد ایستگاه اینچه‌برون شد. با این حال، ما هزاران کیلومتر مرز مشترک آبی، زمینی و هوایی با ترکمنستان داریم اما میزان تجارت میان دو کشور به‌شدت پایین است. نباید فراموش کرد تجارت ایران به این کشور هنوز به صورت کامل قطع نشده اما از آنجا که ورود ما به ترکمنستان ممنوع است صادرکنندگان ما کالاهای صادراتی که بیشتر گل و گیاه و مصالح ساختمانی هستند را به مرز سرخس می‌فرستند و وسایل نقلیه ترکمنستان در این مرز کالاها را بار زده و به کشور خود می‌برند. این در حالی است که در روزگاری نه چندان دور بیش از ۳ میلیارد دلار گردش مالی با ترکمنستان داشتیم اما درحال‌حاضر این رقم به ۲۰۰ میلیون دلار کاهش پیدا کرده است! شیوع ویروس کرونا، مدیریت ناقص در کشور و طبیعت ذاتی ترکمنستان از جمله دلایل مهم این موضوع است. سابق بر این، ترکمنستان بسیاری از کالاها را از ایران خریداری می‌کرد اما امروزه خود، به تولیدکننده آن کالاها تبدیل شده است. به نظر می‌رسد باید روش‌های بازاریابی و تجارت خارجی را تغییر دهیم که امیدواریم با راه‌اندازی مراکز دائمی تجاری ایران در خارج تاین روند سرعت گیرد.

ظرفیت افزایش تجارت رسمی ایران و پاکستان

پیرمحمد ملازهی، کارشناس ارشد مسائل غرب آسیا: ظرفیت بازار کشورهای همسایه مهم‌ترین ابزار برای افزایش حجم تجارت کشور به شمار می‌رود. در میان کشورهای همسایه، ترکیه و پاکستان بیشترین امکان برای صادرات را در اختیار دارند. پاکستان با توجه به نیازهایی که دارد از ظرفیت‌های خوبی برای صادرات برخوردار است. این کشور ضمن تجارت رسمی با ایران بخشی از کالاهای مورد نیاز ایران را به شکل تجارت مجدد به ایران وارد کند که البته این نوع تجارت هزینه بالایی دارد. در این بین از تاثیر افزایش بازارچه‌های مرزی و شعاع نوار منطقه آزاد بر تجارت نمی‌توان گذشت. پیش‌بینی‌ها بر این اساس است که تجارت رسمی میان ایران و پاکستان به ۵ میلیارد دلار در سال برسد. ظرفیت‌های لازم نیز وجود دارد اما بروکراسی موجود در دو کشور مانع از تحقق این ظرفیت می‌شود. متاسفانه تاجران ایرانی اطلاعات دقیق از بازار مصرف پاکستان ندارند این بازاریابی باید توسط دولت‌ها صورت گیرد. به هر حال امکاناتی برای توسعه تجارت هر دو کشور وجود دارد؛ مشروط بر اینکه بازارسازی و بازاریابی در یک روال طبیعی قرار بگیرد. حقیقت این است امروزه بخشی از درآمدهای مرزی به گمرک و صندوق دولت نمی‌رسد بلکه گروه‌هایی در منطقه وجود دارند که منافع به آنها می‌رسد. سالانه حدود ۶ هزار میلیارد دلار نفت، بنزین و گازوئیل از کشور خارج می‌شود اما حتی یک ریال آن به دولت نمی‌رسد و سود این کار تنها به مافیایی که ایجاد شده است می‌رسد؛ یعنی قاچاق سازماندهی‌شده در مرزها وجود دارد.

سخن پایانی

تغییر سیاست تجاری از الزاماتی است که برای توسعه تجاری راه گریز از آن نیست. به گفته بسیاری از کارشناسان، استفاده از ظرفیت‌های صادراتی تنها فرصتی است که برای گذر از بحران‌های فعلی دارد. تحقق این مهم، اشتغال و تعادل در قیمت‌ها را به دنبال دارد و از سوی دیگر با توسعه صادراتی، دولت می تواند ارز مورد نیاز کشور را تامین و به رشد اقتصادی کند. از سوی دیگر، تحقق نگاه دولت سیزدهم به منظور بهره‌گیری از ظرفیت تجاری کشورهای جهان در بعد کلان و استفاده بیشتر از ظرفیت تجاری همسایگان، بستگی به نوع تعاملات روابط بین‌المللی با جهان و همسایگان دارد.

یادداشت

اقدامات نابودکننده صادرکنندگان

فرزاد فیض‌اللهی / عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایلام

شرایط صادرات در دولت تدبیر و امید به‌شدت سخت شد و صادرکنندگان نه‌تنها شاهد گشایشی در فعالیت‌های تجاری خود نبودند بلکه در تنگناهای عجیبی نیز گرفتار شدند.

برای بررسی مشکلات این سال‌ها بیش از همه به موضوع تحریم و البته شیوع کرونا در ۲ سال اخیر می‌رسیم.

اما با این همه غفلت از بازار کشورهای همسایه تا حدی به مدیریت نادرست و برنامه‌ریزی کلان بازمی‌گردد.

ما بازارهای صادراتی بسیار خوبی در کشورهای همسایه داریم که با صادرات به این کشورها می‌توانستیم ارزآوری خوبی برای کشور داشته باشیم که متاسفانه با سختگیری‌های به عمل آمده این فرصت از دست رفت.

همسایگان ما عموما کشورهایی هستند که نیاز به بازسازی دارند. این در حالی است که سهم ایران از بازار صادراتی کشورهای همسایه کمتر از ۵ درصد است؛ صادراتی که امروزه به این کشورها انجام می‌شود تنها دارای ارزش حجمی است چراکه کالایی مانند کاشی و سرامیک عمده کالاهای صادراتی ما به این کشورها هستند اما از نظر ارزش تجاری نتوانسته‌ایم موفق عمل کنیم.

اما در مقابل، کشورهای رقیب کالاهایی مانند خودرو یا خدمات فنی و مهندسی خود را به‌راحتی وارد کشورهای همسایه ایران می‌کنند و از مزیت‌های این بازارهای صادر بهره می‌برند. به‌عنوان مثال، ترکیه امروزه بیش از ۸۰ درصد از بازار کشورهای همسایه را به خود اختصاص داده است.

علاوه‌بر موانع خارجی، برخی از محدودیت‌های داخلی نیز مانع توسعه فعالیت صادرکنندگان شده است. متاسفانه در کشور ما نه از تولیدکننده و نه از صادرکننده حمایت نمی‌شود.

در کشورهای پیشرفته و کشورهایی که در امر صادرات موفق بوده‌اند، یارانه‌های بسیار خوبی به صادرکنندگان پرداخت می‌شود.

برای مثال، صادرکنندگان در این کشورها از مالیات معاف هستند و تسهیلات ارزان‌قیمت در اختیار آنها قرار می‌گیرد.

این موضوع در کوتاه‌مدت موجب رونق صادرات آنها خواهد شد و از طرفی اشتغالزایی و سرمایه‌گذاری بالایی را نیز برای کشور به همراه خواهد داشت. اما در کشور ما دقیقا برعکس تصمیمات کشورهای همسایه سیاست‌گذاری می‌شود.

اخذ مالیات، تسهیلات گران‌قیمت، حمل‌ونقل گران‌قیمت و مواردی از این قبیل نیز تصمیماتی است که مسئولان کشور ما برای صادرکنندگان درنظر گرفته‌اند.

متاسفانه امروزه نرخ حمل‌ونقل در کشور ما بیش از دو برابر و نرخ کالاها هزار برابر شده است.

به عبارتی، می‌توان گفت برای نمایش میزان افزایش نرخ کالاها ضریبی باقی نمانده است. به‌عنوان نمونه، نرخ کالای کاشی که ما در سال‌های گذشته با مبلغ ۵۰ هزار تومان صادر می‌کردیم امروزه به قیمت ۲۵۰ هزار تومان درب کارخانه رسیده است.

این امر نشان‌دهنده سیاست‌های غلط و نادرستی است که اخذ شد. سیاست‌های ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز یکی از تصمیمات اشتباه دولت دوازدهم بود که نتیجه این تصمیم را در شرایط کنونی جامعه و وضع معیشت مردم مشاهده می‌کنیم.

تمدید مهلت ثبت‌نام تسهیلات کرونایی برای ۱۴ گروه شغلی

تالارداران به‌جای «کارا» به اتحادیه مراجعه کنند

اتاق اصناف ایران در اطلاعیه‌ای از تمدید مهلت ثبت‌نام تسهیلات ۱۲ درصدی برای ۱۴ گروه شغلی و نیز تالارداران خبر داد. براساس این اطلاعیه و مصوبه کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از شیوع کرونا، فعالان ۱۴ گروه از مشاغل اعم از صنفی و غیرصنفی (شامل ۸۵۰ زیررسته) که در ادامه به آن اشاره خواهد شد، می‌توانند تا پایان آذر ۱۴۰۰ با مراجعه به سامانه کارا به نشانی kara.mcls.gov.ir نسبت به ثبت‌نام برای دریافت تسهیلات ۱۲ درصدی اقدام کنند. مهلت این ثبت‌نام پیش‌تر تا پایان شهریور بود که ۳ماه تمدید شد. بر این اساس به‌ازای هر نیروی کار واحدهای ثبت‌نام شده، اعم از بیمه‌شده و بیمه‌نشده، ۱۲ تا ۱۶ میلیون تومان وام ۱۲ درصدی، با بازپرداخت ۲۲ ماهه اقساط و ۲ ماه تنفس (در مجموع ۲۴ ماه) تعلق می‌گیرد.

تسهیلات ویژه برای تالارداران

ستاد ملی مقابله با کرونا به پیشنهاد اتاق اصناف ایران و به‌موجب خسارت سنگین تالارداران در ۱۹ ماه شیوع کرونا و تعطیلی‌های مکرر این صنف، تسهیلات ویژه‌ای به تالارها و باغ‌تالارها اختصاص داد که براساس متراژ آنها تعیین و تایید خواهد شد.

به گزارش اتاف اصناف ایران، تالارداران و دارندگان باغ‌تالار با مراجعه به اتحادیه مربوط در شهرستان خود ثبت‌نام اولیه را انجام خواهند داد و پس از بازرسی اتحادیه، میزان تسهیلات از ۱۵۰ تا ۴۵۰ میلیون تومان تعیین و فهرست آنها توسط اتحادیه و اتاق شهرستان در سایت ایرانیان اصناف ثبت خواهد شد.

براساس هماهنگی به‌عمل آمده توسط اتاق اصناف ایران، مهلت ارسال این فهرست تا پایان مهر ۱۴۰۰ تمدید شد؛ بنابراین آن دسته از اتحادیه‌هایی که فهرست خود را ارسال کرده اما تالار جامانده‌ای دارند، لازم است نسبت به ارسال فهرست تکمیلی اقدام کنند و آن دسته از شهرهایی که هنوز این فهرست را ارسال نکرده‌اند ملزم هستند تا در مهلت داده شده، از طریق اتاق اصناف شهرستان فایل لیست تالارداران را مطابق نامه شماره ۶۱۷۷/۰۹/۷ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۸ اتاق اصناف ایران در سامانه ایرانیان اصناف بارگذاری کنند. تسهیلات این دستورالعمل طی عقد مرابحه عام به‌صورت یک‌مرحله‌ای با نرخ ۱۲ درصدی و اقساط ۲۲ ماهه پرداخت می‌شود.

مدت ۲ ماه نیز برای بازپرداخت قسط اول این تسهیلات پس از اخذ آن، تنفس محاسبه و اعمال خواهد شد که در مجموع دوره اقساط و تنفس ۲۴ ماه خواهد بود.

فهرست گروه‌های شغلی مشمول تسهیلات

۱- مراکز تولید و توزیع غذاهای آماده اعم از رستوران‌ها، بوفه‌ها، طباخی‌ها، قهوه‌خانه‌ها و اغذیه‌فروشی‌ها

۲- مراکز مربوط به گردشگری شامل هتل‌ها، هتل‌آپارتمان‌ها، مجتمع‌های جهانگردی و گردشگری، مهمان‌پذیرها، مهمانسراها، مسافرخانه‌ها، مراکز بوم‌گردی، مراکز اقامتی، پذیرایی، تفریحی، خدمات بین‌راهی، موزه‌ها و زائرسراها

۳- حمل‌ونقل عمومی مسافر برون‌شهری اعم از هوایی، جاده‌ای، ریلی و دریایی

۴- حمل‌ونقل عمومی مسافر درون‌شهری

۵- دفاتر خدمات مسافرتی گردشگری و زیارتی

۶- تولید و توزیع پوشاک

۷- تولید و توزیع کیف و کفش

۸- مراکز توزیع آجیل، خشکبار، قنادی بستنی و آبمیوه

۹- باشگاه‌ها و مجتمع‌های ورزشی و تفریحی

۱۰- مراکز تولید و توزیع و فروش صنایع دستی

۱۱- آموزشگاه‌های رانندگی، آرایشگاه‌ها و سالن‌های زیبایی و گرمابه‌ها

۱۲- موسسات خصوصی دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در حوزه‌های درمانی و تشخیصی و آزمایشگاهی و پاراکلینیکی فعال هستند.

۱۳- واحدهای پرورش مرغ گوشتی و مرغ مادر، مراکز تولید محصولات گلخانه‌ای سبزی و صیفی‌جات صادراتی و مراکز تولید و عرضه گل و گیاهان زینتی و ماهیان زینتی

چندی پیش نیز باتوجه به شرایط خاص ناشی از شیوع ویروس کرونا در کشور، تسهیلات جدید مالیاتی به‌منظور حمایت از مشاغل آسیب‌دیده از سوی دولت اعلام شد. در متن بخشنامه ابلاغی آمده است: صدور، تجدید یا تمدید پروانه کسب‌وکار اشخاص حقیقی و حقوقی، موضوع ماده (۱۸۶) قانون مالیات‌های مستقیم تا تاریخ ۳۱ شهریور امسال نیاز به استعلام و ارائه گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیاتی قطعی شده، نخواهد داشت. در بخشی از این بخشنامه آمده است: صنوف به‌شدت آسیب‌دیده از ویروس کرونا که فهرست آنها به تصویب کارگروه مقابله با پیامدهای اقتصادی ناشی از شیوع ویروس کرونا می‌رسد، از بخشودگی کامل جرایم مربوط به عدم تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده اشخاص حقیقی در موعد مقرر قانونی برای دوره‌های دوم و سوم سال ۱۳۹۹ برخوردار می‌شوند. همچنین در زمینه صنوف یادشده، اقساط معوق و سررسید شده مالیات بر عملکرد و مالیات بر ارزش افزوده سال ۱۳۹۹ آنان حداکثر تا تاریخ پایان خرداد امهال می‌شود.

کابوس اجاره بها و عوارض بالا

یکی از کسبه بازار در گفت‌وگو با ایرنا با تاکید بر اینکه بسیاری از اصناف بر اثر کرونا دچار آسیب‌های شدید اقتصادی و حتی رکود شده‌اند، گفت: بازاریان از طریق کاسبی امرار معاش می‌کنند و نان‌آور خانواده هستند؛ پس وقتی محل کسب تعطیل باشد، سفره آنها روز به روز کوچک‌تر خواهد شد.

بهمن صمدی افزود: بیشتر اصناف با مشکلاتی همچون بدهی، اجاره بالای مغازه و زمین، مالیات و عوارض که بخشی از آنهاست، مواجهند. از سوی دیگر کاهش توان اقتصادی مردم به بخش فروش صنوف ضربه زده و باوجود شلوغی و ازدحام در خیابان‌ها، بیشتر شاهد رهگذران تماشاگر هستیم و فروش اجناس به‌سختی انجام می‌شود. در این شرایط فعالان صنفی بر ضرورت تهیه بانک اطلاعاتی بیکاران استان تاکید کرده و معتقدند مشکلات اقتصادی و ضربه‌ای که کرونا به بازار وارد کرده موجب تعطیلی و پایین آمدن درآمد برخی کسب‌وکارها شده است. به‌علاوه اینکه به‌گفته فعالان این بخش ثبات نرخ مهم‌ترین مطالبه بازاریان است.

وام با بهره بالا مناسب اصناف نیست

رئیس اتاق اصناف کرمانشاه با اشاره به ارائه وام‌های با بهره بالا به اصناف می‌گوید: ماه‌هاست اصناف و بازاریان کرمانشاه تحت تاثیر شرایط ایجاد شده و شیوع ویروس کرونا با مشکل مواجه شده و سختی‌های زیادی را تحمل می‌کنند.

رضا سلیم ساسانی در گفت‌وگو با ایلنا تاکید کرد: از مسئولان استان می‌خواهیم به یاری اصناف بیایند و کمک کار آنان باشند. از دولت سیزدهم نیز می‌خواهیم مشوق‌های وعده داده شده به اصنافی که از شیوع این ویروس آسیب دیده‌اند را اجرایی کند.

به‌گفته وی، وام‌هایی با سود کم از مهم‌ترین درخواست‌های بازاریان برای جبران خسارت‌های پیش آمده است که امیدواریم با همکاری بانک‌ها و مساعدت دولت در اختیار اصناف قرار گیرد.

وی با بیان اینکه ۶۰ هزار واحد صنفی در استان کرمانشاه وجود دارد، افزود: باتوجه به شناختی که از رئیس‌جمهوری منتخب داریم و شاهد جدیت ایشان در رسیدگی به وضعیت واحدهای صنعتی، تولیدی و اصناف در حوزه قضایی بوده‌ایم از ایشان و تیم جدید مدیریتی کشور خواهان توجه ویژه به مشکلات صنوف و برنامه‌ریزی برای حل آنها هستیم. اکنون هزار و ۲۷ واحد صنعتی با سرمایه‌گذاری ۳۸ هزار و ۴۹۹ میلیارد ریال در استان وجود دارد که ۳۰ هزار و ۲۸۴ نفر در آنها مشغول کار هستند.

سخن پایانی...

در روزها و ماه‌های طولانی کرونایی که هنوز هم به پایان نرسیده، بارها شاهد پایین کشیده شدن کرکره و در مغازه‌های اصناف و بازاریان بوده‌ایم؛ اقدامی که به‌منظور حفظ سلامت عمومی و پیروی از دستور ستاد ملی و استانی مقابله با ویروس کشنده کرونا صورت گرفت. در این شرایط ثبات قیمت، بازگشت آرامش به بازار و تلاش برای جبران خسارت‌ها و پرداخت وام‌هایی با بهره پایین بخشی از خواسته‌های بحق قشری است که برای حفظ سلامت عمومی جامعه باوجود تنگناهای اقتصادی بارها در ایام کرونا چراغ کسب‌وکار خود را خاموش کردند تا به پروتکل‌های بهداشتی احترام بگذارند.

بیمه سامان
Saman Insurance
www.si24.ir
پیشرو در ارائه خدمات بیمه‌ای
در بستر دیجیتال

فراخوان مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) یک مرحله‌ای
نوبت اول
شناسه ۱۱۸۸۵۵۷
شماره آگهی: ۸۷۳۰۰۰۴۴
شرکت انتقال گاز ایران
منطقه دو عملیات انتقال گاز

شرکت انتقال گاز ایران / منطقه دو عملیات انتقال گاز در نظر دارد مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی کیفی (فشرده) موضوع خرید استاتور رینگ‌های کمپرسور محوری توربین زیمنس SGT۶۰۰ (طبق مشخصات اسناد مناقصه) به شماره ۹۹۴۱۲۲۰ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها ازطریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد ولازم است مناقصه گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور ودریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار در سامانه تاریخ ۱۴۰۰/۰۶/۲۳ به شماره ۲۰۰۰۰۹۲۶۷۸۰۰۰۰۴۶ می‌باشد.

۱) دستگاه مناقصه گزار: شرکت انتقال گاز ایران - منطقه دو عملیات انتقال گاز

مهلت زمان دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد: ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز سه‌شنبه تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۲۳ لغایت روز پنجشنبه ساعت ۱۹:۰۰ تاریخ: ۱۴۰۰/۰۷/۰۸

۲) مهلت زمان ارائه پیشنهاد تا: ساعت ۱۹:۰۰ روز شنبه ۱۴۰۰/۰۸/۰۸

۳) زمان بازگشایی پاکت کیفی: روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۱

۴) زمان بازگشایی پاکت مالی: ساعت ۱۳:۰۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۲۵

تبصره: در صورت تغییر تاریخ گشایش پاکات مالی مراتب متعاقباً اعلام می گردد

۵) اطلاعات تماس منطقه دو جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکات: کیلومتر ۱۷ جاده اصفهان - نجف آباد منطقه دو عملیات انتقال گاز - امور کالا - تلفن: ۰۳۱-۳۴۰۴۲۱۹۲-۳۴۰۴۲۲۱۱-۳۴۰۴۲۲۰۱

فکس: ۰۳۱-۳۶۲۷۸۲۰۵-۳۴۰۴۳۰۲۱

۶) اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:

مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸

ضمنا آگهی فوق در سایت‌های زیر قابل مشاهده می‌باشد:

WWW.SHANA.IR WWW.NIGTC.IR

http://district2.nigtc.ir http://iets.mporg.ir

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۶/۲۳ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۶/۲۴

روابط عمومی منطقه دو عملیات انتقال گاز

www.Gostaresh.news
باما
سبک زندگی اقتصادی را
گسترش دهید

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

دریچه

الزام مشاغل به نصب کارتخوان در پیچ‌وخم اجرا

راهی برای کسب درآمد مشروع

گروه تجارت
editor@smtnews.ir

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان مالیاتی سال ۹۸ به تصویب مجلس رسید و به دولت ابلاغ شد. در صورت اجرایی شدن این قانون، می‌توان جریان ورود یا تولید یک کالا را تا مرحله مصرف رصد کرد. در این صورت دیگر شاهد احتکار یا نارسایی در بخش‌هایی از زنجیره تولید تا مصرف نخواهیم بود. براساس قانون، چنانچه فعال صنفی از مالیات فرار کرده یا میزان درآمد خود را جهت نپرداختن مالیات کتمان کند و سازمان امور مالیاتی با استفاده از شیوه‌های مختلف، متوجه درآمد واحد صنفی یا مودی مالیاتی شود، به علت کتمان درآمد، ۱۰۰ درصد درآمد وی مشمول مالیات می‌شود. علاوه بر این، به میزان ۳۰ درصد از درآمد وی جریمه غیرقابل بخشش خواهد شد. مطابق قانون مصوب در بودجه، جریمه مربوط به عدم‌نصب دستگاه‌های کارتخوان مالیاتی، ۲ درصد از کل درآمد صاحبان مشاغل است.

عکس: صمت

سازمان امور مالیاتی از شهریور ۱۳۹۸ معادل ۱۵ گروه از فعالان اقتصادی که حدود ۵۰ شغل می‌شوند را دسته‌بندی کرد تا برای شفافیت درآمد، جلوگیری از فرار مالیاتی و کمک به فرآیند حسابرسی مالیاتی، مکلف به ثبت‌نام در سامانه پایانه فروشگاهی و استفاده از کارتخوان باشند. پزشکان و فعالان حوزه درمان نخستین گروهی بودند که ملزم به نصب کارتخوان شدند. طبق اطلاعات سازمان امور مالیاتی، همچنان برخی از پزشکان با وجود جریمه‌ای معادل ۲ درصد فروش، اقدام به ثبت‌نام در پایانه فروشگاهی نکرده‌اند. پس از الزام پزشکان، نوبت به وکلا برای ثبت‌نام در پایانه فروشگاهی و استفاده از کارتخوان رسید که از اول مهر سال ۱۳۹۸ ثبت‌نام آنها شروع شد و تا آخر دی نیز ادامه داشت. پس از اتمام مهلت وکلا برای نصب کارتخوان، آنها از ابتدای سال ۱۳۹۹ ملزم به استفاده از سامانه صندوق فروش (پایانه پرداخت متصل به شبکه پرداخت بانکی) و صدور صورتحساب فروش (فاکتور) مطابق مقررات شدند.

پس از آن، سازمان امور مالیاتی، از الزام مشمولان ۱۵ گروه شغلی در ابتدای سال ۱۳۹۹ به استفاده از سامانه صندوق فروش (پایانه پرداخت متصل به شبکه پرداخت بانکی) و صدور صورتحساب فروش (فاکتور) مطابق مقررات خبر داد. بر این اساس، صاحبان مشاغل و حرف مشمول باید با مراجعه به درگاه عملیات الکترونیکی سازمان امور مالیاتی کشور، نسبت به ثبت سریال استاندارد پایانه فروشگاهی یا پایانه‌های پرداخت متصل به شبکه پرداخت بانکی خود (کارتخوان‌های بانکی) اقدام می‌کردند.

آخرین وضعیت الزام مشاغل به نصب کارتخوان

رئیس مرکز تنظیم مقررات سازمان امور مالیاتی کشور، طی فراخوانی، از اشخاص حقوقی و آزمایشگاه‌های ذی‌صلاح و توانمند در حوزه آزمون و کنترل شاخص‌ها و معیارهای تعیین‌شده از قبیل استانداردهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، امنیت و حسابداری دعوت به همکاری کرد.

به گزارش ایسنا، کوروش محمدی با بیان اینکه یکی از الزامات اساسی در راستای اجرای قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به‌منظور استقرار نظام یکپارچه و فراگیر پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، شناسایی اشخاص حقوقی و آزمایشگاه‌های ذی‌صلاح و توانمند است، گفت: به همین منظور، طی فراخوانی از همه اشخاص حقوقی و آزمایشگاه‌های ذی‌صلاح در حوزه آزمون و کنترل شاخص‌ها و معیارهای تعیین‌شده از قبیل استانداردهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، امنیت و حسابداری و همچنین صدور گواهی صلاحیت آزمایشگاه ذی‌صلاح دعوت به همکاری می‌کنیم.

طبق اعلام سازمان امور مالیاتی، رئیس مرکز تنظیم مقررات این سازمان افزود: در چارچوب جدید زیست‌بوم نظام یکپارچه و فراگیر پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، بازیگران متعددی ایفای نقش می‌کنند و از جمله کلیدی‌ترین این بازیگران، آزمایشگاه‌های ذی‌صلاح هستند که وظیفه حصول اطمینان از تحقق الزامات فنی و کیفی جریان اطلاعات در نظام یادشده را بر عهده دارند.

وی تصریح کرد: به همین منظور و به‌دنبال برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌های به‌عمل‌آمده در نظام یکپارچه و فراگیر پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان و نیز اسناد قانونی و ابلاغی، ایجاد و راه‌اندازی شرکت‌های معتمد مالیاتی در حوزه‌های تخصصی مختلف، در دستور کار قرارگرفته که به فراخور و مطابق برنامه‌ریزی سازمان، جهت همکاری از این اشخاص دعوت به عمل می‌آوریم.

مزایای ساماندهی پایانه‌های فروشگاهی

یک کارشناس امور اقتصادی گفت: حمایت رسانه‌ها، کارشناسان و مردم عادی از قطع پایانه‌های فروشگاهی فاقد پرونده مالیاتی، درآمدهای مالیاتی دولت را افزایش خواهد داد.

وحید عزیزی، کارشناس امور اقتصادی در گفت‌وگو با ایبنا در این‌باره که تا چه اندازه اقداماتی مانند اخذ مالیات از دستگاه‌های کارتخوان بر ظرفیت جدید دولت برای وصول مالیات اضافه خواهد کرد، گفت: نظارت بر جریان مالی، دارایی و فعالیت اقتصادی شهروندان نه‌تنها حق حاکمیت است، بلکه از وظایف آن به‌حساب می‌آید تا از این طریق سلامت اقتصادی جامعه تامین شود.

او در ادامه اضافه کرد: مهم‌ترین بخش این مسئله تراکنش‌های بانکی و مالی افراد است که قسمت حیاتی آن توسط درگاه‌های اینترنتی و دستگاه‌های کارتخوان انجام می‌شود. مجلس شورای اسلامی قانونی را به تصویب رساند به‌نام «پایانه‌های فروشگاهی و ساماندهی مودیان» که یکی از مواد آن این بود، افراد فاقد پرونده مالیاتی باید از امکان دسترسی به روش‌های پرداخت محروم باشند.

این کارشناس امور اقتصادی در این‌باره یادآور شد: یکی از این موارد همان دستگاه‌های پوز است، مصداق دیگر بستن حساب‌های بی‌نام و نشان و مواردی از این دست است که به نظارت کمک می‌کند. قانون مورداشاره مجلس نیز باید چندماه گذشته به اجرا در می‌آمد که این کار با تاخیر انجام‌شده است.

عزیزی در ادامه تاکید کرد: براساس اخبار منتشرشده، بیش از ۸ میلیون دستگاه کارتخوان به پرونده مالیاتی اتصال ندارد و مشخص نیست آیا فرد مصرف‌کننده، همان شخصی است که به نام او این دستگاه صادرشده یا اجاره‌ای و... است. یکی از پیشنهادهای کارشناسان به بانک‌مرکزی این بود که چنانچه قصدی برای ورود یک‌دفعه‌ای نیست، حداقل گروهی که دارای تراکنش‌های بالایی هستند را موردتوجه قراردهند. او در این‌باره افزود: بدون شک فردی که بدون پرونده مالیاتی و نام و نشان، گردش مالی بالایی از این طریق دارد، در واقع با اعتماد فوق‌العاده‌ای درحال انجام فعالیت اقتصادی غیرقانونی است یا چنانچه قانونی هم باشد، فرار از مالیات مرتکب شده، بنابراین با شروع این کار و حمایتی که رسانه‌ها، کارشناسان و مردم عادی جامعه می‌توانند انجام دهند هم درآمدهای مالیاتی را افزایش خواهد داد و هم یکسری از فعالیت‌های غیرقانونی مانند سوداگری در بازار ارز به کنترل درمی‌آید. این کارشناس امور اقتصادی در این زمینه ابراز کرد: این کار بانک مرکزی باید ادامه پیدا کند، منتها با این قید که دستفروشان و افراد عادی ملزم به دریافت جواز کسب نشوند و به دردسر نیفتند و تا همین اندازه که پرونده مالیاتی برای آنها گشوده شود باید کفایت کند. عزیزی درباره گرایش مردم به سمت معامله نقدی اظهار کرد: اکنون به‌دلیل گسترش بانکداری الکترونیک و شرایط ویژه کرونا در این سال‌های اخیر حجم اسکناس به حداقل خود رسیده است. چنانچه قانون فوق به‌صورت اصولی مورداجرا قرار گیرد، مانند سایر کشورها مشکلی پیش نخواهد آمد.

فعالیت ۳ میلیون دستگاه کارتخوان بی‌خیر

قانون کسب درآمد مالیاتی از محل پایانه‌های فروشگاهی و نصب کارتخوان هنوز آن‌گونه که باید باشد، شکل اجرایی به خود نگرفته است.

به گفته کارشناسان، چنانچه این قانون به‌طور جامع در کشور عملیاتی شود نه‌تنها شاهد شفافیت و عدالت مالیاتی خواهیم بود، بلکه چنین قانونی از فرار مالیاتی جلوگیری خواهد کرد. از سویی نیز دولت در این مسیر از منابع مالی مناسبی برخوردار می‌شود. قانونی که بیش از ۲ سال است در مجلس تصویب و به تایید شورای نگهبان رسیده اما هنوز به‌طور کامل شکل اجرایی به خود نگرفته است. در بحث کسب‌وکارهای بزرگ و فروشگاه‌ها موضوع اجرایی کردن قانون پایانه‌های فروشگاهی برای پرداخت مالیات مشکلی وجود ندارد اما بیشترین چالش مربوط به فروشگاه‌های خردی است که آنها نیز در این زمینه باید به قانون تمکین کنند. در این قانون قراراست فعالان بازار و کسب‌وکار که دارای سامانه فروش چون رایانه، دستگاه کارتخوان بانکی (pos)، درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله دیگری که امکان اتصال به شبکه‌های الکترونیکی پرداخت رسمی کشور و سامانه مودیان را داشته و از قابلیت صدور صورتحساب الکترونیکی برخوردار است بتوانند دولت را در پرداخت مالیات همراهی کنند.

سیاوش غیبی پور، کارشناس امور مالیاتی در پاسخ به اینکه چرا فعالان بازار به‌ویژه فروشندگانی که از کارتخوان استفاده می‌کنند در مقابل اتصال این دستگاه‌ها به سامانه امور مالیاتی مقاومت می‌کنند، اظهار کرد: اولا ساختار کسب‌وکارها در کشور سنتی است و هنوز بسیاری از فروشندگان از دستگاه کارتخوان استفاده نمی‌کنند. از طرفی دولت نیز فشار زیادی به مشاغلی که با دستگاه‌های پرداخت سروکار دارند برای اتصال آنها به سازمان امور مالیاتی نمی‌آورد تا فروش آنها قانونمند شود.

■ جمع بساط کارتخوان‌های استیجاری

از سوی دیگر، بخش عمده‌ای از کارتخوان‌ها به‌صورت اجاره در بازار مورداستفاده قرار می‌گیرد که در صورت ساماندهی آن و ایجاد پرونده مالیاتی برای صاحبان دستگاه‌های کارتخوان، بی‌تردید بساط کارت‌های استیجاری در بازار نیز جمع خواهد شد. این کارشناس امور مالیاتی با تایید این موضوع گفت: هرچند بسیاری از دستگاه‌های کارتخوان توسط بانک‌ها به‌صورت قانونی و حساب‌کتاب شده به فعالان اقتصادی و بخش‌های خدمات‌رسان ارائه‌شده است و از این طریق نیز سهم مالیات بر درآمد مشاغل و فروش کالا و خدمات به‌درستی انجام می‌شود اما بخشی از این کارتخوان‌ها نیز به‌صورت اجاره در بازار مورداستفاده قرار می‌گیرد که در صورت ساماندهی آن و ایجاد پرونده مالیاتی برای صاحبان دستگاه‌ها، بی‌تردید بساط کارت‌های استیجاری نیز جمع خواهد شد. وی خاطرنشان کرد: سازمان امور مالیاتی کشور برای جلوگیری از فرار مالیاتی همچنین شفاف‌سازی میزان درآمد فروشندگان فروشگاه‌های خرد و کلان، باید اظهارنامه مالیاتی را به افراد (حقیقی و حقوقی) که در بخش فروش کالا و یا انجام خدمات فعال هستند ارائه دهد. این در حالی است که تعداد ۳ میلیون کارتخوان در کشور همچنان مورداستفاده قرار می‌گیرند اما به دلیل عدم‌شناسایی آنها و همچنین متصل نبودن به سیستم امور مالیاتی، هیچ عایدی برای دولت ندارند.

گروه‌های شغلی مشمول

گروه‌های شغلی که باید برای اتصال به سامانه فروشگاهی اقدام کنند، بدین شرح هستند:

۱. وکلا
۲. مشاوران حقوقی و مشاوران خانواده
۳. دفاتر اسناد رسمی
۴. مشاورین املاک
۵. تالارپذیرایی، رستوران‌ها، چلوکبابی‌ها، کبابی‌ها، اغذیه‌فروشی‌ها و فست‌فودی‌ها، سفره‌خانه‌های سنتی و کافی‌شاپ‌ها، کترینگ‌ها و تهیه غذاها، قهوه‌خانه‌ها، سالن‌های غذاخوری و باغ‌تالارها، باغ سراها، طباخی‌ها، آش و حلیم‌پزی‌ها، جگرکی‌ها، کته کبابی‌ها، بریانی‌فروشی‌ها و مشاغل مشابه
۶. مرکز اقامتی از قبیل هتل‌ها، هتل‌آپارتمان‌ها، مهمان‌پذیرها، مهمان‌سراها، مهمان‌خانه‌ها، مسافرخانه‌ها، باغ ویلاها، اقامتگاه‌های بین‌راهی و متل‌ها
۷. نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌های وسایط نقلیه موتوری (به‌استثنای ماشین‌آلات راهسازی، ساختمانی و کشاورزی)
۸. آرایشگاه‌های مردانه و زنانه
۹. آجیل و خشکبارفروشی‌ها (به‌استثنای مشمولان ماده (۸۱) قانون مالیات‌های مستقیم واردکنندگان)
۱۰. قنادی‌ها و شیرینی فروشی‌ها، آب‌میوه‌فروشی‌ها، بستنی و فالوده‌فروشی‌ها
۱۱. میوه و تره‌بار فروش‌های مستقر در میادین میوه و تره‌بار، بارفروشی‌های میوه و تره‌بار، میوه‌فروشی‌ها
۱۲. مجموعه‌های فرهنگی ورزشی
۱۳. نوشت افزارفروشی‌ها (به‌استثنای تولیدکنندگان واردکنندگان)
۱۴. بازی‌های رایانه‌ای (گیم‌نت‌ها) و کافی‌نت‌ها
۱۵. دفاتر خدمات ارتباطی (دفتر خدمات مشترکین تلفن همراه و ثابت و خدمات پستی)، دفاتر خدمات الکترونیکی (از جمله دفاتر پلیس+۱۰، دفاتر خدمات الکترونیک شهر، دفاتر خدمات پیشخوان دولت و خدمات الکترونیک قضایی)

سخن پایانی

موضوع قانون پایانه فروشگاهی و سامانه مؤدیان، موضوع صدور صورت‌حساب الکترونیکی است که در چارچوب استانداردها و قواعدی خواهد بود که از سوی سازمان امور مالیاتی در قالب کارگروه مؤدیان تشکیل شد است. هدف اصلی این کارگروه رسیدن به‌صورت‌حساب‌هایی است که بدون دخالت عامل انسانی در اختیار سازمان مالیاتی قرار می‌گیرد و به‌صورت کاملا مکانیزه، الکترونیکی و هوشمند خواهد بود. این قانون همچنان با مقاومت مودیان در پیچ‌وخم اجراست. این در حالی است که الزام دولت برای تامین بودجه از محل درآمدهای مالیاتی و کاهش اتکا به دلارهای نفتی راهی جز اجرای قانون برای تمام گروه‌های شغلی باقی نخواهد گذاشت.

سازمان امور مالیاتی از شهریور ۱۳۹۸ معادل ۱۵ گروه از فعالان اقتصادی که حدود ۵۰ شغل می‌شوند را دسته‌بندی کرد تا برای شفافیت درآمد و جلوگیری از فرار مالیاتی نسبت به استفاده از کارتخوان اقدام کنند

ارکان قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان

قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به‌منظور شفاف‌سازی تدریجی مبادلات اقتصادی و در راستای ایجاد زیرساخت مالیات الکترونیکی و تحقق اهداف دولت الکترونیکی و برای تسهیل در شناسایی درآمد واقعی مؤدیان و رعایت عدالت مالیاتی ۲۱ مهر ۱۳۹۸ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

در همین راستا، سازمان امور مالیاتی کشور مکلف‌شده زمینه تشخیص و وصول مالیات براساس یک نظام کاملا الکترونیک و هوشمند را با تکیه بر توان و تخصص داخلی ایجاد کند. قانونی که در مهر ۱۳۹۸ در مجلس تصویب و در همین ماه پس از تایید شورای نگهبان از سوی دولت ابلاغ شد، شامل ۲۹ ماده و ۲۸ تبصره و در قالب ۶ فصل است. منظور از پایانه فروشگاهی، دستگاه کارتخوان بانکی (POS) است که درگاه پرداخت الکترونیکی یا هر وسیله متصل به شبکه‌های الکترونیکی رسمی پرداخت کشور باشد. این پایانه‌ها باید صورتحساب الکترونیکی صادر کنند.

همچنین منظور از سامانه مودیان، سامانه‌ای است تحت مدیریت سازمان امور مالیاتی که در آن به هر مودی، کارپوشه ویژه‌ای اختصاص‌یافته و تبادل اطلاعات میان مودیان و سازمان منحصرا از طریق آن کارپوشه انجام می‌شود. مودیان می‌توانند با استفاده از هرگونه سخت‌افزار یا نرم‌افزار اعم از رایانه شخصی، پایانه فروشگاهی، سامانه‌های ابری یا هر وسیله دیگری که حافظه مالیاتی به آن متصل شده باشد، به سامانه مودیان متصل شوند. مرجع نهایی ثبت، صدور و استعلام صورت‌حساب الکترونیکی، سامانه مودیان است.

منظور از حافظه مالیاتی در قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان نیز، حافظه‌ای است دیجیتالی که به‌منظور حفظ و نگهداری اطلاعات مندرج در صورت‌حساب‌های الکترونیکی و انتقال آن به سامانه مودیان استفاده می‌شود. حافظه‌های مالیاتی که در اختیار مودیان قرار می‌گیرد، شماره شناسه منحصربه‌فرد داشته و از سوی سازمان امور مالیاتی به مودیان داده می‌شود.

اجزای نظام قانون پایانه‌های فروشگاهی: ارکان و اجزای نظام یکپارچه و فراگیر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان که در ارتباط مستقیم و غیرمستقیم با این قانون هستند و نقش مهمی را در پیاده‌سازی آن ایفا می‌کنند نیز شامل موارد زیر است:

- سازمان امور مالیاتی
- کارگروه راهبری سامانه مودیان
- مرکز تنظیم مقررات
- شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی
- نهادهای ارزیابی و ممیزی
- شرکت‌های تامین‌کننده نرم‌افزار و سخت‌افزار
- مودیان مالیاتی مشمول

از موضوعات مهم دیگری که نظام یکپارچه و فراگیر قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان به آن می‌پردازد، حوزه نفوذ است. حوزه نفوذ این قانون شامل سازمان امور مالیاتی، ذی‌نفعان اصلی، مودیان مالیاتی و آحاد مردم است. این قانون سازمان‌ها و افراد مختلفی را درگیر می‌کند. شناسایی انگیزه‌ها و منافع این گروه‌ها می‌تواند در هرچه بهتر اجراشدن این قانون کمک کند.

مشمولان سامانه مودیان: تمامی اشخاص حقیقی که صاحب مشاغل صنفی و غیرصنفی هستند و تمامی اشخاص حقوقی باید عضو سامانه مودیان شوند و حساب‌های تجاری خود را تعیین کنند تا مشخص شود تراکنش‌های مالی تجاری را در کدام حساب انجام می‌دهند، سازمان امور مالیاتی نیز آن حساب را ملاک مالیات‌ستانی قرار می‌دهد. مطابق قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان استفاده از حساب‌هایی که برای انجام فعالیت‌های شغلی به سازمان معرفی نشده، تخلف به‌شمار می‌رود.

وظایف و خدمات شرکت‌های معتمد مالیاتی: یکی از اجزای واسطه در نظام پایانه‌های فروشگاهی، شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی هستند. شرکت‌های معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی، بازوان اجرایی سازمان امور مالیاتی در استقرار نظام سامانه فروش هستند.

به‌موجب قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مودیان، این شرکت‌ها در حقیقت، اشخاص حقوقی دارای پرونده هستند که بر حسب ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغی سازمان، نسبت به ارائه مشاوره و آموزش‌های لازم به مودیان، نصب و پشتیبانی تجهیزات موردنیاز برای ارائه خدمات مالیاتی از قبیل خدمات مربوط به صدور صورت‌حساب الکترونیکی و سایر امور غیرحاکمیتی (به تشخیص سازمان) با سازمان همکاری می‌کنند.

وظایف شرکت‌های ایرانی معتمد ارائه‌کننده خدمات مالیاتی به‌صورت زیر است:

- نصب و راه‌اندازی پایانه فروشگاهی و حافظه مالیاتی
- مهروموم الکترونیکی حافظه مالیاتی
- ایجاد و تامین زیرساخت ارتباطی موردنیاز
- پشتیبانی پایانه فروشگاهی و حافظه مالیاتی
- جمع‌آوری اطلاعات صورت‌حساب‌های الکترونیکی

درحال‌حاضر شرکت‌های خدماتی که نرم‌افزارها و ملزومات مختلف در این زمینه به بازار ارائه می‌دهند کم نیستند، اما با توجه به اینکه اشخاصی که مشمول استفاده از این پایانه‌ها می‌شوند روزبه‌روز در حال افزایش هستند، نیاز به توسعه این سامانه‌ها هر روز بیشتر از دیروز می‌شود.

با اجرایی شدن این قانون کمک مناسبی به بخش‌های دولتی و خصوصی در شفافیت اقتصادی اعم از سیاست‌گذاری، مدیریت و نظارت بر بازار کالا و خدمات در تمامی فرآیندهای تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات در کشور و بهبود وضعیت کسب‌وکار صاحبان مشاغل خواهد شد. در یک نگاه کلی می‌توان گفت سازمان امور مالیاتی کشور، با پیاده‌سازی سامانه مودیان و شفافیتی که اجرای این طرح در مبادلات اقتصادی به همراه دارد بستر مناسبی برای رعایت عدالت، رشد و شکوفایی اقتصاد کشور و جلوگیری از فرار مالیاتی فراهم می‌کند.

تاکید بر ایجاد و تقویت شهرک «جوار ریلی بافق»

شـورای اداری شهرسـتان بافق با حضـور طلایی مقدم، فرماندار بافق و صباغیان، نماینده مردم بافق مجلس شورای اسلامی و سـایر اعضا با محوریت موضوع مسائل عمرانی و سند توسعه شهرستان برگزار شد.

به گزارش صمت از یزد، سید مهدی طلایی مقدم در این جلسه بیان کرد: از سال ۹۳ موضوع سند توسعه شهرستان بافق مطـرح شـد و در مقدمه آن محوریت شهرسـتان را امامزاده عبدالله قرار داده است.

وی در ادامـه به موضوع جوار معدنی بافق اشـاره کرد و گفت: در سند توسـعه شهرستان، جوارهای معدنی یکی از محورها هسـتند مانند کارخانه شمش فولاد و نورد که باید پیگیری شود، شرکت سنگ آهن مرکزی و شرکت نوظهور هم همراهی خود را برای این امر اعلام کردند و کارخانجاتی ماننـد فولاد بافق و کارخانه ۴۰۰ هزار تنی در جاده چاهگز هم فعالیت خود را در زمینه جوار معدنی آغاز کردند.

طلایی مقدم گفت: پهنه‌های آلاینده برای استان تعریف شـد که پهنه جاده بافق یکی از آنها بود و بسـیار هم مورد استقبال قرار گرفت و واحدهای فولادی و کاشی و سرامیک بـرای فعالیت در ایـن پهنه مجوز دریافـت کردند که باید سعی شـود تمام امورات آنها در شهرسـتان بافق پیگیری شود چراکه آنها در داخل بافق مستقر هستند.

تربیت نیروی انسانی بومی

طلایـی مقدم به یکـی دیگر از پهنه‌هـای صنعتی مورد موافقت استان، محیط‌زیست و منابع طبیعی در شهرستان بافق اشـاره کرد و گفت: اسـتان شـهرک صنعتی بافق را بـرای جانمایی کارخانجات صنعتـی از نظر اینکه کمترین آلایندگی را برای مردم دارد، مناسب دانسته و اراضی کافی هم برای واگذاری هسـت اما در موضوع برق و آب‌رسـانی آن مشـکلاتی وجود دارد که طبق تفاهمنامه‌ای که شرکت شـهرک‌های صنعتـی با وزارت صنعت، معـدن و تجارت و وزارت نیـرو دارد باید پیگیری‌های بیشـتر و جدی‌تری در زمینه ایجاد پست‌برق شهرک صنعتی بافق انجام شود.

وی با اشـاره به مشـکلات دشـت یـزد-اردکان، گفت: کارخانجـات در آن منطقه با آوردن نیروی کار با تحصیلات پایین موجب خروج نیروی تحصیلکرده از اسـتان شـدند و مشـکلات اجتماعی زیادی هم ایجاد شد. از این رو، باید در شهرستان بافق با کمک فنی و حرفه‌ای به تقویت نیروهای بومـی بپردازیم و طـی تفاهمنامه‌ای که با سـرمایه‌گذاران در بافق منعقد شـده باید از نیروی بومی اسـتفاده کنند و یکی از اولویت‌های خود را تربیت نیروی انسـانی بومی قرار دهند. وی تاکید کرد: یکی از محورهای مهم سـند توسعه شهرستان بافق هم تربیت نیروی انسانی با مهارت است.

پرورش تیلاپیا در اولویت

فرماندار بافق در این نشسـت همچنین عنوان کرد: سند توسـعه شهرستان به موضوع کشـاورزی با محوریت خرما، پسته و پرورش تیلاپیا پرداخته که در هر ۳ زمینه اقدامات خوبی انجام شده است. نخستین واحد پرورش ماهی تیلاپیا در بافق سـال گذشـته افتتاح و دومیـن واحد هم به‌زودی گشایش می‌یابد و سایر شهرسـتان‌ها برای انجام این اقدام جدید درخواست داشتند اما با توجه به اینکه این اقدام ابتدا در بافق به بررسی و اجرا گذاشته شد تاکید داریم مردم بافق بیشـتر برای سـرمایه‌گذاری پرورش ماهی تیلاپیا استقبال کنند. طلایی مقدم افزود: بحث تخصیص اعتبارات ۲ درصد از مسـائل مهم مطرح شده در سند توسعه شهرستان بافق اسـت اسـت، بنابراین در توزیع و اخذ اعتبـارات باید دقت کافی وجود داشـته باشد و پروژه‌های شهری هم طبق نیاز شـهر اجرا شود که این موضوع دقت بیشتر شهرداری بافق را می‌طلبد.

وی در ادامـه به پروژه بیمارسـتان ۹۶ تخت‌خوابی بافق اشـاره کرد و گفت: این پروژه با پیشرفت بیش از ۵۸ درصد در حال اجرا است.

وی بـه موضوع جـوار ریلی بافق هم اشـاره کرد و گفت: با توجه به اینکه بافق یکی از مهم‌ترین شـاهراه‌های کشور اسـت باید موضوع جوار ریلی را جدی بگیریم ضمن اینکه باوجود سـایر بخش‌های صنعت در اسـتان، در جوار ریلی بافـق متخصصان بومی زیادی داریم که باید این ظرفیت را حفظ و تقویت کنیم.

وی خبر داد: شـهرک جوار ریلی بافق با همکاری منابع طبیعی و راه‌آهن کشور جانمایی شده و مشکل واگذاری آن هم رفع شده است.

وی در ادامه به بحث گردشگری اشاره کرد و گفت: گردشگر باید تعریف علمی داشته باشد و طبق آن برنامه‌ریزی شود. از این رو، افرادی به‌عنوان گردشگر وارد منطقه‌ای می‌شوند که علاقه‌مند به شـناخت آداب و رسـوم آن باشند و به آن سنت احترام بگذارند، خوشـبختانه ماندگاری گردشگر در شهرسـتان بافق افزایش یافته و بایـد اقداماتی برای اتصال آنها به بازار بافق و صنایع دستی شهرستان همچنین تقویت مجموعه‌های گردشگری انجام شود.

وی در پایـان بـه اجـرای مسـئولیت اجتماعی توسـط کارخانجـات و صنایـع و اسـتفاده از اعتبـارات ملی برای پروژه‌های بزرگ و ملی تاکید کرد و گفت: مسئول مستقیم برای پیگیری اجرای مسئولیت اجتماعی معرفی شده است.

خطر بیابانی‌شدن، بیخ گوش اراضی گلستان

مدیرکل اداره منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان گفت: ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی مناطق شـمال گلستان در معرض بیابانی شـدن قرار دارد و باید کمربند سـبز در نوار شمالی استان ایجاد کنیم.

به گزارش صمت از گلسـتان، کمبـود بارش‌ها و گرمای بیـش از حد در اسـتان گلسـتان و از بین رفتـن مرتع در مناطق شمالی از مهم‌ترین عامل اصلی گرد و غبار در استان است. همچنین خشک شدن تالاب‌ها در استان و همجواری با بیابان‌های قره‌قوم ترکمنستان با ۳۵۰ هزار کیلومتر مربع که از قضا منشأ این گرد و غبار هم هست، چند سالی است گلستان را درگیر ریزگرد کرده است.

در سال‌های گذشته اقداماتی در زمینه جلوگیری از ورود گرد و غبار به اسـتان گلسـتان انجام شـده اما موثر نبوده اسـت. اگرچه وزارت امور خارجه در حال انجام اقداماتی در صحرای قره‌قوم در این راستا است اما هنوز نتایج آن معلوم نیست.

استان گلسـتان ۲۰۳۶۷ کیلومترمربع وسـعت دارد که ۴۵۲هـزار هکتار آن جنگل و ۸۶۰ هزار هکتار مرتع اسـت و در سـال‌های اخیر تغییرات اقلیمـی افزایش دما، کاهش بارش‌هـا، افزایـش تبخیر، بی‌نظمـی بارش‌ها در اسـتان داشته‌ایم.

بـه گفته مدیـرکل منابـع طبیعی و آبخیزداری اسـتان گلسـتان، گرمای بیش از حد در سال جاری و از بین رفتن مرتع در مناطق شـمالی گلسـتان از مهم‌ترین عامل اصلی گرد و غبار اسـت. عبدالرحیم لطفی بیـان کرد: ۳۰۰ هزار هکتار از مناطق شمالی استان در معرض بیابانی شدن است که ۱۳۰ هزار هکتار از اراضی آن منشأ گرد و غبار هستند.

وی ادامـه داد: گرد و غبار در اسـتان دو منشـأ داخلی و خارجـی دارد و این ۱۳۰ هزار هکتار به دلیل خشکسـالی اسـتان و کاهش بارندگی طی دو سـال گذشته و بخشی از پوشـش گیاهی زمین‌های مرتعی در شـمال استان از بین رفت که دچار چالش‌های زیادی شدیم.

وی افزود: بخش‌های از تالاب شهرسـتان گمیشان از بین رفت و درحال‌حاضر تبدیل به شـوره‌زار شده و از مهم‌ترین اقدامـات اداره کل منابع طبیعی اسـتان برای جلوگیری از گـرد و غبار در مناطقی که پوشـش گیاهـای وجود ندارد مرتع‌کاری، بوته‌کاری ذخیره نزولات جوی است.

لطفـی تصریح کرد: بـه نظرم باید کمربند سـبز در نوار شـمالی اسـتان ایجاد شـود. در این زمینه با اعتبارات ۲۳ میلیارد تومانی توانستیم طی سال‌های اخیر ۱۸ هزار هکتار در گلسـتان بیابان‌زدایی کنیم که بیش از ۵ هزار هکتار آن بوته‌کاری و ۷هـزار هکتار آن ذخیره نزولات هلالی آب‌گیر و... بوده است. وی یادآور شد: تفاهمنامه‌ای با دانشگاه علوم کشـاورزی و منابع طبیعی گرگان انجام دادیم و قرار شـد گیاهانی برای مناطق شـور کاشت شود. در شهرستان‌های گمیشـان و آق‌قـلا هـم تشـکل‌های فعال مرتـع‌داری به وجـود آوردیـم. مدیـرکل منابـع طبیعی و آبخیـزداری گلستان خاطرنشـان کرد: بنیاد برکت، بنیاد مستضعفان و سـازمان‌های دیگر زمین‌هایی در مناطق شمالی در اختیار دارند که در آنجا نمی‌توان کشاورزی انجام داد. بهترین کار این است که در آن مناطق ذخیره نزولات و پوشش گیاهی نهال صورت گیرد که این کار انجام شده است.

مدیرکل هواشناسی استان گلستان هم در این باره اظهار کرد: باتوجه به نوسـانات و تغییرات اقلیمی در چند سـال اخیر شاهد کاهش ۳۸ درصدی بارندگی در استان گلستان بودیـم که در امسـال با تغییرات دما و نوسـانات جوی ۹۱ درصدی مساحت استان دچار خشکسالی شدید شد.

نوربخش داداشـی افزود: هوای امسـال استان در بیشتر مواقـع بالای ۴۰ درجه بود که باعث شـد در نوار شـمالی اسـتان شـاهد خشکسالی شـدید باشـیم. در ماه گذشته فقـط یک میلی‌متر بارندگی در مناطق شـمالی گلسـتان بارید که باعث شـد تالاب‌ها خشک و رطوبت خاک منطقه گرفته شـود. وی یادآور شـد: یکی از منشأهای گرد و غبار بهره‌برداری از منابع طبیعی اسـت و از ابتدای سال تاکنون ۳۵ روز شـاهد گرد و غبار در گلستان بودیم که ۱۵ روز آن گرد و غبار شدید بود که یک بار آن به شهر گرگان رسید.

وی خاطرنشـان کرد: بارندگی در استان به شکل رگباری بوده اسـت و تعداد روزهای ابری در اسـتان بسیار کم شده است و باید کمربند سبز و کاشت درختچه‌های کم‌آب‌بر در مناطق شمالی ایجاد شود.

افزایش تولید کنسانتره آهن شرکت‌های بزرگ

میزان تولید کنسانتره آهن شرکت‌های بزرگ در ۵ ماهه نخست سال ۱۴۰۰، بیش از ۴ درصد افزایش یافت.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، ۱۰ شرکت بزرگ تولیدکننده کنسانتره سنگ آهن از ابتدای فروردین تا پایان مرداد ۱۴۰۰، حدود ۲۱ میلیون و ۱۹۵ هزار و ۲۹۰ تن تولید کردند. این رقم در مدت مشابه سال ۹۹، حدود ۲۰ میلیون و ۳۷۳ هزار و ۳۱۸ تن بود.

طی ۵ ماهه نخست امسال، شرکت‌های بزرگ ۶ میلیون و ۷۷۹ هزار و ۶۶۲ تن کنسانتره به شرکت‌ها ارسال کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال ۹۹ حدود ۸ درصد کاهش نشان می‌دهد. میزان تولید کنسانتره آهن در مرداد، ۴ میلیون و ۱۵۷ هزار و ۸۶۶ تن بود که نسبت به رقم مدت مشابه سال ۹۹، کاهش ۷ درصدی یافته است.

در ادامه باید خاطرنشان کرد شرکت‌های بزرگ معدنی کشور از ابتدای فروردین تا پایان مرداد، ۵۴۳ هزار و ۸۱۹ تن سنگ آهن دانه‌بندی تولید کردند که نسبت به رقم مدت مشابه سال ۹۹، یک درصد افزایش نشان می‌دهد. ارسال سنگ آهن دانه‌بندی نیز با ۴۹ درصد افزایش از ۷۷۹ هزار و ۶۰۰ تن ۵ ماهه سال ۹۹ به یک میلیون و ۱۶۰ هزار و ۵۰۲ تن ۵ ماهه امسال افزایش یافت. میزان تولید و ارسال دانه‌بندی در ماه مرداد ۱۴۰۰ نیز به ترتیب، ۱۶۵ هزار و ۶۲۱ تن و ۲۲ هزار و ۶۰۶ تن بود که نسبت به رقم مدت مشابه سال ۹۹، رشد ۲۳ و ۱۷ درصدی را از آن خود کرده است.

سیگنال‌های متناقض و نوسان نرخ مس در بازار جهانی

مقصد نوسانات فلز سرخ کجاست؟

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

این روزها مس با سیگنال‌های متناقض روبه‌رو شده که زمینه نوسانات قابل‌توجهی را در بهای خریدوفروش این فلز در بازارهای جهانی فراهم می‌کند. از یک‌سو سیگنال‌های عملکردی چین زمینه افت بهای مس را فراهم می‌کند و از سوی دیگر، داده‌های اقتصادی ایالات‌متحده زمینه‌ساز رشد بهای مس هستند. در این میان، شیوع سویه‌های جدید کرونا، پیش‌بینی بازار فلزات مختلف را دشواری کرده، چراکه به‌طور مرتب شاهد اتفاقات غیرقابل‌پیش‌بینی و تاثیر آن بر اقتصاد و صنایع کشورهای مختلف هستیم. در این میان، سیاست دولت‌های بزرگ در مواجهه با این شرایط، تاثیر بسزایی در روند آتی بازارهای کالایی از جمله مس خواهد داشت. در ادامه تلاش کشورهای عرضه‌کننده مس معدنی برای ارتقای سهم خود از سود تولید این محصول نیز از دیگر عوامل اثرگذار بر بازار مس خواهد بود.

بررسی روند قیمتی کامودیتی‌ها در یک هفته گذشته حکایت از آن دارد که اغلب فلزات روزهای درخشانی را در بورس فلزات لندن پشت‌سر گذاشته و بازدهی مناسبی را نصیب سرمایه‌گذاران در این بخش کرده‌اند. در ماه مه سال جاری بهای فروش فلز سرخ در بورس فلزات لندن به رکورد تاریخی نرخ خود یعنی ۱۰ هزار و ۷۰۰ دلار رسید. اما این سقف قیمتی حفظ نشد و شاهد کاهش قابل‌توجه بهای این فلز در بازارهای جهانی بودیم. نرخ فروش مس در آخرین روز هفته دوم سپتامبر (جمعه ۱۰ سپتامبر) ۹۵۱۵ دلار به‌ازای هر تن برآورد شد. یعنی نرخ فروش این فلز با رکورد تاریخی آن در ماه مه، هزار و ۱۸۵ دلار فاصله دارد. با این وجود، همچنان این فلز سرخ در مقایسه با سال گذشته در اوج قیمتی است. مس در مدت مشابه سال گذشته میلادی در بورس فلزات لندن با بهای ۶۷۱۰ دلار معامله شد؛ یعنی نرخ این فلز در مقایسه با سال گذشته رشد حدود ۴۲ درصدی را تجربه کرده است. در همین حال، چنانچه روند بهای این فلز از ابتدای سال ۲۰۲۱ نیز بررسی شود، می‌توان این‌طور ادعا کرد که باوجود نوسانات و فرازوفرودهای متعدد، در نهایت نرخ مس در روندی صعودی قرار دارد. بهبود همه‌گیری پاندمی کرونا و بازگشت کشورهای گوناگون به مسیر توسعه اقتصادی، احتمال محدودیت در روند عرضه مس در بازارهای جهانی و همچنین خوشبینی به آینده این فلز صنعتی در سایه اقبال به بهره‌گیری از انرژی‌های پاک، از مهم‌ترین دلایلی هستند که آینده مس را درخشان گزارش می‌کنند.

تحولات مس در هفته‌ای که گذشت

فلز سرخ در روز ابتدایی هفته گذشته یعنی ۶ سپتامبر با بهای ۹۴۰۱.۵ دلار به‌ازای هر تن و در بورس فلزات لندن معامله شد. در ۲ روز بعدی این هفته، نرخ مس در مسیر تعدیل قرار گرفت و شاهد افت ۱۴۵ دلاری آن بودیم. هرچند این روند نزولی تا پایان هفته دوام نیافت و درنهایت این فلز روز پایانی هفته گذشته را با بهای ۹۵۱۵ دلار به پایان رساند. درنهایت می‌توان این‌طور برآورد کرد که بهای هر تن فلز سرخ در هفته گذشته، رشد ۲.۵ درصدی را از آن خود کرد.

افت فعالیت در واحدهای صنعتی در بخش عمده‌ای از کشورهای آسیایی و اروپایی، یکی از دلایل اصلی روند نزولی بهای فلز سرخ در روزهای ابتدایی هفته گذشته بود. در واقع کاهش تقاضا زمینه کاهش خرید و مصرف این فلز و به‌دنبال آن افت بهای مس را در بورس فلزات لندن فراهم کرد. هرچند این روند ادامه‌دار نبود. در واقع پس از افت داده‌های موجودی انبارهای بورس شانگهای از فلز سرخ، دوباره شاهد حرکت بهای مس در روند صعودی و در روزهای پایانی هفته بودیم.

سیگنال‌های مثبت و منفی

تقاضای معدنی مس ازسوی چین به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده مس معدنی و بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتد این فلز، نتایج مذاکرات کارگری در شیلی که از ذخایر قابل‌توجه مس معدنی برخوردار است و همچنین نوسان شاخص دلار امریکا، مهم‌ترین مواردی هستند که سمت‌و سوی بازار مس را در آینده تعیین می‌کنند.

شیوع سویه‌های جدید ویروس کرونا همچنان بر اقتصاد بسیاری از کشورها اثرگذار است. گفته می‌شود سویه دلتا در برخی از مناطق چین، همه‌گیر شده و همین موضوع نیز موجب می‌شود تولید محصولات صنعتی در این کشور با محدودیت روبه‌رو شود. در واقع این موضوع سیگنالی منفی را روانه بازار مس کرده است. در همین حال باید خاطرنشان کرد دولت چین تاکنون، بیش از ۲ میلیارد دوز واکسن کرونا در این کشور تزریق کرده است. این کشور همچنین تزریق واکسن به تمام افراد بالاتر از ۳ سال را در دستور کار خود قرار داده؛ بنابراین انتظار می‌رود روند فعالیت‌های صنعتی در آینده نزدیک به روزهای قبل از کرونا بازگردد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد شاخص مدیران خرید در چین در ماه اوت با افت ۰.۳ درصدی در مقایسه با این شاخص در ماه ژوئیه برابر ۵۰.۱ اعلام‌شده است. کاهش شاخص مدیران، حاکی از سایه افکندن رکود در اقتصاد این کشور دارد و خود عاملی مضاعف درجهت افت بهای مس است. باوجود شاخص‌های منفی اقتصادی که در چین مشاهده می‌شود، دولت این کشور برخلاف انتظار هنوز هیچ محرکی برای اقتصاد درنظر نگرفته‌است.

عکس: صمت

درحال‌حاضر فلز سرخ از اوج قیمتی خود در ماه مه امسال فاصله گرفته، با این وجود همچنان این فلز در سطح قیمتی به‌مراتب بالاتری در مقایسه با قبل از همه‌گیری ویروس کرونا در جهان معامله می‌شود

چین سهم بالایی از تولید و مصرف اغلب کامودیتی‌ها را در اختیار دارد؛ بنابراین هر تغییری در شرایط اقتصادی این کشور، خود را به سرعت در بازارهای جهانی نشان می‌دهد. هرچند در همین زمان باید یادآوری کرد که دولت چین چندی پیش وعده داد روند صعودی بهای کامودیتی‌ها را کنترل خواهد کرد و در همین راستا نیز در چند مرحله اقدام به آزادسازی ذخایر دولتی مس و آلومینیوم کرد که این موضوع نیز از تعدیل قیمتی فلزات یادشده در بازارهای جهانی حمایت کرد. در نتیجه شاید بخشی از این بی‌توجهی را بتوان سیاستی در جهت کنترل بهای فلز سرخ دانست.

باوجود تمام سیگنال‌های منفی که از عملکرد و سیاست‌گذاری دولت چین به بازار مس روانه می‌شود اما باید خاطرنشان کرد این کشور برنامه‌ها گسترده و بلندمدتی برای بهره‌مندی هرچه بیشتر از انرژی‌های پاک در دستور کار خود دارد. درنتیجه آینده مس به‌عنوان فلزی که در تولید انرژی‌های پاک کاربرد گسترده و غیرقابل جایگزینی دارد در بلندمدت مثبت ارزیابی می‌شود.

گفتنی است دولت چین در برخی از شهرهای این کشور، سرمایه‌گذاری، خرید و معاملات مسکن را محدود و در شهرهای دیگر با هدف جلوگیری از رکود بازار مسکن، مقرراتی برای تقویت خرید مسکن اعمال کرده است. چنانچه قوانین مشوق مفید واقع شوند می‌توان به بهبود شرایط خریدوفروش کامودیتی‌ها در این کشور امید داشت. همان‌طورکه پیش‌تر هم اشاره شد، چین بزرگ‌ترین تولیدکننده و مصرف‌کننده مس و اغلب فلزات در جهان به‌شمار می‌رود. بنابراین عملکرد این کشور در حوزه‌های گوناگون اقتصادی تاثیر بسزایی بر بهای اغلب فلزات در سطح جهانی دارد.

در ادامه از عملکرد اقتصادی امریکا می‌توان به‌عنوان دیگر عامل اثرگذار بر بازارهای جهانی نام برد و افزود: داده‌های اقتصادی ایالات‌متحده مربوط به ماه اوت، هفته پیش منتشر شد. برخلاف انتظار، این داده‌ها چندان مثبت و امیدبخش نبودند. میزان اشتغال در این کشور طی ماه اوت کمتر از برآوردهای قبلی و حتی پایین‌تر از این رقم در ماه ژوئیه بود. درنتیجه با انتشار داده‌های موردبحث، شاهد افت شاخص دلار ایالات‌متحده بودیم. افت این شاخص در حالت کلی تمایل به خرید فلزات اساسی را تقویت و زمینه رشد بهای آنها را در بازارهای جهانی فراهم می‌کند. در واقع افت ارزش شاخص دلار امریکا به منزل سیگنالی مثبت برای بازارهای کالایی از جمله مس به‌شمار می‌رود.

همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، نتایج مذاکرات کارگری در شیلی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازار مس خواهد بود که روند و سمت‌و سوی این بازار را مشخص می‌کند. شیلی یکی از کشورها با ذخایر گسترده مس معدنی است.

کودلکو به‌عنوان بزرگ‌ترین معدنکار مس در شیلی، هفته گذشته اعلام کرد با ۵ اتحادیه بزرگ کارگری در این کشور به توافق رسیده است. همین خبر نیز از التهابات بازار مس در جهان کاست. البته این پایان تاثیرگذاری شیلی بر بازار مس نیست، چراکه دولت این کشور به‌دنبال آن است که لایحه افزایش مالیات از درآمد معدنکاری در این کشور را تصویب کند. تصویب این لایحه به منزله شوکی بر بازارها مس جهان خواهد بود. در ادامه باید خاطرنشان کرد بانک مرکزی شیلی چندی پیش اعلام کرده که صادرات مس این کشور در ماه اوت نسبت به مدت مشابه سال قبل ۴۰.۵ درصد افزایش یافته است. این رشد، خود سیگنالی منفی به بازار فلز سرخ روانه می‌کند.

افق روشن مس در بلندمدت

درحال‌حاضر بهای فلز سرخ از اوج قیمتی خود در ماه مه امسال فاصله گرفته، با این وجود همچنان این فلز در سطح قیمتی به‌مراتب بالاتری در مقایسه با قبل از همه‌گیری ویروس کرونا در جهان معامله می‌شود. نشریه بیزینس‌لاین در آخرین گزارش خود تاکید کرده که انتظار می‌رود بهای هر تن مس تا پایان سال جاری میلادی در فاصله ۸۵۰۰ تا ۹۵۰۰ دلار به‌ازای هر تن، نوسان داشته باشد.

مرکز مطالعات بازار جهانی مس نیز متوسط نرخ هر تن مس در سال ۲۰۲۱ را ۸۷۰۰ دلار به‌ازای هر تن پیش‌بینی کرده است. در همین حال پیش‌بینی کرده در سال آینده میلادی میانگین بهای فروش هر تن مس در بازار جهانی ۸۳۷۰ دلار به‌ازای هر تن باشد. یعنی تحلیلگران بازار مس انتظار دارند نرخ فلز سرخ در سال آینده و در مقایسه با امسال کاهش یابد. چنانچه این انتظار برآورده شود، می‌توان آن را خبر خوبی برای فعالان صنعتی دانست. هرچند باید تاکید کرد این فلز در سال‌های گذشته در محدوده قیمتی به‌مراتب پایین‌تری مبادله می‌شد و حتی باوجود کاهش یادشده، همچنان در سطوح بالای قیمتی قرار دارد.

سخن پایانی

میزان تقاضا و مصرف مس از سوی چین به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده مس معدنی و همچنین بزرگ‌ترین تولیدکننده کاتد این فلز، شرایط جدید همه‌گیری سویه‌های جدید ویروس کرونا و تاثیر آن بر عملکرد اقتصادی کشورها، مذاکرات کارگری در شیلی و همچنین شرایط اقتصادی ایالات‌متحده و نوسان دلار امریکا، اصلی‌ترین مواردی هستند که سمت‌وسوی بازار فلز سرخ را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند.

تقاضای مس از سوی چین، نتایج مذاکرات کارگری در شیلی و نوسان شاخص دلار امریکا، مهم‌ترین مواردی هستند که سمت‌و سوی بازار مس را در آینده تعیین می‌کنند

نمودار: صمت

یادداشت

ضرورت حمایت از صنایع معدنی

محمدرضا احمدی
مدیرعامل شرکت صنایع فولاد کردستان

ایران با در اختیار داشتن منابع معدنی و انرژی از کشورهای غنی و ثروتمند جهان به‌شمار می‌رود. صنعت، معدن و تجارت در تولید، اشتغالزایی، ارزش‌آفرینی، درآمدزایی و صادرات اهمیت بسزایی داشته و سهم قابل‌توجهی از تولید ناخالص داخلی را در اختیار دارد؛ با این وجود، از ظرفیت‌های این بخش آن‌طور که باید و انتظار می‌رود، استفاده نشده است. بهره نگرفتن از ظرفیت‌های این بخش از عوامل گوناگونی نشأت می‌گیرد و موانع متعددی در مسیر فعالیت بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد. در چنین شرایطی از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت این شرایط نابسامان و دلایل آن، زمینه رفع چالش‌ها و کمبودهای موجود را فراهم کنند.

دولت باید با همکاری مردم و سایر قوا، اقداماتی را در راستای حمایت از صنایع به انجام رساند. از جمله این اقدامات می‌توان به تغییر یا حذف قوانین، بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های دست‌وپاگیر اداری، تسهیل در فرآیندهای اداری مربوط به صنعت و معدن مثلا در اخذ یا بروزرسانی مجوزهای رسمی، هماهنگی و همکاری بیشتر میان تمامی نهادها و سازمان‌های مرتبط با صنعت و معدن با وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان‌هایی مانند محیط زیست، منابع طبیعی و...)، بکارگیری هرچه بیشتر افراد متخصص در بدنه ستاد وزارتخانه و سازمان‌های صنعت، معدن و تجارت استان، یکپارچه‌سازی سیستم‌های آنلاین و آفلاین اداری، اعتماد به مدیران و کارشناسان و حمایت از آنها، خصوصی‌سازی درست به‌جای خصوصی‌سازی، بریدن دست رانتخواران رسمی و غیررسمی، آموزش و تربیت در ۲ بعد مدیریتی و تکنولوژیکی (تربیت تکنسین فنی) و حمایت ویژه از صنایع های‌تک اشاره کرد.

کمبود مواد خام اولیه به‌ویژه سنگ آهن یکی از چالش‌هایی است که فعالان صنایع فولاد را در طول سال‌های گذشته درگیر کرده و در سال‌های آینده بیشتر خواهد شد. این کمبود با انجام اکتشافات تفصیلی و تکمیلی در آینده قابل حل است. در همین حال باید با ایجاد بسترهای مناسب و واحدهای پایین‌دستی برای تولید فولاد خاص، زمینه ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر را فراهم کرد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد صنایع فولادی کشور در حال‌حاضر با کمبودهایی در تامین انرژی‌های زیرساختی به‌ویژه آب و برق مواجه هستند. البته انتظار می‌رود با انتقال آب خلیج‌فارس به مناطق خشک کشور، آب مناطق معدنی و صنعتی مرکز ایران تامین و این کمبود برطرف شود و در ادامه پروژه‌ها براساس بررسی‌های فنی و اقتصادی و در نظرگرفتن مزیت نسبی اقتصادی هر منطقه و نه براساس درخواست افراد و نهادهای غیرمتخصص اجرایی شوند. در این مسیر، تقویت بنیه سازندگان، تامین‌کنندگان و پیمانکاران خرده‌پای داخلی نیز اهمیت دارد، چراکه با حمایت از ایشان زمینه تولید تجهیزات فراهم و مشکلات تامین بسیاری از قطعات کیفی در داخل برطرف خواهد شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که تحریم‌های ظالمانه امریکا و پیروی سایر کشورها از سیاست‌های آن نیز آسیب‌هایی را به فعالان بخش فولاد وارد کرده؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود زمینه جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی در معادن و صنایع معدنی و فولادی کشور مهیا شود.

امسال از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری شده است. مهم‌ترین عامل تحقق شعار امسال در بخش معادن و صنایع معدنی تسهیل در خدمات‌رسانی‌های رسمی، قانونی و اداری به تولیدکنندگان، صنعتگران و معدنچیان است. حذف فرآیندهای دست‌وپاگیر اداری، هماهنگی بین وزارتخانه و سازمان‌های مرتبط با امر تولید، اختصاص تسهیلات کم‌بهره و بلندمدت، همکاری و همراهی همه‌جانبه بانک‌ها به‌عنوان پشتیبان صنعت و معدن و نه به‌عنوان صنعتگر، حمایت مجلس از دولت و صنعتگران و معدنکاران با حذف قوانین نامربوط و موانع قانونی و تصویب قوانین تسهیل‌کننده امر تولید می‌تواند کمک شایانی به افزایش تولید کند.

طرح تحول دیجیتال در راستای استراتژی فولاد مبارکه

طرح تحول دیجیتال یک اقدام برنامه‌محور و در راستای استراتژی‌های سازمان بوده که از سال گذشته شروع‌شده و هدف آن استفاده از تکنولوژی‌های نوین و برافکن انقلاب صنعتی چهارم است. به گزارش ایراسین، اختتامیه کنفرانس بین‌المللی و پنجمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال هفته گذشته در دانشکده مدیریت دانشگاه تهران برگزار شد. در این مراسم، شرکت فولاد مبارکه به‌عنوان تنها شرکت تولیدی در پنجمین ارزیابی ملی تحول دیجیتال موفق به دریافت تندیس برنزین سطح ۲ زبدگی دیجیتال و تقدیرنامه مدیریت کار در دوران کرونا شد. علی کیانی، رئیس دفتر پروژه تحول دیجیتال شرکت فولاد مبارکه درباره دریافت این تندیس و تقدیرنامه مدیریت کار در دوران کرونا ضمن تبریک به خانواده بزرگ فولاد مبارکه و تمامی ذی‌نفعان کنونی شرکت، گفت: جایزه تحول دیجیتال مدل ۲۰۲۰۰ به‌منظور اندازه‌گیری بلوغ دیجیتال شرکت‌ها و بنگاه‌های کسب‌وکار برگزار می‌شود که شامل ۴ بخش رهبری دیجیتال، نوآوری دیجیتال، زبدگی دیجیتال و مدیریت اقدامات در دوران کروناست. فولاد مبارکه در ۲ بخش زبدگی دیجیتال و مدیریت اقدامات در دوران کرونا در این دوره شرکت کرده است.

وی افزود: در بخش زبدگی دیجیتال که شامل ۱۰ محور تخصصی است، نتیجه ارزیابی بنگاه‌های کسب‌وکار در ۵ سطح دسته‌بندی می‌شود و فولاد مبارکه موفق به کسب تندیس برنزین سطح ۲ زبدگی دیجیتال شده است. لازم به یادآوری است در این دوره ۲۴ شرکت در ارزیابی یادشده شرکت کرده بودند. در بخش کرونا نیز اقدامات انجام‌شده برای مدیریت کرونا مورد صحه‌گذاری قرارگرفت و تقدیرنامه مربوط به این موضوع نیز دریافت شد.

کیانی ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه در اسفندماه سال گذشته نیز به‌عنوان نخستین شرکت ایرانی موفق به اخذ استانداردهای ایزو ۴۵۰۰۵ با ویرایش سال ۲۰۲۰ با عنوان مدیریت کار ایمن در دوران کرونا از شرکت sgs سوئیس شده است.

رئیس دفتر پروژه تحول دیجیتال شرکت فولاد مبارکه تصریح کرد: طرح تحول دیجیتال یک اقدام برنامه‌محور و در راستای استراتژی‌های سازمان بوده که از سال گذشته شروع‌شده و هدف آن استفاده از تکنولوژی‌های نوین و برافکن انقلاب صنعتی چهارم است. در واقع زمانی که شرکت فولاد مبارکه قرار است شاخص‌های بهره‌وری و دستاوردی خود را ارتقا دهد و نیاز به استفاده از تکنولوژی دارد، طرح تحول دیجیتال کاربرد و نقش اساسی خود را در تحول فرآیندها ایفا خواهد کرد. ارزیابی‌های بلوغ در این زمینه نقاط قوت و زمینه‌های قابل‌بهبود را مشخص کرده و تاثیر بسزایی در نحوه تعیین سبد پروژه‌های تحول‌آفرین به‌دنبال خواهد داشت.

رئیس دفتر پروژه تحول دیجیتال شرکت فولاد مبارکه در پایان گفت: دریافت تندیس برنزین سطح ۲ زبدگی دیجیتال مثل هر جایزه دیگری که شرکت فولاد مبارکه آن را دریافت کرده، نتیجه مشارکت همه کارکنان پرتلاش و مدیریت‌های مختلف بوده و با دریافت گزارش بازخورد حاصل از ارزیابی، پروژه‌های بهبود توسط کارگروه‌هایی که برای این موضوع تشکیل‌شده است، تدوین و اجرایی خواهد شد.

یادداشت

توسعه معادن نیازمند نگاه فرادولتی

علی لطفی
کارشناس معدن

امروزه شاهد هستیم معادن کوچک‌مقیاس متعددی در نقاط مختلف کشور دچار رکود شده‌اند. در شرایط فعلی مهم‌ترین دلایل راکد بودن معادن کوچک‌مقیاس را می‌توان رکود بازار مصرف، پایین بودن بهره‌برداری از معادن به علت مستهلک بودن ماشین‌آلات معدنی، بی‌توجهی به شیوه‌های نوین معدنکاری، ناهماهنگی میان تصمیمات نهادهای دولتی، وجود معارضان محلی و... نام برد. طی سال‌های اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت برای فعال‌سازی این معادن کوچک غیرفعال، اقدام به تشکیل کارگروه طرح احیا، توسعه و فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس کرده است.

کمیته‌های متناظر استانی نیز تشکیل شده و طی این چند سال عملکرد مناسبی در این راستا از خود نشان داده‌اند به نحوی که در مدت اخیر شاهد فعال‌سازی مجدد تعدادی از این معادن بوده‌ایم. اما آنچه مسلم است، استفاده حداکثری از این طرح به منظور فعال‌سازی بیشتر معادن کوچک‌مقیاس است.

ارائه تسهیلات در جهت نوسازی ناوگان، تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی، جذب سرمایه‌های داخلی و ترغیب سرمایه‌گذاران خارجی، اصلاح قوانین و مقررات محدودیت‌آفرین برای فعالیت‌های معدنی، رفع نابسامانی‌های موجود میان سازمان‌های دولتی متولی بخش معدن از جمله راهکارهایی است که برای فعال‌سازی معادن راکد کوچک‌مقیاس مطلوب به نظر می‌رسد. همچنین نباید از مواردی از قبیل درنظر گرفتن زیرساخت‌های مناسب برای فعالیت‌های معدنی، استفاده از شیوه‌های نوین معدنکاری، احداث واحدهای فرآوری مواد معدنی در نزدیکی معادن و توجه به زیرساخت‌های شهرها و روستاهای مناطق معدنی غافل شد. این مسائل تمامی مواردی است که می‌توان درنظر گرفتن آنها را گامی مثبت نه‌تنها در جهت فعال‌سازی معادن، بلکه برای افزایش بهره‌وری آنها پیشنهاد کرد.

همان‌طور که پیش‌تر به آن اشاره شد، ایجاد و مهیاسازی بسترهای لازم برای فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس برعهده نهادهای دولتی متولی بخش معدن به‌ویژه وزارت صنعت، معدن و تجارت است. هرچند باید به این نکته نیز توجه کرد که در اسناد بالادستی توسعه‌ای و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی شاهد هستیم که تمامی ارکان حکومتی به نوعی در ایجاد بسترهای لازم برای گسترش و رونق فعالیت‌های معدنی دخیل و موثر بوده و باید نقش خود را به‌درستی ایفا کنند. همچنین قانون‌گذار در قانون معادن و آیین‌نامه اجرایی آن، دیگر نهادهای دولتی از جمله وزارت نیرو، نفت، راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی و... را مکلف کرده پروژه‌های عمرانی خود را به نحوی تعریف کنند که معادن نیز از آنها بهره‌مند شوند. بنابراین می‌توان گفت دستیابی به توسعه فعالیت‌های معدنی به یک تلاش جمعی و یک نگاه فرا دولتی نیازمند است. در ادامه نیز باید بر این نکته توجه داشت در شرایط فعلی که اقتصاد ما با انواع محدودیت‌ها، مشکلات روبه‌رو بوده و صفت شکنندگی را با خود حمل می‌کند، نیاز داریم تا نسبت به توسعه فعالیت‌های معدنی و افزایش بهره‌وری از معادن خود اقدام کنیم.

فعال‌سازی معادن کوچک‌مقیاس راکد نیز از دیگر اقدامات توسعه‌ای این حوزه تلقی شده که با توجه به راهکارهای گفته‌شده، می‌توان از فواید مثبت بی‌شمار این اتفاق بهره‌مند شد. همچنین نباید فراموش کرد که معادن به دلیل ماهیت خود می‌توانند نقش ویژه‌ای در توسعه متوازن ایفا کنند. از این رو، توجه به زنجیره تولید مواد معدنی به‌ویژه احداث واحدهای فرآوری در مناطق معدنی و در نزدیکی معادن یکی از ضرورت‌های روز به شمار می‌رود.

در پایان نیز باید بر این نکته تاکید کرد که با فعال‌سازی معادن ضمن اشتغالزایی برای ساکنان محدوده‌های معدنی، می‌توان استفاده بهتری از ظرفیت روستاهای کشور داشت.

حمایت ایمیدرو از پتروشیمی

قائم‌مقام سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بر لزوم برنامه‌ریزی با هدف تسریع در شروع عملیات اجرایی، تعیین مدل، تامین مالی، انعقاد قرارداد مهندسی و همچنین تامین زیرساخت‌های مورد نیاز سرمایه‌گذاران حوزه پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی پارسیان تاکید کرد.

به گزارش ماین‌نیوز، عباس نعیمی در جلسه بررسی وضعیت سرمایه‌گذاران پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان، از برنامه‌ریزی ایمیدرو برای حمایت از سرمایه‌گذاران حوزه پتروشیمی در منطقه پارسیان خبر داد و گفت: حمایت از سرمایه‌گذاران پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان به‌عنوان هاب سوم پتروشیمی کشور و با توجه به سهم بالای صنایع پتروشیمی در طرح جامع منطقه ویژه اقتصادی پارسیان مورد توجه ایمیدرو است. وی در ادامه افزود: فاز نخست طرح‌های پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان به میزان ۲.۸ میلیون تن محصولات پتروشیمی برای تولید محصولات پتروشیمی از جمله متانول، پلی‌پروپیلن، پلی‌اتیلن و... با اخذ مجوز NPC (شرکت ملی صنایع پتروشیمی) ایران برنامه‌ریزی شده است.

در این جلسه سرمایه‌گذاران صنایع پتروشیمی منطقه ویژه اقتصادی پارسیان از جمله شرکت سروش انرژی پایدار، شرکت مجتمع پتروشیمی پارسیان مپنا، شرکت پتروشیمی لورچ و شرکت پتروشیمی مهتاب پارسیان درباره وضعیت موجود و اقدامات انجام‌شده توضیحاتی را ارائه کردند.

فعالان معدنی بر تدوین طرح جامع سنگ‌آهن تاکید دارند

اصلاح نرخ سنگ‌آهن و نجات صنایع فولادی از بحران

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

با تدوین طرح جامع فولاد، هدف دستیابی به تولید ۵۵میلیون تن فولاد تا سال ۱۴۰۴ در دستور کار نهادهای دولتی و فعالان این صنعت قرار گرفت. اما مسئله مهمی که امروزه همواره بر سر آن مناقشات متعددی وجود دارد، تامین خوراک اولیه این صنایع یعنی سنگ‌آهن و زغال‌سنگ است. قیمت‌گذاری دستوری سنگ‌آهن که اغلب میزان بسیار پایینی توصیف می‌شود، به عقیده کارشناسان و فعالان معدنی، یکی از موانع دستیابی بخش معدن به توسعه و بهره‌وری مناسب از معادن است چراکه پایین بودن نرخ مصوب سنگ‌آهن، استفاده از ذخایر کم‌عیار را غیراقتصادی کرده و از این جهت بسیاری از معادن سنگ‌آهن در کشور بدون استفاده باقی مانده‌اند. فعالان معدنی حوزه سنگ‌آهن، تدوین شدن طرح جامع سنگ‌آهن را یکی از عواملی معرفی می‌کنند که توسط آن ضمن تامین مناسب خوراک اولیه برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد، این بخش را به بهره‌وری و توسعه مطلوب می‌رساند. از این رو، صمت درباره موارد یادشده به گفت‌وگو با کارشناسان و فعالان معدنی نشسته که در ادامه شرح آن را می‌خوانید:

عکس: صمت

اگر در تامین سنگ‌آهن با کسری مواجه شویم، صنایع فولادی باید مواد اولیه خود را نه به نرخ فعلی و جهانی بلکه حتی با مبالغ بسیار بیشتری تهیه کنند و این هزینه، به اندازه‌ای نیست که صنعت‌کاران ما قادر به پرداخت آن باشند

گلایه‌های مطرح‌شده درباره ناتوانی از دسترسی به سنگ‌آهن، از لحاظ نرخ سنگ‌آهن بوده، نه از نظر تناژ تولید

افزایش نیاز به سنگ‌آهن

مهرداد اکبریان، رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران در گفت‌وگو با صمت به تشریح دغدغه‌های مرتبط با دسترسی کارخانه‌های فولادسازی به سنگ‌آهن پرداخت. او علت اصلی را افزایش فعالیت کارخانه‌های کنسانتره‌سازی معرفی کرد و گفت: بحث تامین سنگ‌آهن برای فعالیت‌های کل زنجیره وابسته به آن، زمانی جزو دغدغه‌های فعالان معدنی قرار گرفت که با ترغیب بخش خصوصی و نهادهای دولتی، تصمیم بر افزایش میزان تولید کنسانتره گرفته شد. واحدهای متعدد کنسانتره‌سازی که اغلب واحدهای کوچک و متوسط‌مقیاس بوده و بخش خصوصی اغلب متولی آنها بودند، متقاضی خرید سنگ‌آهن مگنتیت شدند. درواقع این واحدهای فرآوری که تعداد آنها از کارخانه‌های فولادسازی بسیار بیشتر بود، به یک رغبت جدی در خرید سنگ‌آهن برای کارخانه‌هایی از جمله ذوب‌آهن مبدل شدند.اکبریان ادامه داد: کارخانه‌های فولادسازی مانند ذوب‌آهن از آنجا که قدیمی بوده و کاستی‌هایی به دلیل بافت قدیمی خود دارند، دست به گریبان هزینه‌های زیادی برای تولید بوده و توان پرداخت هزینه‌های تامین سنگ‌آهن با قیمت جدید را نداشتند. از این رو، کارخانه‌های کنسانتره‌سازی توانستند در خرید سنگ‌آهن با قیمت‌های بالاتر از صنایع فولادی پیشی گیرند. چنین اتفاقاتی در سال‌های اخیر سبب شد تا برخی کارخانه‌های فولادسازی اعلام کنند که دسترسی به سنگ‌آهن به‌عنوان ماده اولیه ندارند.

کسری سنگ‌آهن نداریم

رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران در ادامه توان دسترسی کارخانه‌های فولادسازی به سنگ‌آهن را متفاوت عنوان کرد و در این باره توضیح داد: گلایه‌های مطرح‌شده درباره ناتوانی در دسترسی به سنگ‌آهن، مرتبط با دسترسی از لحاظ نرخ سنگ‌آهن بوده، نه از نظر تناژ تولید. به عبارتی، امروزه کسری تناژ تولید سنگ‌آهن (استخراج سنگ‌آهن مورد نیاز از معادن) به صورتی که واحدهای فرآوری مشکل مهمی در تامین مواد اولیه خود داشته باشند، نداریم. به گفته اکبریان، موضوع اصلی آن است که قیمت‌های واقعی مطرح‌شده برای نرخ سنگ‌آهن، از نظر برخی کارخانه‌ها مناسب بوده و برای برخی دیگر تامین هزینه آن دشوار است. این تفاوت نیز به دلیل شرایط خاص هر کارخانه و واحد فرآوری است و ارتباطی با میزان سنگ‌آهن موجود یا گران بودن سنگ‌آهن ندارد.

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران افزود: از سوی دیگر، به موازات این موضوع، بحث افزایش تولید فولاد و همچنین افزایش مصرف مواد اولیه معدنی در صنایع مطرح شد که این اتفاق به نوبه خود باعث ایجاد برخی تنش‌ها و نگرانی‌ها بابت تامین سنگ‌آهن مورد نیاز صنایع و زنجیره فولاد شد.

چالش‌های آینده سنگ‌آهن

اکبریان ضمن گلایه از تدوین نشدن طرح جامع مناسب برای بخش سنگ‌آهن، توجه به برنامه‌های بلندمدت حوزه فولاد و نیاز صنایع این زنجیره به سنگ‌آهن به‌عنوان ماده اولیه را از نکات مهم برنامه‌ریزی‌های این بخش دانسته و گفت: کمبود میزان سنگ‌آهن تولیدی در کشور و افزایش نیاز صنایع، مسئله امروزه ما نیست اما در آینده برای تحقق به اهدافی مانند ۵۵ میلیون تن فولاد، به دغدغه تامین مواد اولیه دچار خواهیم شد چراکه تولید ۵۵ میلیون تن فولاد تا سال ۱۴۰۴ به میزانی بیش از ۱۷۰ میلیون تن سنگ‌آهن به‌عنوان ماده اولیه نیاز داشته و ما هنوز برنامه‌ای برای دستیابی به این مقدار ماده معدنی نداریم. این فعال معدنی در ادامه به ضرورت تدوین طرح جامع سنگ‌آهن پرداخت و گفت: برای توسعه صنایع پایین‌دستی و همچنین زنجیره فولاد باید به این نکته توجه کرد که آیا به بخش سنگ‌آهن به چشم حوزه‌ای یکپارچه و جامع نگاه می‌شود یا خیر. به عبارتی، ما معادن سنگ‌آهن را به‌عنوان بخشی مستقل و مهم در تصمیم‌گیری‌ها و برنامه‌ریزی‌ها درنظر داریم یا نه. رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران افزود: همچنین سوالات دیگری در این زمینه مطرح می‌شود از جمله آنکه آیا از تمامی ذخایر واقعی سنگ‌آهن موجود در کشور اطلاع داریم و از این منابع به شیوه‌ای بهینه استفاده می‌کنیم؟ چرا سنگ‌های هماتیت سنگ‌آهن ما در چرخه تولید هنوز وارد نشده‌اند و در اقتصاد معدنی حضور مفید و موثری ندارند؟ مسائل و پرسش‌هایی از این دست و همچنین افزایش روزافزون نیاز صنایع به سنگ‌آهن، ما را بر تدوین هرچه زودتر و بهتر برنامه‌هایی جامع در جهت رفع گره‌ها و پاسخ به سوالات موجود وامی‌دارد.

تغییرات متعدد مدیران معدنی

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران تدوین نشدن طرح جامع سنگ‌آهن را یکی از نگرانی‌های مهم فعالان این حوزه عنوان کرد و گفت: با تدوین طرح جامع فولاد، به هدف‌گذاری تولید ۵۵ میلیون تن فولاد تا سال ۱۴۰۴ رسیدیم اما به موازات این اتفاق، طرح جامع سنگ‌آهن تدوین نشد که ضمن تامین نیاز صنایع در آینده و و توسعه این بخش، تحقق اهداف طرح جامع فولاد را شاهد باشیم. برای این منظور نیازمند طرحی هستیم که هدف تولید و تامین ۲۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن را در دستور کار خود داشته و با برنامه‌ها و راهکارهای مدون، فعالیت‌های این بخش را برای حصول به این منظور سامان‌دهی کند.

اکبریان ادامه داد: تدوین نشدن طرح جامع سنگ‌آهن، تبدیل به یک حلقه گمشده در مسائل مدیریتی و نگرانی بابت تامین سنگ‌آهن مورد نیاز صنایع شد. این فعال معدنی افزود: یکی از مهم‌ترین دلایل تدوین نشدن طرح جامع سنگ‌آهن را می‌توان تغییر مداوم افراد در منصب‌های مدیریتی نهادهای متولی بخش معدن دانست. متاسفانه سال‌های اخیر در سازمان‌های مهمی از جمله وزارت صنعت، معدن و تجارت و ایمیدرو، ثبات مدیریتی و افراد کم بوده و نباید از این موضوع به‌راحتی عبور کرد.

امید به دولت سیزدهم

اکبریان در ادامه به نقش نهادهای دولتی متولی بخش معدن در تدوین طرح‌های جامع اشاره کرد و گفت: تدوین طرح جامع مسئله‌ای نیست که بخش خصوصی به‌تنهایی و با اتکا به خود بتواند آن را تدوین کرده و به مرحله اجرا برساند. همان‌طور که پیش‌تر به آن اشاره شد، در سال‌های اخیر از ثبات در جایگاه‌های مدیریتی در بخش معدن و صنایع معدنی بی‌بهره بودیم و به عبارتی یک طرف اصلی تبیین و تدوین طرح جامع حضور نداشت. اما با آغاز به کار دولت سیزدهم و تعیین وزیر صنعت، معدن و تجارت و همچنین روی کار آمدن معاونان معدنی، پیش‌بینی می‌شود نابسامانی‌های یادشده برطرف شود و در آینده بتوان به صورت گسترده‌تری به تعیین اهداف و چشم‌اندازهای بخش معدن و صنایع معدنی پرداخت.

این فعال معدنی افزود: باید به این موضوع اشاره کرد که انجمن سنگ‌آهن و تشکل‌های دیگری مانند خانه معدن که در حال فعالیت و تحقیق در بحث سنگ‌های هماتیتی هستند، اطلاعات جامع و مناسبی در این زمینه کسب کنند تا با کمک آن بتوان در مدت‌زمان کوتاه چندماهه به تدوین طرح جامع اقدام کرد. امیدواریم با تدوین طرح جامع سنگ‌آهن، کمک شایانی به تولید در بخش معدن شود، همچنین توزیع سنگ‌آهن به شیوه‌ای عادلانه‌تر صورت پذیرد.

استفاده از ذخایر کم‌عیار

برخی از فعالان معدن مناقشات بر سر نرخ سنگ‌آهن را فراتر از تدوین طرح جامع خوانده و رسیدگی به آن را نیاز تخصصی روز می‌دانند.

سعید عسکرزاده، دبیر انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران در گفت‌وگو با صمت وضعیت فعلی نرخ سنگ‌آهن را ناعادلانه توصیف کرد و گفت: در سال‌های اخیر بنا بر دلایلی از جمله پایین بودن نرخ سنگ‌آهن، استفاده تنها از مواد معدنی پرعیار صرفه اقتصادی داشته، از این رو بخش عمده‌ای از ذخایر و مواد معدنی کشور، در زمره باطله‌ها قرار گرفتند. به همین دلیل از بسیاری از معادن کم‌عیار ما به دلیل نداشتن ارزش کافی برای صنایع، بهره‌برداری نشده است. البته نباید فراموش کرد که در فعالیت‌های پیشرفته معدنی، فناوری و تکنولوژی روز جهانی مورد نیاز بوده که کشور ما از آنها بی‌بهره است. عسکرزاده ادامه داد: راهکار اصلی رفع مشکلات یادشده، اصلاح نرخ سنگ‌آهن و در ادامه اقتصادی کردن فرآیند معدنکاری در معادن کوچک است. همچنین توجه به موضوعاتی از قبیل مسائل زیربنایی مانند اکتشافات و ورود تکنولوژی‌های جدید از دیگر راه‌حل‌های موجود برای استفاده بهینه از ذخایر سنگ‌آهن به شمار می‌رود.

ناعادلانه بودن نرخ سنگ‌آهن

دبیر انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران روند خرید سنگ‌آهن از سوی فعالان صنایع فولادی را نامناسب عنوان کرد و گفت: با بکارگیری راهکارهایی که پیش‌تر به آنها اشاره شد، تا سال‌های زیادی با مسئله اتمام ذخایر سنگ‌آهن روبه‌رو نخواهیم شد و از فرصت‌ها و منابع ارزشمند موجود در کشور بهترین بهره را خواهیم برد. اما با روند فعلی در آینده به نقطه‌ای خواهیم رسید که صنعت فولاد درگیر مشکل بزرگ و بحران خواهند بود. عسکرزاده ضمن بیان این مطلب افزود: اگر این صنعت نتواند شرایط خود را با معیارهای جهانی تطبیق دهد و هزینه‌های تولید خود را تنها براساس رفتارهایی از جمله چانه‌زنی همواره پایین نگه دارد، رقابت‌پذیری در صنایع فولادی نهادینه نخواهد شد. همچنین در زمانی که به میزانی هرچند کم، کسری سنگ‌آهن داشته باشیم، صنایع نمی‌توانند مواد اولیه مورد نیاز خود را به‌واسطه واردات تامین کنند چراکه صنایع و زنجیره ارزش افزوده معادن سنگ‌آهن، عادت به تامین مواد اولیه با نرخ پایین داشته و قادر به پرداخت هزینه سنگ‌آهن متناسب با قیمت‌های جهانی را ندارند. از این رو، کسری پیش آمده تبدیل به یک معضل برای صنایع معدنی خواهند شد.

قیمت‌گذاری براساس نرخ جهانی

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران در ادامه صحبت‌های خود، به الزام قیمت‌گذاری سنگ‌آهن در کشور متناسب با معیارهای جهانی تاکید کرد و گفت: مزیتی که صنایع فولادی ما نسبت به سایر کشورها دارند، وجود معادن و ذخایر متعدد سنگ‌آهن در کشور است اما همین مزیت در حال تبدیل به یک عامل بازدارنده در توسعه بهره‌وری است؛ به این معنا که صنایع برای تامین مواد اولیه خود نیاز به واردات از سایر کشورها و پرداخت هزینه‌های متعدد از جمله حمل‌ونقل نبوده و این یک فرصت برای آنها به شمار می‌رود. بنابراین اگر سنگ‌آهن با نرخ جهانی یا حتی فوب خلیج‌فارس به صنایع فولادی فروخته شود، باز هم به دلیل نبود هزینه‌های اضافی یادشده، نرخ تمام‌شده تولید برای آنها اقتصادی و سودآور است. دبیر انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران تاکید کرد: نبود هزینه‌های حمل‌ونقل و واردات، باید به‌عنوان سود برای فولادسازان کفایت کرده و دلیلی مبنی‌بر ارزان فروختن سنگ‌آهن وجود ندارد.

عسکرزاده ادامه داد: با ادامه وضعیت موجود اگر در تامین سنگ‌آهن با کسری مواجه شویم، صنایع فولادی باید مواد اولیه خود را نه به نرخ فعلی و جهانی بلکه حتی با مبالغ بسیار بیشتری تهیه کنند و این هزینه، به اندازه‌ای نیست که صنعت‌کاران ما قادر به پرداخت آن باشند. در این شرایط هیچ‌یک از فرآیندهای بعدی زنجیره بخش معدن امکان فعالیت نداشته و ما ظرفیت کل زنجیره تولید آهن و فولاد را از دست خواهیم داد. به گفته دبیر انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ‌آهن ایران، قیمت‌گذاری سنگ‌آهن و تامین مناسب مواد اولیه زنجیره ارزش افزوده آن از مسائل مهمی است که باید به‌عنوان یک زنگ خطر به آن نگاه شود؛ نکته‌ای که تا امروز متاسفانه هیچ‌یک از نهادهای دولتی به آن توجه مناسبی نداشته‌اند.

سخن پایانی

اصلاح نظام قیمت‌گذاری دستوری در تامین مواد اولیه صنایع به‌ویژه صنایع فولادی یکی از موضوعاتی است که بارها توسط فعالان معدنی به‌عنوان یک مطالبه جدی مطرح شده است. از این رو، انتظار می‌رود با تدوین تخصصی طرح جامع سنگ‌آهن، شاهد ازسرگیری سیاست‌های مناسب مدیریتی و اجرایی در زمینه مسائل این حوزه باشیم.

نیاز ۶۰ درصد قطارهای مترو به اورهال

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری مترو تهران و حومه گفت: اورهال (تعمیرات اساسی) ۳۷ رام قطار DC و ۳۷ رام قطار AC در حال انجام است. به‌گزارش ایسنا، علی عبداله‌پور درباره وضعیت اورهال (تعمیرات اساسی) قطارهای مترو، توضیح داد: طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده اورهال قطارهای مترو به مرور در حال انجام است. اورهال قطارهای گوناگون (قطارهای AC، DC و قطارهای خط ۵) به چند دسته تقسیم می‌شود. وی با بیان اینکه اورهال ۷۴ رام قطار مترو در دستور کار اجرایی قرار گرفته، اضافه کرد: در حال‌حاضر ۳۷ رام قطار DC و ۳۷ رام قطار AC درحال انجام اورهال هستند و تا ۳۱ شهریور با توجه به احتمال بازگشایی مدارس وارد چرخه بهره‌برداری خواهند شد. به‌گفته عبداله‌پور، اورهال ۵ واگن دو طبقه قطارهای خط ۵ نیز تکمیل‌شده است. هزینه تعمیرات اساسی قطارها از محل تبصره ۱۸ قانون بودجه با مشارکت شهرداری تهران تامین شده است. او با تاکید بر اینکه قطارها از رده‌های تعمیرات اساسی عقب هستند، گفت: انباشت اورهال قطارها به علت نبود نقدینگی اتفاق افتاده است. عقب‌ماندگی در زمینه تعمیرات اساسی در قطارهای سری DC یا قطارهای نسل‌یک بیشتر است. این دسته از قطارها پس از طی کردن هر ۹۰۰ هزار کیلومتر باید در مرحله اورهال قرار گیرند و تقریبا حدود ۷۰ درصد این قطارها نیاز به اورهال دارند. عبداله‌پور با بیان اینکه هر قطاری که به کیلومتر از اورهال برسد باید در مرحله تعمیرات اساسی قرار گیرد، افزود: درحال‌حاضر ۶۰ درصد از ۱۷۱ قطار موجود در مترو نیاز به بازسازی دارند.

اهداف ایران‌خودرو در استراتژی‌های کلان

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

طرح «نهضت تعمیق ساخت داخل» ادامه دارد و در این‌باره خودروسازان داخلی به‌دنبال ارتقای محصولات تولیدی خود هستند. در این راستا، مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو از قرار گرفتن محصول دناپلاس توربوشارژ مجهز به گیربکس ۶ سرعته دستی در برنامه تولید روزانه خبر داد.

تولید آزمایشی

فرشاد مقیمی، مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، ارتقای محصولات را از راهبردهای اصلی این شرکت خودروساز خواند و گفت: بهمن سال گذشته، گیربکس ۶ سرعته در شرکت نیرومحرکه ایران‌خودرو به تولید رسید و رانا پلاس به‌عنوان نخستین محصول مجهز به این گیربکس عرضه شد.

به‌گزارش ایکوپرس، وی ادامه داد: براساس هدف‌گذاری انجام‌شده در استراتژی‌های کلان ایران‌خودرو، تجهیز دناپلاس توربوشارژ به گیربکس ۶ سرعته در دستور کار قرار گرفت که این محصول هنوز به تولید آزمایشی رسیده است.

مقیمی نظارت‌های کیفیت در فرآیند تولید این محصول را از جمله موضوعات مهم در خطوط تولید ایران‌خودرو دانست.

مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو کاهش ۲.۵ درصدی مصرف سوخت در سیکل ترکیبی را از جمله مزایای استفاده از گیربکس ۶ سرعته خواند و گفت: استفاده از موتور EF۷ با توان و گشتاور بالا نیز بر بازدهی خودرو تاثیرگذار بوده و جزء نیازمندی‌های استانداردی و زیست‌محیطی و همچنین انتظارات مشتریان است.

مقیمی با تاکید بر تولید محصولات باکیفیت و تیراژ بالاتر، از افزایش ظرفیت تولید تارا خبر داد و گفت: از ابتدای هفته گذشته، تولید این محصول به روزانه ۵۰ دستگاه رسید و از هفته جاری به ۷۵ دستگاه افزایش خواهد یافت. وی افزود: تارا اتوماتیک نیز در مرحله کالیبراسیون قرار دارد و به‌زودی آماده ورود به بازار خواهد شد.

براساس هدف‌گذاری انجام‌شده در استراتژی‌های کلان ایران‌خودرو، تجهیز دناپلاس توربوشارژ به گیربکس ۶ سرعته در دستور کار قرار گرفت که این محصول به تولید آزمایشی رسیده است

بهره‌برداری از کشنده حمل خودرو

شرکت تعاونی خاص کارکنان ایران‌خودرو برای نخستین‌بار در کشور، خودروبر (دبل‌دک) ۱۰ دستگاهی را به بهره‌برداری رساند. دبل‌دک ۱۰ دستگاهی، توسط شرکت حمل‌ونقل سمند ایرانیان متعلق به تعاونی خاص طراحی و ساخته شد و به بهره‌برداری رسید.

محسن باقری، مدیرعامل تعاونی خاص در آیین بهره‌برداری از این محصولات، گفت: تعاونی خاص در راستای عمل به منویات رهبر معظم انقلاب در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» با رصد فرصت‌ها و ایده‌های جدید از طرح‌های تولیدی، برای داخلی‌سازی و سرمایه‌گذاری در پروژه‌های عام‌المنفعه و حمایت و پشتیبانی تولید در گروه صنعتی ایران‌خودرو، دبل‌دک ۱۰ دستگاهی حمل محصولات ایران‌خودرو را برای نخستین‌بار در سطح کشور طراحی و تولید کرد.

وی افزود: بر همین مبنا، شرکت حمل‌ونقل سمند ایرانیان نیز در راستای تاکیدات مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو مبنی بر تسریع تحویل محصولات به مشتریان، با پیگیری و تلاش متخصصان در طراحی و ساخت خودروبر، ابتکار جدیدی در حوزه حمل‌ونقل خودروهای صفر کیلومتر ایجاد کرد که در سرعت بخشیدن به فرآیند حمل و کاهش مدت زمان نگه‌داری خودروها در پارکینگ، نقش موثری خواهد داشت و علاوه‌بر کاهش زمان انتظار مشتریان سبب کاهش هزینه‌های نگهداری و تعمیرات تجهیزات نیز خواهد شد.

محمد گلچین‌راد، معاون منابع انسانی ایران‌خودرو نیز در این مراسم گفت: تعاونی خاص به‌درستی نقاط قابل‌بهبود ایران‌خودرو را شناسایی کرده و در رفع موانع و مشکلات گروه به سرعت گام برداشته است.

سهم ایران‌خودرو در بازار سواری‌ها

گروه صنعتی ایران‌خودرو علاوه‌بر تثبیت جایگاه خود به‌عنوان خودروساز اول کشور و کسب سهم ۵۳ درصدی در بازار خودرو سواری، توانسته تعداد خودروهای تحویلی به مشتریان را در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۳ درصد افزایش دهد. براساس گزارش عملکرد ۵ ماه امسال گروه صنعتی ایران‌خودرو، میانگین تحویل روزانه محصولات ایران‌خودرو ۱۸۰۰ خودرو بوده که باوجود تعطیلات تابستانی و کرونا، این عدد در برخی روزها به افزون بر ۳ هزار دستگاه نیز رسیده است. برمبنای این گزارش، گروه صنعتی ایران‌خودرو، در ۵ ماه امسال ۱۸۶ هزار و ۶۷۷ خودرو سواری به تولید رسانده است.

این خودروساز بزرگ کشور، با اتخاذ رویکرد افزایش سهم برند خود در محصولات تولیدی، درصدد است با ارتقای کیفیت محصولات، نسبت به تنوع‌بخشی به آنها و تولید با برند ملی اقدام کند. محصول دناپلاس توربوشارژ اتوماتیک از جمله محصولات پرطرفدار و خوش‌نام ایران‌خودرو به شمار می‌رود که توانسته عنوان تنها دارنده ۵ ستاره کیفیت در میان خودروهای ساخت داخل را نیز کسب کند. همچنین تولید «تارا» که به‌تازگی وارد بازار شده از جمله اقدامات مهم این خودروساز در توسعه محصول به‌شمار می‌رود. تارا اتوماتیک به همراه سایر محصولات بهبودیافته نیز به‌زودی به سبد محصولات این شرکت اضافه خواهد شد.

کراس‌اوور ایران‌خودرو که نخستین کراس‌اوور تولید داخل با سطح بالای داخلی‌سازی است نیز در حال طی کردن مراحل طراحی بوده و پس از رونمایی، پایان سال آینده به مرحله تولید انبوه خواهد رسید.

فرشاد مقیمی: تارا اتوماتیک در مرحله کالیبراسیون قرار دارد و به‌زودی آماده ورود به بازار خواهد شد

حلقه‌های گمشده صنعت نساجی

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی اعلام کرده با وجود سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده در صنعت نساجی ایران، این صنعت در بخش‌های مختلف زنجیره ارزش آن دچار گلوگاه و حلقه‌های گمشده مهم و قابل ملاحظه‌ای است.

به‌گزارش ایرنا، در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به کمبود انواع مواد اولیه مصرفی در زنجیره ارزش صنعت نساجی به‌عنوان یکی از حلقه‌های گمشده مهم این صنعت اشاره شده است.

با توجه به اینکه سهم عمده نرخ تمام شده کالای نهایی مرتبط با مواد اولیه مصرفی است، بر این اساس نیاز است در بخش زنجیره تامین، بنگاه‌های فعال در این صنعت از یک اطمینان‌خاطر در قیمت، کمیت و کیفیت مواد اولیه برخوردار باشند که این موضوع با مشکلات زیادی مواجه است، زیرا بخشی از این مواد از خارج کشور تامین می‌شوند که همین موضوع سبب شده هزینه‌های تامین افزایش یابد. درباره مواد اولیه‌ای که در داخل نیز تامین می‌شود در برخی موارد با کمبود برخی مواد اولیه و افزایش رقابت در بورس کالا مواجه می‌شوند.

مواد اولیه صنعت نساجی به دو دسته مواد اولیه طبیعی از جمله پنبه و مواد اولیه مصنوعی از جمله پلیمرهای صنعت پتروشیمی طبقه‌بندی می‌شود. درباره الیاف پنبه نیاز کشور حدود ۱۲۰ هزار تن پنبه در سال است درحالی‌که ظرفیت تولید پنبه کشور امکان تامین نیمی از این نیاز را دارد و بقیه پنبه مصرفی در صنعت نساجی کشوربه‌طور عمده از طریق واردات از کشور ازبکستان تامین می‌شود. از جمله راهکارهایی که به نظر می‌رسد در تولید بیشتر پنبه در کشور موثر باشد اصلاح نژاد پنبه تولیدی در جهت آب‌بری کمتر و تولید محصول بیشتر و باکیفیت بالاتر است.

در بخش پلیمرهای مصنوعی نیز مشکل به دو بخش تقسیم می‌شود. بخش نخست آن دسته از پلیمرهایی است که زنجیره ارزش آنها در کشور شکل گرفته و در داخل تولید می‌شود از جمله پلی‌استر و پلیپروپیلن گرید نساجی، اما تولید آنها کمتر از نیاز داخل است.

بخشی از این مشکل را می‌توان با مدیریت عرضه محصولات در بورس کالا و تامین حداکثری نیاز صنایع پایین‌دست از سوی تولیدکنندگان صنایع بالادست برطرف کرد.

دسته دوم محصولاتی از جمله آکریلیک و نایلون است که در کشور تولید نمی‌شود و باید برنامه‌ریزی لازم برای تکمیل زنجیره ارزش آنها در صنایع بالادست یعنی صنعت پتروشیمی کشور انجام شود.

نیاز صنعت نساجی کشور به الیاف آکریلیک حدود ۱۱۵ هزار تن در سال و به‌طور عمده برای تولید فرش ماشینی است.

کاهش سرمایه‌گذاری در صنعت نساجی

براساس برآورد سرمایه‌گذاری به قیمت‌های ثابت سال ۹۵ سرمایه‌گذاری در صنایع نساجی کشور از ۱۳ هزار میلیارد ریال در سال ۶۸ به ۳۰ هزار میلیارد ریال در سال ۷۲ صعود کرد اما از آن پس به‌شدت کاهش یافت و به ۹.۵ هزار میلیارد ریال در سال ۷۹ سقوط کرد.

در دهه ۸۰ سرمایه‌گذاری در صنایع نساجی به‌تدریج رشد کرد و به ۲۸ هزار میلیارد ریال در سال ۸۹ افزایش یافت. در سال ۹۱ میزان سرمایه‌گذاری به‌شدت سقوط کرد و به ۵.۹ هزار میلیارد ریال رسید.

این روند تا سال ۹۲ ادامه یافت و در سال‌های ۹۳ تا ۹۵ بهبود پیدا کرد و سرمایه‌گذاری در این صنعت در سال‌های ۹۶ و ۹۷ به‌ترتیب به ۱۶ و ۱۴ هزار میلیارد ریال رسید.

رشد سرمایه‌گذاری صنایع نساجی در نیمه نخست دهه ۸۰ ناشی از اجرای طرح بازسازی و نوسازی صنایع نساجی است.

متناسب نبودن ظرفیت‌های صنعتی

با وجود اینکه در زنجیره ارزش تولیدات نساجی، با حرکت به سمت جلو، ارزش‌افزوده بیشتری ایجاد می‌شود اما شواهد حاکی از آن است که در حلقه‌های نهایی صنعت نساجی کشور میزان سرمایه‌گذاری و ظرفیت‌سازی پایین می‌آید و در مجموع به این بخش کم‌توجهی شده است و به همین دلیل ارزش‌افزوده کمتری هم ایجاد می‌شود. این در حالی است که چنانچه ظرفیت‌های هر بخش از زنجیره نساجی با بخش‌های دیگر آن متناسب باشد، نتایج به‌مراتب مطلوب‌تری در بخش ایجاد ارزش‌افزوده و اشتغالزایی حاصل می‌شود. به‌عنوان مثال، وضعیت خوشه صنعت نساجی یزد و ارتباط با شاخه‌ها و واحدهای آن بررسی شده است.

هسته اصلی زنجیره صنایع نساجی یزد مبتنی بر صنعت بافندگی است که شامل بافندگی انواع پارچه‌های پنبه‌ای و الیاف مصنوعی، لباسی، فاستونی، پرده‌ای، رومبلی، پتو، روفرشی و فرش ماشینی است. خروجی واحدهای تولید پتو و فرش ماشینی به محصولات نهایی و آماده مصرف ختم می‌شود.

فرسودگی ماشین‌آلات

فرسودگی ماشین‌آلات صنعت نساجی نیز یکی از چالش‌های تکمیل زنجیره ارزش این صنعت است، زیرا فرسودگی ماشین‌آلات مانع از تولید محصولات باکیفیت در این صنعت و پوشش نیازهای صنایع پایین‌دست از جمله صنعت پوشاک می‌شود. برای نمونه از کل تعداد واحدهای بافندگی، ۴۵ درصد دارای عمر بالای ۲۰ سال، ۳۳ درصد دارای عمر بین ۱۰ تا ۲۰ سال و کمتر از ۲۲ درصد دارای عمر کمتر از ۱۰ سال هستند.

زنجیره تولید پارچه لباسی (از ریسندگی نخ‌های پنبه‌ای و الیاف مصنوعی تا بافندگی و به‌ویژه رنگرزی، چاپ و تکمیل) نسبت به بخش‌های دیگر صنعت نساجی مانند تولید الیاف و نخ‌های مصنوعی یا فرش ماشینی فرسوده‌تر و از رده خارج شده‌تر است.

این چالش سبب کاهش تدریجی کیفیت محصولات تولیدی این بخش و به‌نوعی باعث ایجاد رکود در این صنعت شد. در این شرایط کالاهای تولیدی توان رقابت با محصولات خارجی را نداشتند و سرمایه‌گذاری‌ها به‌طور چشمگیری کاهش یافت.

میزان سرمایه‌گذاری پایین و خرد بودن واحدها، قاچاق در حوزه صنایع نساجی و پوشاک، تخلفات کم‌اظهاری و بداظهاری، واردات بی‌رویه پوشاک ارزان‌قیمت (با برندهای جعلی)، عدم‌توجه به مشارکت در زنجیره عرضه و برندسازی، فقدان رقابت‌پذیری، بازارهای صادراتی محدود، مشکلات تامین کمی و کیفی مواد اولیه، عدم‌توجه به صنعت مد و متناسب نبودن طراحی با نیاز بازار، مدیریت‌های سنتی و غیرعلمی و فقدان حمایت‌ها و کم‌توجهی دولت از جمله چالش‌های صنایع پایین‌دستی در زنجیره ارزش صنعت نساجی است.

پیشنهادهایی برای مانع‌زدایی

در پایان گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی پیشنهادهایی در پشتیبانی از این صنعت و همچنین مانع‌زدایی از مشکلات عنوان شده است. برخی از این پیشنهادات به شرح زیر است:

- تدوین و اجرای برنامه راهبردی صادراتی صنایع نساجی و پوشاک با تاکید بر گسترش همکاری مشترک بین تولیدکنندگان داخلی و برندهای معتبر
- بازنگری در دستورالعمل نحوه صدور گواهی فعالیت نمایندگان و شعب شرکت‌های خارجی عرضه‌کننده پوشاک در ایران
- پشتیبانی از ایجاد شبکه خرده‌فروشی منسوجات و پوشاک ایرانی در سطح ملی و منطقه‌ای
- تسریع در اجرایی‌سازی الزامات موضوع ماده ۲ آیین‌نامه اجرایی ماده ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مبنی بر شناسایی کالای قاچاق ورودی و خروجی در مرحله حمل، انبار، توزیع درون‌شهری، عرضه، معامله، اطلاعات بانکی و اطلاعات مالیاتی واحدها
- تسریع در تدوین و اجرایی‌سازی دستورالعمل حمایت از پیوندهای شرکتی موضوع ماده ۱۴ برنامه توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان با تمرکز بر تقویت همکاری شرکت‌های دانش‌بنیان با شرکت‌های نساجی و پوشاک در تولید محصولات دانش‌بنیان و با استفاده از ظرفیت صندوق نوآوری و شکوفایی، در راستای تامین اهدافی مانند

الف) حمایت از قراردادهای فروش، انتقال فناوری و همکاری بلندمدت میان شرکت‌های دانش‌بنیان و شرکت‌های نساجی و پوشاک؛

ب) حمایت از تملک شرکت‌های دانش‌بنیان از سوی شرکت‌های نساجی و پوشاک و

ج) حمایت از ایجاد پیوندهای جمعی میان شرکت‌های دانش‌بنیان در قالب خوشه‌های فناوری و نوآوری، کنسرسیوم‌های اقتصادی و برندسازی مشترک تولیدی و توزیعی.

رسیدگی به مشکلات ۲۷۳ واحد صنعتی

دومین نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید شهرک‌ها و نواحی صنعتی به ریاست معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران برگزار شد. به‌گزارش شاتا، در این نشست گزارشی از اقدامات انجام‌شده در نشست کارگروه‌های تسهیل و رفع موانع تولید شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان‌ها و سامانه مانع‌زدایی و رفع موانع تولید ارائه شد.

در ادامه هر یک از اعضا برای تقویت سازکارهای نظارتی و اقدامات اجرایی لازم برای تسهیل و رفع موانع تولید واحدهای صنعتی در کارگروه‌های ملی و استانی، به بیان نظرات و دیدگاه‌های خود پرداختند و تصمیمات مورد نظر اتخاذ شد.

تاکنون ۷۲ نشست کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید در سطح شهرک‌ها و نواحی صنعتی استان‌ها برگزار و به مشکلات ۲۷۳ واحد صنعتی رسیدگی شده است. همچنین ۱۰۷ واحد صنعتی مشکلات خود را در سامانه «مانع‌زدایی و رفع موانع تولید» سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ثبت کرده‌اند که اقدامات لازم برای حل مشکلات از طریق شرکت‌های استانی تابعه و مراجع قانونی مربوط در حال انجام است.

سرمایه‌گذاران و متقاضیان سرمایه‌گذاری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی با ثبت‌نام در درگاه خدمات الکترونیک سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به نشانی .eservice isipo.ir می‌توانند نسبت به دریافت خدمات و انعکاس مسائل، مشکلات و موانع پیرامون فضای کسب‌وکار خود اقدام کنند.

سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و شرکت‌های استانی تابعه آن اکنون با دارا بودن ۵۰۵ شهرک و ۳۲۴ ناحیه صنعتی و۳ منطقه ویژه اقتصادی در حال بهره‌برداری، ۸۱ شهرک و ناحیه صنعتی تخصصی، ۶ شهرک فناوری، ۴۰ مرکز خدمات فناوری و کسب‌وکار، ۲ مجتمع فناوری اطلاعات و خدمات نرم‌افزاری، ۹۳ هزار و ۹۲۳ قرارداد منعقدشده و بهره‌برداری از ۴۸ هزار و ۱۲ واحد صنعتی و ۳ هزار و ۱۴۵ واحد کارگاهی، زمینه اشتغال مستقیم ۹۶۲ هزار و ۲۴۳ نفر را در سراسر کشور فراهم کرده است.

سایپایدک برترین در خدمات پس‌ازفروش

سازمان خدمات پس از فروش سایپا موفق به کسب رتبه نخست ارزیابی وضعیت شبکه نمایندگی‌ها (خودروهای سبک و سنگین) در بین شرکت‌های ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش خودرو شد و عنوان برترین شبکه خدمات پس از فروش خودرو کشور به سایپایدک اختصاص یافت. به‌گزارش سایپانیوز، سیدمحمدرضا موسوی، مدیرعامل سایپایدک با اعلام این خبر گفت: در سال تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها و با تلاش شبکه نمایندگی‌ها، در آخرین ارزیابی شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، سایپایدک موفق به کسب رتبه نخست ارزیابی شبکه نمایندگی‌های ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش شد.

وی اظهارکرد: براساس اعلام نتایج ارزیابی شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران، سایپایدک با دارا بودن ۵۴۰ نمایندگی مجاز و کسب امتیاز ۹۱ در ارزیابی خودروهای سبک و امتیاز ۸۹ در ارزیابی خودروهای سنگین، موفق به کسب مقام اول در بین ۴۵ شرکت ارائه‌دهنده خدمات پس از فروش و مجموع ۲۴۵۰ نمایندگی مجاز سبک و سنگین بر اساس امتیاز ارزیابی وضعیت نمایندگی‌های مجاز شده و این در حالی است که امتیاز متوسط تعمیرگاه‌های سبک و سنگین کل کشور به ترتیب ۸۷ و ۷۷ بوده است. او افزود: شرکت سایپایدک از حیث اجرای مفاد آیین‌نامه قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان، جایگاه دارای انطباق خیلی زیادی را به خود اختصاص داده است.

مدیرعامل سایپایدک همچنین یادآور شد: در ارزیابی سال ۱۳۹۹ براساس معیارهای دستورالعمل شرایط و ضوابط ارزیابی خدمات پس از فروش، بیش از نیمی از نمایندگی‌های این شرکت در سطح کشور موفق به کسب رتبه یک شدند که منتج به بیشترین رشد امتیاز شده است. همچنین سایپایدک در بخش امتیاز رضایت‌مندی مشتریان بالاترین میزان رشد رضایت‌مندی مشتریان از خدمات دریافت شده را در بین شرکت‌های خدمات پس از فروش کسب کرده است.

یادداشت

ابزارهایی برای جبران کسری

ابراهیم بهادرانی، معاون سابق امور تولیدی سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

یکی از موضوعاتی که پیرامون اولویت‌سنجی تیم اقتصادی دولت سیزدهم مطرح می‌شود، مسئله بودجه ۱۴۰۰ بوده که در بسیاری از رسانه‌ها نیز انعکاس ویژه‌ای یافته است. البته ممکن است مجلس درصدد اصلاح آن برآمده و معادلات را تغییر دهد اما آنچه که به‌نظر می‌رسد قطعی است وجود کسری بودجه سنگین دولت در سال جاری است که می‌تواند اقتصاد را دچار چالش‌ها و مشکلات دیگری کند که حل و مدیریت آنها کار سختی است.

برای حل ریشه‌ای این دست معضلات کمی باید ریشه‌ای‌تر به مسائل نگریست. در واقع نظام بودجه‌ریزی در کشورمان دچار مشکلاتی بوده که نهادینه شده و در پیکره اقتصاد ایران رسوخ کرده است. البته نمی‌توان به این سادگی و یک‌شبه تصمیم به حل این مشکلات گرفت و به‌طور کلی از فردا با اجرای آن سیاست‌ها مشکلات نیز برطرف شوند، اما نهادینه شدن این چالش‌ها در اقتصاد به این معنا نیست که ما نباید در راستای اصلاح ساختار، اقدامات لازم را انجام دهیم. البته این دست مشکلات در بسیاری از اقتصادهای نفتی دیده می‌شوند اما به‌دلیل بالا بودن درآمدهای نفت همواره مصادیق این نارسایی‌ها پشت در دسترس بودن منابع پنهان شده است. در هر صورت اکنون باتوجه به کاهش چشمگیر درآمدهای نفتی کشور شاهد بروز مصادیق همان نارسایی‌های بودجه‌ای هستیم که باعث شده کشور دچار مشکلاتی در حوزه‌های مختلف شود، اما برای حل کوتاه‌مدت این مشکل ابزارهای متنوعی در اختیار دولت‌ها قرار دارد که می‌توان با استفاده از آنها تا حدود زیادی خلأها را پر کرد. با این حال مسئله اینجاست که دولت‌ها به‌دلیل وابستگی فوق‌العاده به دلارهای نفتی تمایل چندان زیادی به استفاده از این ابزارها که مهم‌ترین‌شان مالیات است، ندارند. البته در تیم اقتصادی دولت سیگنال‌های خوبی در این زمینه دیده شده و به‌نظر می‌رسد اراده‌ای برای اصلاح نظام مالیاتی وجود دارد که همین موضوع می‌تواند ایجاد امیدواری کند.

اگر ما بتوانیم نفت را فروخته و درآمد حاصل از آن را صرف پروژه‌های عمرانی و زیرساخت‌های کشور کنیم، راهکار بسیار خوبی است، زیرا نفت یکی از ثروت‌های کشور است و باید برای آیندگان نیز سرمایه‌گذاری شود، اما واقعیت این است که بودجه‌ریزی در کشور ما به‌نحوی پیش رفته که چنین اقدامی امکان‌پذیر نیست. در واقع باید درآمدها را مطابق هزینه‌ها پیش‌بینی و تعریف کنیم، در حالی که چنین اتفاقی در نظام بودجه‌ریزی کشور رخ نمی‌دهد.

در همین سال ۱۴۰۰ هزینه جاری کشور حدود ۹۹۰ هزار میلیارد تومان است که حدود ۴۵۰ هزار میلیارد تومانش از محل درآمدهای دولت بوده و مابقی از محل فروش نفت، دارایی و اوراق؛ به‌عبارتی ما ۵۰ درصد هزینه‌های جاری کشور را تامین کرده‌ایم اما نمی‌توانیم باقیمانده این هزینه‌ها را تامین کنیم. تفکیک بودجه ارزی از ریالی حرف و پیشنهاد بسیار خوب و درستی است اما باتوجه به الگویی که ما تا امروز کشور را به‌واسطه آن اداره کرده‌ایم، به‌نظر می‌رسد عملیاتی نباشد.

راهکاری که در حال حاضر پیش پای کشور است کاهش هزینه‌ها و کسب درآمد از محل مالیات است که هیچ اثر تورمی ندارد. اینکه گفته می‌شود کسری بودجه ۱۴۰۰ نیز باید از محل مالیات تامین شود، حرف کاملا درستی است. در واقع باید گفت ما غیر از این کار عملا راه دیگری پیش پای خود نمی‌بینیم تا با استفاده از آن از شر کسری بودجه سنگین ۱۴۰۰ خلاصی یابیم.

درباره اوراق باید توجه داشت نحوه‌ای که ما در حال حاضر اوراق را می‌فروشیم در واقع آینده‌فروشی است و باعث می‌شود ضربه سنگینی به اقتصاد ایران وارد شود. ممکن است اکنون دولت بتواند از محل فروش اوراق نقدینگی را از جامعه جمع و کسری خود را نیز جبران کند اما در میان‌مدت مشکلات بسیاری برای کشور ایجاد می‌شود و آن هم فشاری است که بر دوش دولت‌های بعدی وارد می‌شود تا حساب این اوراق را به مردم بدهد.

رای وحدت رویه برای جلوگیری از انحراف در نظام بانکی

مشاور امور بانکی اتاق بازرگانی فارس گفت: رای وحدت رویه دیوان عالی کشور در مقام تعیین‌تکلیف شروط منتهی به مطالبات مازاد بانک‌ها و جلوگیری از انحراف نظام پولی و بانکی از مسیر آشکار بانکداری بدون ربا صادر شده است. حمید اخوانی با بیان اینکه بیشترین انحراف بانک‌ها مربوط به درج شروط خلاف ضوابط آمره بانکی در قراردادهای مشارکتی است، افزود: در متن رای وحدت رویه با ذکر عبارت «سهم سود» به‌روشنی شروط مازاد در قراردادهای مشارکتی هدف قرار گرفته شده تا از اجحاف به تولیدکنندگان و واحدهای صنعتی جلوگیری و موجبات رونق کسب‌وکارها فراهم شود.به گزارش ایسنا، اخوانی ادامه داد: نقش بانک‌ها در عملیات بانکی، وکالت از سپرده‌گذاران برای بکارگیری سرمایه آنها به‌عنوان وکیل در قراردادهای اسلامی است؛ بنابراین لازمه رعایت امانت و مصالح موکلین این است که بانک‌ها از مقررات قانونی آمره تجاوز نکنند تا زمینه لازم برای سودآوری سپرده‌گذاران فراهم شود. اخوانی اظهار کرد: اقدام بانک مرکزی در تعیین سهم سود بانک‌ها در قراردادهای مشارکتی برمبنای وظیفه این بانک در بند الف ماده ۱۰ قانون پولی و بانکی کشور است که به‌موجب آن بانک مرکزی مسئول تنظیم و اجرای سیاست پولی و اعتباری، برمبنای سیاست‌های کلی اقتصادی کشور است.او خاطرنشان کرد: بدیهی است که بانک مرکزی و شورای پول و اعتبار در بسته‌های سیاستی و نظارتی علاوه بر مصالح ملی کشور و اجرای سیاست‌های کلی اقتصادی، منافع هر دو طرف قراردادهای بانکی را نیز در نظر می‌گیرند؛ بنابراین نقض مصوبات مذکور به‌معنای اقدام خلاف مصالح نظام و سیاست‌های کلی اقتصادی کشور و خلاف نظم عمومی اقتصادی کشور است.

اجرای سیاست‌های انضباط پولی در بستر اقتصاد ایران مقدور است؟

انضباط، کلید مبارزه با فساد اقتصادی

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

یکی از مشکلاتی که دولت سیزدهم با آن مواجه است، مسئله کسری بودجه سنگینی است که حتی ابراهیم رئیسی نیز در مقاطع مختلفی صراحتا به آن اشاره کرده است. البته هر یک از اعضای تیم اقتصادی دولت رئیسی به راهکارهایی برای کنترل و مهار این کسری بودجه اشاره و بر لزوم استفاده از ابزارهایی غیر تورم‌زا مانند مالیات تاکید می‌کنند، اما اغلب اقتصاددانان معتقدند دولت تنها با اتکا به مالیات و فروش اوراق نخواهد توانست این مشکل نهادینه شده در بستر اقتصاد کشور را حل کند. در واقع به‌اعتقاد این عده از کارشناسان مشکل باید به‌صورت اصولی و از ریشه حل شود؛ در غیر این صورت کار به همان شیوه‌ای که تاکنون بوده، ادامه خواهد داشت. البته برای حل و فصل معضل کسری بودجه که در نهایت منجر به تشدید تورم شده، راهکارهایی هم پیشنهاد می‌شود. باتوجه به تجربیات موفق دهه ۴۰ خورشیدی و همچنین دولت‌های هفتم و هشتم می‌توان گفت سیاست‌های انضباط پولی در سیاست‌گذاری‌های کلان اقتصادی و بودجه‌ریزی به‌عنوان راه‌حلی که امتحانش را پس داده، شناخته می‌شود. باتوجه به شرایط موجود در کوتاه‌مدت اجرای سیاست‌های انضباطی که با تهیه بودجه‌ای انقباضی همراه است، نخواهد توانست گرهی از کار اقتصاد ایران باز کند. حدود ۶ ماه به پایان سال مانده و سازمان برنامه در حال مطالعه و آماده‌سازی پیش‌نویس بودجه ۱۴۰۱ است؛ از همین رو نمی‌توان انتظار داشت در طول سال جاری یا حتی سال آینده چنین طرحی در نظام بودجه‌ریزی کشور اجرایی شود. با این حال بسیاری امیدوارند باتوجه به وعده‌های ابراهیم رئیسی مبنی بر ایجاد تحولات اقتصادی، دولت در راستای پیاده‌سازی سیاست‌های انضباط پولی گام بردارد.

عکس: صمت

فعلا مقدور نیست؟

علی قنبری، استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس با اشاره به اضطراری بودن حل برخی معضلات اقتصاد کشور به صمت گفت: باتوجه به وضعیتی که کشور در حال حاضر با آن مواجه است، امکان اجرای سیاست‌های انضباطی وجود ندارد؛ از یک طرف تحریم‌ها و از طرف دیگر مشکلات شدید معیشتی مردم می‌طلبد که دولت خیلی سریع و ضربتی اقداماتی را در جهت بهبود اوضاع ترتیب دهد.

وی در ادامه افزود: دولت در حال حاضر با حجم عظیم نقدینگی روبه‌رو است و کسری بودجه هم دارد و باید به فکر تامین کسری باشد. سیاست‌های انضباطی می‌توانند تاثیرات بسیار مثبتی در اقتصاد کشور داشته باشند اما به‌دلیل زمان‌بر بودن اجرای آن به‌نظر می‌رسد دولت اقدام به پیاده‌سازی سیاست‌های انضباط پولی و مالی نکند.

▣ در پی اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت

قنبری ضمن اشاره به زمان‌بر بودن اجرای سیاست‌های انضباطی، یادآور شد: سیاست‌های انضباط پولی و مالی می‌تواند درمان بسیاری از آلام اقتصاد ایران باشد؛ کما اینکه پیش‌تر نیز تجربه ثابت کرده اجرای این سیاست‌ها می‌تواند مشکلات ریشه‌ای اقتصاد ایران را حتی اگر حل هم نکند، در کنترل دولت‌ها درآورد. با این حال همان‌طور که گفته شد اجرای چنین سیاست‌های زمان‌بری در کوتاه‌مدت نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای کشور باشد؛ از همین رو باتوجه به شرایطی که کشور در آن قرار دارد، احتمال می‌رود دولت در پی اجرای برنامه‌های کوتاه‌مدت باشد.

▣ ابزارهای جایگزین

این اقتصاددان ضمن ارائه راهکارهای جایگزین در کوتاه‌مدت به صمت گفت: کسری بودجه باتوجه به کاهش درآمدهای دولت امروزه یکی از چالش‌های اصلی دولت به‌شمار می‌رود که طبیعتا دولت نیز درصدد یافتن راهکاری برای تامین آن، به‌طوری که منجر به تورم‌زایی نشود، خواهد بود؛ برای مثال می‌توان به استفاده از ابزارهای مالیاتی اشاره کرد که همواره به‌عنوان یکی از کم‌هزینه‌ترین گزینه‌های در اختیار دولت شناخته می‌شود.

وی افزود: ابزار دیگری که ممکن است دولت از آن برای مهار تورم و جبران کسری بودجه استفاده کند، عرضه اوراق است که در برخی مقاطع نیز اجرایی شده و حالا ممکن است به‌عنوان یکی از انتخاب‌های اصلی دولت مدنظر قرار گیرد.

▣ ضرورت انضباط

این استاد دانشگاه تربیت مدرس بیان کرد: نباید با رویکرد سیاست‌گذاری‌های کوتاه‌مدت در راستای مدیریت اقتصاد کشور به کار ادامه دهیم. درست است که فعلا نیاز به ساماندهی بخش‌های مختلف اقتصاد داریم اما نباید فراموش کرد که مولفه‌هایی مانند انضباط مالی و پولی باید در زمینه‌های مختلفی مانند بودجه‌ریزی و سیاست‌گذاری پولی و بانکی کشور اعمال شوند؛ در غیر این صورت شاهد تداوم مشکلات قدیمی اقتصاد کشور خواهیم بود. قنبری در پایان خاطرنشان کرد: یکی دیگر از فواید اجرای این سیاست‌ها مبارزه با فساد است. اگر دولت بخواهد با فساد مبارزه کند می‌تواند با یک برنامه‌ریزی دقیق و علمی در راستای اجرای سیاست‌های انضباطی اقدام کند تا از طریق بسترسازی استراتژیک زمینه برای وقوع فساد از بین برود.

چگونه اقتصاد را جراحی کنیم؟

مرتضی عزتی، اقتصاددان و استاد دانشگاه با اشاره به اهمیت اجرای اصولی برنامه‌های کلان اقتصادی به صمت گفت: باید توجه داشت برای اجرای هر برنامه‌ای در مقیاس کلان اقتصادی از جمله مهار تورم، افزایش سرعت رشد اقتصادی، کنترل و کاهش کسری بودجه، جهش تولید و... ابزار و امکان آن در کشور وجود دارد، اما برای اجرای چنین برنامه‌های اساسی و بزرگی باید زمینه را فراهم کنیم؛ در غیر این صورت با برنامه‌ای شکست خورده و ناقص مواجه خواهیم شد که به‌نحوی نادرست و غیرعلمی اجرایی شده است.

وی در ادامه افزود: باید در روند اجرای طرح و برنامه‌های اقتصادی استراتژی و هدف‌گذاری‌های دقیقی داشته باشیم. البته هدف‌گذاری بر استراتژی مقدم است اما باید دانست که بدون این دو عنصر نمی‌توان در راستای اجرای برنامه‌هایی از جمله سیاست‌های انضباطی قدم برداشت.

▣ هدف چیست؟ استراتژی کدام است؟

عزتی با تاکید بر لزوم هدف‌گذاری در حوزه اقتصاد با ذکر مثالی عنوان کرد: اگر هدف از اجرای سیاست‌های انضباط پولی و مالی در کشور مهار تورم است باید تمام تیم‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... دولت را ملزم به تبعیت از این هدف‌گذاری کنیم.

این اقتصاددان در ادامه با اشاره به نحوه تعیین استراتژی‌های مناسب بیان کرد: پس از تعیین و اعلام هدف به بخش‌های زیرمجموعه دولت باید یک استراتژی مناسب و هماهنگ با شرایط کشور را انتخاب کنیم و از همه بخش‌های مذکور بخواهیم که بی‌کم‌وکاست این استراتژی را در راستای نیل به هدف‌های اعلام شده به کار گیرند. اگر فردی یا نهادی هم در این مسیر کارشکنی انجام داد با استفاده از سیستم نظارتی مورد بازخواست قرار گیرد.

▣ انسجام، حیاتی است

این استاد اقتصاد ضمن اشاره به لزوم منسجم بودن تیم اجرایی به صمت گفت: برای اجرای برنامه بزرگ و جراحی اساسی در اقتصاد به یک عالم اقتصادی کاریزماتیک نیازمندیم که همه بخش‌ها تحت نظر او و با تبعیت از دستوراتش در راستای هدف‌گذاری‌ها حرکت کنند. این سیستم در فقدان چنین شخصیتی نمی‌تواند منسجم و کارآمد عمل کند. در حقیقت ما نیازمند اقتصاددانی هستیم که همه بخش‌ها از وی حرف‌شنوی داشته باشند و از طرف ریاست‌جمهوری هم مورد حمایت قرار گیرد و از همه طرف تایید شده باشد.

عزتی در ادامه به وجود دانشمندان اقتصادی برجسته در کشور اشاره و عنوان کرد: در حال حاضر در کشورمان چنین اقتصاددانان بزرگ و برجسته‌ای را داریم که می‌توانیم با یاری جستن از آنها در این راستا قدم برداریم اما متاسفانه هیچ وقت دولتمردان ما در هیچ دوره‌ای (غیر از دولت آقای خاتمی که کار به اقتصاددانان برجسته همان دوره سپرده شده بود) از چنین الگویی پیروی نکرده‌اند اما اگر آقای رئیسی قصدی برای ایجاد تحولات اساسی در اقتصاد دارد، می‌تواند از این مدل برای اجرای سیاست‌هایی که می‌تواند کلیت اقتصاد کشور را به سمت اصلاحات ساختاری رهنمون کند، بهره بگیرد.

وی با تاکید بر لزوم تبعیت همه‌جانبه از هدف‌گذاری‌ها و استراتژی تعیین‌شده تصریح کرد: شرط اصلی این است که همه از جمله رئیس‌جمهوری هم به راهنمایی‌هایی که این اقتصاددان خواهد داشت، گوش فرا داده و از الگویی که او برای ایجاد تغییر در بستر اقتصاد کشور توصیه می‌کند، پیروی کنند؛ در غیر این صورت ما یک برنامه غیراصولی را به اشتباه‌ترین شکل ممکن اجرا کرده‌ایم که در نهایت نه‌تنها نمی‌تواند به بهبود اوضاع کمک کند، بلکه حتی ممکن است شرایط را از آنچه امروز شاهدش هستیم وخیم‌تر کند.

▣ یک تجربه موفق

عزتی در پایان ضمن یادآور شدن تجربه موفق دولت اصلاحات در زمینه کنترل تورم با استفاده از سیاست‌های انضباطی خاطرنشان کرد: در دولت‌های هفتم و هشتم نیز دلیل کارساز بودن سیاست‌های اقتصادی دولت دقیقا این بود که ریاست‌جمهوری به‌صراحت گفته بود از اقتصاد چیز زیادی نمی‌داند، به همین دلیل کار را به بهترین اقتصاددانانی که می‌شناسد، سپرده است و از توصیه‌های آنها به‌طور کامل تبعیت می‌کند. در همان زمان هم مشاهده کردیم که یکی از محورهای اصلی سیاست‌های کلان کشور اجرای برنامه انضباط پولی و مالی در کشور بود که توانست به‌شکل کاملا محسوسی تورم را کنترل کند و کاهش دهد و اگر ادامه پیدا می‌کرد حتما تورم یک‌رقمی نیز محقق می‌شد اما متاسفانه پس از تغییر دولت شاهد تغییر رویه بودیم و بار دیگر از الگوی نادرست تبعیت شد.

> در دولت‌های هفتم و هشتم یکی از محورهای اصلی سیاست‌های کلان کشور اجرای برنامه انضباط پولی و مالی بود که توانست به‌شکل کاملا محسوسی تورم را کنترل کند

سخن پایانی...

یکی از راه‌های مبارزه با فساد در کشورهای توسعه‌یافته اعمال سیاست‌های انضباطی و ممانعت از شلختگی‌های بودجه‌ریزی است که می‌توانند از هرگونه ریخت‌وپاش بودجه‌ای در چارچوب دولت جلوگیری کرده و از طریق مدیریت هزینه‌ها امکان وقوع اقدامات مفسده‌برانگیز در سیستم اداری دولت را به حداقل ممکن برساند. از طرفی هم ابراهیم رئیسی با شعار مبارزه با فساد در قوه مجریه پا به عرصه انتخابات گذاشت و حالا سکاندار دولتی است که با بحران‌های پرشماری مواجه است که فساد یکی از مهم‌ترین آنها به‌شمار می‌رود. کارشناسان نیز توصیه می‌کنند برای مقابله با فساد اقتصادی در دولت تنها با اتکا به قوای قهریه نمی‌توان در راستای ریشه‌کن‌سازی فساد قدم برداشت، بلکه باید امکان وقوع فساد در بستر اقتصاد را تا جای ممکن محدود ساخت و با وضع قواعد کارآمد و امتحان پس‌داده در راستای شفاف‌سازی هرچه بیشتر اقدام کرد. همان‌طور که گفته شد اعمال سیاست‌های انضباطی می‌تواند به‌عنوان یکی از بهترین راه‌ها برای ایجاد شفافیت و محدود ساختن مناصب دولتی و حتی غیردولتی در جهت سوءاستفاده از منابع عمومی کشور مورد استفاده قرار گیرد. در بسیاری از موارد شاهد تصویب ردیف‌های بودجه‌ای گنگ و حتی غیرضروری بوده‌ایم که در شرایط کنونی کشور باید تا جای ممکن از ساختار بودجه سالانه حذف شوند؛ در غیر این صورت بستر برای افزایش دامنه فساد و رانت‌خواری در بخش‌های مختلف اقتصاد فراهم می‌ماند و مفسدان نیز با استفاده از راه‌های فرار از قانون به فعالیت‌های زیانبار خود ادامه خواهند داد.

باجه خبر

▣ فعالیت‌های پژوهشی بیمه پارسیان در دوران پاندمی

با ایجاد محدودیت‌ها و استفاده از شرایط دورکاری، شرکت بیمه پارسیان با استفاده از تجارب و دانش سرمایه‌های انسانی خود، به نشر و خلق آثار پژوهشی و آموزشی اقدام کرد.

به گزارش روابط عمومی بیمه پارسیان، همکاران بیمه پارسیان توانستند در تولید محتوا و جزوه‌های آموزشی در رشته‌های مختلف، ترجمه مقالات بیمه‌ای و همچنین نشر مقالات فنی و عمومی همچون «ارزیابی ریسک‌محور شرکت‌های بیمه»، «عوامل تاثیرگذار بر استفاده بهینه از فناوری اطلاعات در صنعت بیمه»، «آسیب‌شناسی توان فنی و منابع صنعت بیمه»، «بررسی عوامل توسعه‌نیافتگی بیمه‌های زندگی و غیر زندگی در صنعت بیمه»، «عوامل موثر در رویگردانی مشتریان و تاثیر آن بر میزان خرید»، «استارت‌آپ‌ها، اینفلوئنسورتک، بلاک‌چین، اینترنت اشیاء، کلان‌داده‌ها» و... نقش مهمی در فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی این شرکت داشته باشند.

▣ پرداخت ۹ هزار فقره تسهیلات به کادر درمان

بانک دی ۹ هزار فقره تسهیلات به کادر درمان و کسب‌وکارهای آسیب‌دیده از کرونا پرداخت کرد.

به گزارش روابط عمومی بانک دی، برات کریمی، مدیرعامل بانک دی با اعلام این خبر افزود: در ادامه مجموعه اقدامات بانک دی در زمینه مسئولیت‌های اجتماعی در دوره کرونا، این بانک با رویکرد حمایت از بیماران خاص نیز بیش از ۱۰۰ فقره تسهیلات به بیماران خاص و کودکان سرطانی و خیرین این حوزه‌ها اعطا کرده است.

کریمی تصریح کرد: همچنین بانک دی، ۱۰ دستگاه ونتیلاتور (تهویه مصنوعی) به بیمارستان‌های کشور اهدا کرده است. چندی پیش نیز با شیوع گسترده ویروس کرونا در استان سیستان‌وبلوچستان، کارکنان بانک دی با راه‌اندازی کمپین «قدم‌های کوچک حیات‌بخش سیستان و بلوچستان» و جمع‌آوری کمک‌های نقدی ۳ دستگاه اکسیژن‌ساز برای کمک به بیماران کرونایی این استان خریداری کردند که تحویل بیمارستان‌های استان شد.

▣ رشد بیمه رازی در ۵ ماه اول سال ۱۴۰۰

رئیس شورای‌عالی بیمه از رشد سه‌رقمی حق بیمه در ۳ شرکت بیمه البرز، رازی و دی در ۵ ماه سال ۱۴۰۰ نسبت به سال قبل ابراز خرسندی کرد و با تاکید بر رعایت اخلاق حرفه‌ای از سوی مدیران صنعت بیمه گفت: صنعت بیمه، صنعت حساسی است و اگر فساد در آن رخنه کند، اعتماد مردم به این صنعت کاهش می‌یابد.

دکتر سلیمانی ضمن تقدیر از زحمات شبکه فروش در توسعه و گسترش فرهنگ بیمه در جامعه گفت: صنعت بیمه به حدود ۲۰۰هزار بازاریاب نیاز دارد و باید شبکه فروش صنعت بیمه به ۴۰۰هزار نفر افزایش یابد، اما این افزایش باید همراه با نظارت و آموزش باشد.

وی با اشاره به برنامه حذف شکل فیزیکی نسخه‌های پزشکی گفت: این موضوع کار را برای شرکت‌های بیمه سخت‌تر می‌کند و از الان باید زیرساخت‌های لازم در بخش خسارت بیمه‌های درمان تکمیلی را فراهم کنند.

قیمت‌گذاری دستوری تجربه‌ای شکست‌خورده

مدیرعامل بورس کالای ایران بر لزوم پرهیز از قیمت‌گذاری دستوری به‌عنوان تجربه‌ای تکراری و شکست خورده تاکید کرد. حامد سلطانی نژاد با اشاره به اتفاقاتی که به‌تازگی پیرامون قیمت‌گذاری برخی از کالاهای عرضه شده در بورس رخ داده، قیمت‌گذاری دستوری را تجربه‌ای تکراری و شکست خورده دانست که به بازار آسیب‌های بسیار زیادی وارد کرده است.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس کالای ایران، وی ضمن اشاره به برخی اظهارات غیرکارشناسی اظهارکرد: متاسفانه برخی با تصور حمایت از مصرف‌کننده، خواستار سرکوب نرخ و قیمت‌گذاری دستوری تولیدات صنایع بالادستی می‌شوند که بارها طی سالیان گذشته اثبات‌شده که این سیاست‌ها نتیجه‌ای به‌جز توزیع رانت بین برخی واسطه‌های غیرضروری و تشدید تقاضاهای کاذب در بازار ندارد.

وی در پایان گفت: سیاست‌های ضدبازار و سرکوب نرخ تولیدات صنایع بالادستی، تجربه‌ای شکست خورده بوده و تنها راه بهبود بازار، ارتقای شفافیت و پرهیز از اقدامات رانت‌زاست.

گفتنی است مسئله قیمت گذاری دستوری در روزهای گذشته منجر به اعتراض بسیاری از سهامداران حقیقی شده بود که پس از آغاز موج ریزش شاخص بازار سهام در ابتدای هفته دامنه این نقدها گسترده‌تر از قبل شد. بسیاری از کارشناسان معتقدند روند ریزشی شاخص کل بورس از زمانی آغاز شد که علی نیکزاد، نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی درباره قیمت سیمان و فولاد اظهارنظرهای جنجالی کرد.

از قیمت‌گذاری دستوری تا نوسانات نرخ ارز

بورس در محاصره کلکسیونی از ریسک

عکس: آیدا فریدی

بورس تهران با وجود اینکه هفته جاری را با رشد کمرنگ آغاز کرده بود در روز دوم به ناگاه و به شکل غافلگیرکننده‌ای رخت سرخ بر تن کرد و ریزشی بیش از ۴۰ هزار واحدی را به ثبت رساند. کارشناسان معتقدند این ریزش برخلاف تصورات قابل پیش‌بینی بود البته پارامترهای غیرمنتظره‌ای هم به وقوع پیوست که باعث شد این ریزش‌ها تشدید شوند. با این همه، به‌دلایل کاملا روشن انتظار می‌رفت بورس تهران پس از عبور از دست‌اندازی دردسرساز، بار دیگر به کانال یک میلیون و ۴۰۰ هزار واحدی بازگردد. به باور این عده از تحلیلگران اظهارنظرهایی که پیرامون قیمت‌گذاری سیمان و فولاد در مجلس شورای اسلامی و از سوی برخی مسئولان مطرح‌شده بود، زمینه را برای ایجاد صف‌های فروش مهیا کرده بود و از همین‌رو سقوط مقطعی بورس دور از انتظار نبود. البته برخی، تحولات سیاسی و خوشبینی‌ها برای از سرگرفتن مذاکرات برجام را دلیل اصلی ریزش بازار سهام دانسته و آن را مربوط به ورود مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران می‌دانند. این اتفاق بسیار مهم سیاسی که در کنار سفر نخست‌وزیر عراق به کشورمان رخ داده باعث شد نرخ ارز در بازار آزاد تهران نیز تحت‌تاثیر این اتفاق، روند کاهشی اندکی داشته باشد.

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

اظهارات غیرکارشناسی بازار را متلاطم می‌کند

رضا شیرازی‌پور، کارشناس و فعال باسابقه بازار سهام با اشاره به برخی اظهارات غیرکارشناسی که بورس را تحت‌تاثیر قرار داد به صمت گفت: درحال‌حاضر بازار سرمایه پس از کش‌وقوس‌های فراوان و ناملایمات سازمانی و برون‌سازمانی به آرامشی نسبی رسیده است. در این شرایط به ناگاه صحبت‌های غیرعملی و غیرکارشناسی از سوی یکی از اعضای هیات رئیسه مجلس، نگرانی عمیقی در ذهن فعالان بازار سرمایه ایجاد کرده است.

وی در ادامه افزود: در این شرایط این سوال مطرح می‌شود که چرا پس از گذراندن آزمون‌وخطاهای بسیار، اشخاصی در جایگاه حقوقی نسبت به اجرای دوباره برنامه‌های قبلی بازارسرمایه که نتیجه‌ای جز شکست نداشته، اصرار دارند؟ به‌علاوه اینکه، آیا ذهن فعالان بازار (که اکنون دچار ابهاماتی در زمینه توزیع رانت احتمالی از این نوع گفتار است) پذیرای این افکار نسنجیده خواهد بود؟

تجارب تلخ

شیرازی‌پور با اشاره به سیاست‌گذاری‌های اشتباه گذشته، عنوان کرد: به‌راستی در دهه‌های گذشته این نوع تصمیمات همواره با شکست مواجه بوده و به‌جای حرکت رو به جلو در صنایع مختلف برای فعالیت آزاد اقتصادی که مهم‌ترین آنها علاوه بر صنایع فولاد و سیمانی و... در وضعیت فعلی صنعت خودرو بوده، باعث نگرانی است. وی افزود: باتوجه به رویکرد دولت سیزدهم و شعار مبارزه با فساد و رانت و همچنین وعده ایجاد ثبات در روند بازار سرمایه و حمایت از بخش تولید، آیا امروز شاهد تناقض رفتاری و گفتاری نیستیم؟ این فعال باسابقه بازار سهام با تاکید بر لزوم رعایت ضوابط و قوانین در بازارهای گوناگون اعم از بورس، بیان کرد: بازار سرمایه کشور علاوه بر مولفه‌های اقتصادی و سیاسی بیش‌ازپیش نیاز به آرامش دارد و این اصل با رعایت اصول اقتصادی نیازمند خویشتن‌داری مسئولان در اظهارنظرهای شتاب‌زده است.

قبل از هر سخنی باید به فکر اصل حمایت از تولید به نفع مردم و حمایت از تولیدکننده بود. به‌علاوه اینکه با رعایت ضوابط و قوانین اقتصادی، عرضه و تقاضا باید تعیین‌کننده روند بازار باشد.

سخنی با رئیس دولت

این کارشناس بازار سرمایه ضمن خطاب قرار دادن رئیس دولت سیزدهم به صمت گفت: رئیس‌جمهوری باید بدانند اهالی بازارسرمایه و به‌ویژه سهامداران حقیقی مستقل(خرد) با تمام وجود خواهان رساندن صدای اعتراض‌شان به مقامات مسئول هستند و همچنین سهامداران طبق وعده‌های ایشان در زمان انتخابات ریاست جمهوری در راستای حمایت از بازار سهام و ایجاد ثبات در این حوزه و جلوگیری از شکل گرفتن هرگونه رانت و ارتباط خارج از قواعد اقتصادی و اصولی در روند روبه‌جلوی بازار سرمایه، انتظار همراهی و گام برداشتن در مسیر تحقق وعده‌های ایشان را دارند.

قوانین خلق‌الساعه

شیرازی‌پور با اشاره به آثار مخرب وضع قوانین غیرکارشناسی از سوی برخی مسئولان اقتصادی توضیح داد: فعالان بازار سرمایه امسال همواره شاهد اعمال قوانین خلق‌الساعه و دخالت‌های دستوری هستند و به همین دلیل، بازار سرمایه هم‌اکنون نیازمند ایجاد یک محور ارتباطی مستقیم در قالب ایجاد کارگروه‌های مالی و اقتصادی متشکل از فعالان بازار (بدون هرگونه وابستگی به نهادهای مالی) با دولت است تا در زمان اعمال تهدیداتی در روند بورس که می‌توان گفت آینه تمام‌نمای اقتصاد ایران است، دلسوزان بازار و اقتصاد کشور و بخش تولید بتوانند با مقامات مسئول ارتباط مستقیم برقرار کنند. وی افزود: مطمئنا نتایج مثبتی از برقراری این ارتباط را می‌توان در راستای رونق بازار سرمایه و تولید و حل مشکلات اقتصادی کشور شاهد بود. این فعال بازار به روند رو به رشدی که بورس طی می‌کند، اشاره کرد و گفت: فعالان بازار سهام به‌طور مستقیم با گوشت و پوست خود موانع و مشکلات این بازار و اقتصاد ایران را لمس کرده‌اند و همچون کودکی در حال رشد، شاهد باروری و زمین خوردن صنایع مختلف بوده‌اند و تجارب گرانبهای این بزرگواران که صادقانه و خالصانه این روزها در جهت حفظ آرامش سهامداران و متضررین بازار درحال تبادل است در سطح کلان نیز می‌تواند راهگشا باشد.

شیرازی‌پور در پایان خاطرنشان کرد: در نهایت پیامدهای خالی ماندن جای ناظران دلسوز به رفتار و تصمیمات خلق‌الساعه برخی از مدیران اقتصادی متوجه بازار سرمایه می‌شود. از همین‌رو فعالان بازار همچنان در کمال صبر و امیدواری منتظر پاسخ مقامات مانده و امیدوارند این دیوار اعتمادی که توسط رئیس‌جمهوری ایجادشده، به‌زودی پاسخ شایسته‌ای به افرادی که قصد مانع‌سازی در روند روبه‌جلوی بازار سرمایه را دارند، بدهد.

> برخی، تحولات سیاسی و خوشبینی‌ها به از سرگرفتن مذاکرات برجام را دلیل اصلی ریزش بازار سهام دانسته و آن را مربوط به سفر مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به تهران می‌دانند

همان ریسک‌های همیشگی

فردین آقابزرگی، کارشناس باتجربه بازار سرمایه با اشاره به اخبار منتشرشده پیرامون مذاکرات هسته‌ای به صمت گفت: موارد زیادی بازار سرمایه را تحت‌تاثیر قرار داده که یکی از مهم‌ترین آنها اثرپذیری بورس از برهم خوردن توازن عرضه و تقاضا در بازار ارز است. این روند می‌تواند در پی ایجاد تحولات سیاسی و اقتصادی در کشور و پیرامون مسئله هسته‌ای ایجاد شده باشد. وی در ادامه افزود: برخی معتقدند احتمالا بیانیه شورای حکام کمی کمرنگ‌تر و ملایم‌تر از آنچه تصور می‌شد باشد، از سویی هم ورود رافائل گروسی به ایران حاکی از توافقاتی بین ایران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است. همه این اتفاقات باعث شد نرخ ارز تحت‌تاثیر خوش‌بینی‌های دیپلماتیک روند کاهش قیمتی در پیش بگیرد و بورس نیز طبیعتا از این تحولات اثر پذیرفت.

سهام عدالت

آقابزرگی با اشاره به تصمیم‌ها مبنی بر عرضه سهام عدالت در بازار سرمایه عنوان کرد: دیگر موضوعی که باعث‌شده بازار سهام تحت‌تاثیر قرار گیرد، مسئله آزادسازی سهام عدالت به ارزش تقریبی ۲۰۰ هزار میلیارد تومان است که می‌توانند نقدینگی را در بازار کاهش داده و به خود جذب کند. حال این تغییر و تحولات ممکن است به‌صورت بلوکی یا غیربلوکی و خرد رخ دهد اما همین که چنین اتفاقی در بازار رقم بخورد، خبر چندان خوبی برای فعالان بازار سرمایه نیست و نخواهد بود.

نرخ بهره

این کارشناس بازار به وجود اخباری مبنی بر احتمال افزایش نرخ بهره اشاره کرد و به صمت گفت: از دیگر مواردی که بازار را دچار تنش کرده، قوت گرفتن شائباتی است که پیرامون تشکیل اتاق فکرهایی برای افزایش نرخ بهره بانکی شکل گرفته است. این اقدام که در صورت انجام در راستای جمع‌آوری نقدینگی از بازارها خواهد بود به‌عنوان یکی از ریشه‌های تورم معرفی می‌شود. این سیاست نیز در صورت اجرا می‌تواند بازار را دچار حرکت‌های منفی کند و حتی ممکن است بخشی از سرمایه‌های موجود در بازار را نیز از بورس خارج کند. در واقع نرخ بازدهی بدون ریسک با افزایش نرخ بهره رو به فزونی خواهد گذاشت و همین موضوع دلیلی است که می‌تواند در صورت وقوع باعث خروج نقدینگی از بازار سهام شود.

قیمت‌گذاری دستوری

این تحلیلگر و فعال بازار سرمایه با یادآوری مطالبات عموم سهامداران در دوران انتخابات ریاست جمهوری بیان کرد: تفکراتی مبنی بر سیاست‌گذاری‌های سلبی و نظارتی بر بازار که نمونه‌ای از آن را در زمینه سیمان و حتی فولاد مشاهده می‌کنیم، منجر به برهم خوردن آرامش بازار می‌شود. این موضوع یکی از دغدغه‌های فعالان بازار سهام در دوران پیش از انتخابات بود و به‌عنوان یک مطالبه از رئیس دولت بعدی مطرح شد. حال اگر فرض بر این باشد که این سیاست‌گذاری‌ها بار دیگر در کشور اجرایی خواهد شد، موردپسند فعالان بازار نخواهد بود و به همین دلیل شاهد به راه افتادن جوی علیه اظهارات برخی از مسئولان پیرامون مداخله دولت در بازارها هستیم.

چشم‌انداز

آقابزرگی در پایان ضمن ابراز خوشبینی نسبت به رشد بورس در ماه‌های پیش‌رو خاطرنشان کرد: همه این ۴ مورد در کنار تکرار تجارب تلخ گذشته (به‌ویژه سال ۹۹) می‌تواند بازار را دچار چرخه‌ای کند که عرضه‌های بیش‌ازاندازه و صف‌های فروش شلوغی را ایجاد کند، از همین‌رو امیدواریم دولت در این زمینه بازنگری کرده و سیاست‌گذاری درستی را در پیش بگیرد تا باردیگر شاهد اتفاقات ناخوشایند سال گذشته نباشیم. وگرنه بورس در شرایط به‌نسبت خوبی به‌سر می‌برد و حتی اگر تورم نیمه دوم سال را در محدود ۴۰ تا ۵۰ درصد در نظر بگیریم احتمال اینکه شاخص تا محدوده یک میلیون و ۸۰۰ هزار و حتی یک میلیون و ۹۰۰ هزار واحد نیز رشد کند، بسیار بالاست.

سخن پایانی...

با توجه به تحولات بازار سرمایه در روزهای اخیر به نظر می‌رسد برخلاف آنچه ادعا می‌شود بورس تهران از ثبات لازم برخوردار نیست و با هر چالشی وارد کانال سرخ ریزش می‌شود که نتیجه‌اش متضرر شدن بسیاری از سهامداران حقیقی و حتی برخی از حقوقی‌هاست. بسیاری از کارشناسان معتقدند یکی از مهم‌ترین فاکتورهای ثبات‌بخش در بازار سهام اجتناب مسئولان از هرگونه اظهارنظر غیرکارشناسی است که در طول دو سال اخیر بازار را دچار مشکلات عدیده‌ای کرده است. حال با توجه به وعده دولت برای ساخت یک میلیون مسکن در سال به نظر می‌رسد برخی از نمایندگان قصد دارند با تحت‌تاثیر قرار دادن نرخ مصالح در بورس کالا زمینه را برای کاهش هزینه‌های ساخت‌وساز مسکن فراهم کنند. اگر این قصد نمایندگان که مورد ادعایی بسیاری از فعالان بازار است، واقعیت داشته باشد و عملیاتی شود می‌توان گفت در واقع بخش عظیمی از هزینه‌های ساخت‌وساز یک میلیون واحد مسکن در سال قرار است از محل بازار سرمایه تامین شود. برخی کارشناسان معتقدند دولت دوازدهم بورس را محلی برای جبران کسری بودجه ۹۹ قرار داد و دولت سیزدهم نیز برنامه تامین مالی پروژه ساخت مسکن از بازار سهام را دارد که منطقا هر دو نتیجه‌ای مشابه خواهد داشت. در نهایت می‌توان گفت این نوع سیاست‌گذاری نتیجه مشابهی برای سهامدارانی که از ترس تورم وارد بورس شده‌اند، خواهند داشت. به‌علاوه اینکه نه‌تنها سودی عاید بخش اعظمی از حقیقی‌ها و حتی سهام عدالتی‌ها نخواهد شد، بلکه غالبا با ریزش ارزش سرمایه اولیه خود در مقایسه با تورم بالای ۴۵ درصدی (طبق گزارش مرداد ۱۴۰۰ مرکز آمار) مواجه خواهند شد.

یادداشت

ریشه‌یابی رشد ناهمگن

مجتبی دیبا
کارشناس و تحلیلگر بورس

بازار سهام در طول دو ماه اخیر رشد چشمگیری را تجربه کرده و شاخص کل بورس بیش از ۴۰۰ هزار واحد نسبت به ۳ ماهه نخست سال رشد داشته است. برای ریشه‌یابی دلایل افتادن بازار روی روند صعودی در هفته‌های اخیر باید تلاش کرد تا به اتفاقاتی که در مدت اخیر دامنگیر بورس بوده، بازگشت و از لابه‌لای صفحات دفتر بازار سرمایه فکت‌هایی را خارج کرد و هر یک را در کنار یکدیگر قرار داد تا به یک نتیجه مشخص و علمی برسیم. در این بین مولفه‌هایی مانند نرخ ارز، ریزش‌های شدید در سال ۹۹، ارزنده بودن بسیاری از سهم‌های بنیادی و... تاثیر بسزایی در ایجاد موج صعودی بورس تهران داشته است. البته برخی اعتقاد دارند رشد بازار به شکل عجیبی در هفته‌های اخیر رخ داده، زیرا بسیاری از سهم‌های کوچک هنوز هم با وجود رشد شاخص وضعیت چندان خوبی نداشته و همچنان روی ضرر هستند و دارندگان این دست سهم‌ها هنوز هم چشم به تابلوها دوخته‌اند تا شاید در روزها و هفته‌های آینده گشایشی در زمینه سوددهی سهام‌شان رقم بخورد.

همان‌طور که گفته شد دلیل رشد ناهمگن بازار سرمایه در طول هفته‌های گذشته را باید در اتفاقات سال قبل بورس جست‌وجو کرد؛ زمانی‌که رشد بسیاری از سهم‌ها حبابی بود و بعد از مدتی هم شاهد اصلاح ارزش این سهم‌ها بودیم.

برخی از اقتصاددانان نیز در طول سال قبل به این رشد حبابی سهم‌ها اشاره می‌کردند اما توجه چندانی به این موضوع نشد و درحال‌حاضر می‌توان نتیجه آن وضعیت را در بازار سهام به‌وضوح ملاحظه کرد، در واقع یکی از دلایلی که امروز شاهد رشد نامتوازن بورس هستیم، همان صعود حبابی بورس در سال گذشته است و باید به این موضوع برخلاف رفتاری که در سال ۹۹ شد، توجه ویژه‌ای داشته باشیم.

در حال‌حاضر، شاهد وجود شکافی بین برخی از سهم‌های بزرگ و پربازده با سهم‌هایی که کوچک‌تر هستند و با الگوی رشد حبابی در طول سال گذشته روند افزایشی ارزش خود را تجربه کرده بودند، هستیم اما اتفاق مهمی که درحال‌حاضر رخ داده ریزش این سهم‌ها در بورس است که با توجه به الگوهای یادشده ریشه در تحولات بورسی سال ۹۹ دارد. البته در موارد زیادی از این دسته سهم‌ها هنوز هم قیمت‌ها با ارزش ذاتی سهم‌ها فاصله زیادی دارد که به معنای وجود ظرفیت برای تداوم وضعیت فعلی است.

به‌عبارتی به‌دلیل رشد حبابی سال ۹۹ در حال‌حاضر بسیاری از سهم‌های کوچک‌تر روند اصلاح قیمتی را در پیش‌گرفته‌اند و با توجه به مولفه‌های گوناگون اعم از رشد بیش از حد هنوز هم جای ریزش قیمتی برای این دسته از سهم‌ها وجود دارد. در واقع حبابی که به آن اشاره شد در بسیاری از موارد هنوز خالی نشده و اصطلاح روند اصلاحی ادامه دارد. در مقابل برخی از سهم‌های بزرگ‌تر کاملا ارزنده بوده و حتی می‌توان گفت از ارزش ذاتی خود هم ارزان‌تر عرضه می‌شوند، دقیقا به‌دلیل وجود ظرفیت رشد بین سهم‌های بنیادی و همچنین استعداد ریزش در بین سهم‌های کوچک‌تر می‌توان انتظار داشت بورس همچنان به‌صورت نامتوازن به رشد خود ادامه دهد.

از سویی هم شاهد افزایش نرخ دلار هستیم که باعث تشدید روند رو به رشد سهم‌های ارزنده شد و باید توجه داشت این سهم‌ها عموما صادرات‌محور بوده و تحت‌تاثیر نوسانات نرخ ارز هستند. از همین‌رو طبیعی است به موازات افزایش نرخ دلار، شاهد رشد ارزش سهم‌های بزرگ‌تر و کامودیتی‌محور باشیم.

صنایعی مانند پتروشیمی‌ها، فلزی‌ها، معدنی‌ها و... به‌دلیل ساختار زیربنایی که دارند و تحت‌تاثیر نرخ دلار هستند، کاملا ظرفیت رشد دارند و چشم‌انداز خوبی از رشد آنها نیز در بازار سهام وجود دارد که می‌تواند خبر خوبی برای دارندگان این دسته از سهم‌ها باشد. در برخی از موارد هم که این سهم‌ها دچار ریزش شده‌اند، نوسانات بازار ارز به کمک آنها آمده و خلأ فاکتورهای رشد را پر کرده است.

سه‌شنبه
۲۳ شهریور ۱۴۰۰- ۷ صفر ۱۴۴۳ - ۱۴ سپتامبر ۲۰۲۱-شماره۱۸۸۳-پیاپی۳۲۰۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲ در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

خطا در محاسبه تولید ناخالص داخلی

حامد قدوسی- کارشناس اقتصاد

۱) منتظر این بودم که با اعلام عدد «جی‌دی‌پی دلاری ایران به نرخ بازاری دلار توسط بانک جهانی» تیترهای ژورنالیستی و هیجانی زیادی حول آن شکل بگیرد و ظاهرا گرفته و احتمالا در روزهای آینده هم خبرهای زیادی حول آن دست به‌دست خواهد شد، اما هر کسی که با شیوه تولید ناخالص داخلی آشنا باشد، می‌داند که این عدد دقیق نیست! وظیفه کسی هم که خود را «اقتصاددان» معرفی می‌کند این نیست که چشم‌بسته آن را به مخاطب بفروشد، بلکه باید توضیح دهد که این عدد از کجا آمده و چرا قابل اعتماد است یا نیست.

۲) اول توضیح یک خطی غیرفنی بدهیم که چرا این عدد احتمالا غلط است. نرخ دلار بازار آزاد را در این چند سال همه به خاطر داریم؛ از ۳۵۰۰ به حدود ۱۲۰۰۰ و بعد به حدود ۲۵۰۰۰ تومان رسیده است. خیلی روشن و غم‌انگیز. حالا به هزینه سلمانی یا کرایه تاکسی یا کلاس زبان یا معاینه پزشک عمومی فکر کنید. آیا هزینه کوتاه کردن موی سر (و این نوع خدمات دیگر) در این ۴، ۵ سال، نزدیک ۸ برابر شده است؟ بعید می‌دانم. خب این چه ربطی به بحث ما دارد؟ اینکه یک خدمت مشخص (مثلا کوتاه کردن موی سر) در سال ۱۳۹۵ و سال ۱۳۹۹ به «قیمت ریالی روز» در حساب‌های ملی ثبت می‌شود اما وقتی تقسیم بر نرخ دلار در این دو سال شود، «عدد دلاری» خیلی متفاوتی در دو سال به ما می‌دهد، در حالی که ماهیت فیزیکی خدمت یا مصرف دقیقا همان است و باید با یک عدد دلاری-ریالی در دو سال ثبت شود. فکر می‌کنم با این مثال ساده خوانندگان گرامی نکته نقد را حدس زده باشند.

۳) پس چه اتفاقی افتاده؟ به‌خاطر مجموع شرایط (از جمله تحریم‌ها)، نرخ دلار در این سال‌ها بسیار جهش کرده که باعث تورم بالایی در جامعه شده اما نرخ بسیاری از خدمات و کالاهای داخلی لزوما با نرخ دلار بالا نرفته است. در نتیجه وقتی تولید ناخالص داخلی را اول به ریال حساب و بر دلار آزاد تقسیم کنیم، طبعا ارزش دلاری جی‌دی‌پی را خیلی پایین‌تر از واقعیت حساب می‌کنیم.

۴) این خطای شناخته‌شده و بدیهی در محاسبه تولید ناخالص داخلی کشورهای فقیر و در حال‌توسعه و به‌ویژه کشورهای با یارانه زیاد است. برای همین است که معیار جی‌دی‌پی در این کشورها باید براساس شاخص قدرت خرید بیان شود تا بتواند بین نرخ دلار مورداستفاده برای تبدیل و ارزش جهانی محصولات-خدمات داخلی آنها ارتباط برقرار کند.

با معیار شاخص قدرت خرید ارزش تولید ناخالص داخلی ایران حدود «۱۰۰۰ میلیارد دلار» است!

۵) اگر حسب تغییرات درصدی سالانه نگاه کنیم، اقتصاد ایران متاسفانه در سال‌های اخیر با رکود و رشد منفی مواجه بوده و کیک اقتصاد ایران در حال کوچک شدن است. این یک واقعیت است. یک واقعیت خیلی مهم‌تر و جدی‌تر افت «رابطه مبادله» است که خودش را در کاهش شدید قدرت خرید محصولات خارجی برای مردم ما نشان می‌دهد. بله قدرت خرید خانوار متوسط ایرانی برای «کالاهای مبادله‌پذیر جهانی» مثل گوشی تلفن و لپ‌تاپ و طلا... به‌شدت افت کرده است. مردم این را با گوشت و پوست خود لمس می‌کنند.

۶) حالا دو آیتم افت شدید قدرت خرید دلاری و ادعاهای آیتم‌های قبلی را چطور کنار هم بگذاریم؟ تولید ناخالص داخلی دو جزء اصلی دارد: خدمات و محصولات داخلی و مبادله خارجی.

قسمت اول جی‌دی‌پی که به این راحتی کم و زیاد نمی‌شود (موجودی خانه‌ها و راه‌ها و مدرسه‌ها و پزشکان و معلمان و کارخانه‌ها و مزرعه‌ها و... یک‌شبه کم و زیاد نمی‌شود) اما قسمت دوم (کالاهای وارداتی) با شوک‌های تجارت خارجی یک‌شبه خیلی بالا و پایین می‌شود، زیرا جی‌دی‌پی از جمع این قسمت تشکیل می‌شود؛ حتی در شرایط رکود هم افت آن تدریجی است و این‌طور نیست که ظرف ۲، ۳ سال، اندازه یک اقتصاد ناگهان یک‌سوم شود! (البته غیرمتخصصان چنین گزاره‌هایی را بیان می‌کنند.)

۷) حالا اگر به آمار تولید ناخالص داخلی ایران به‌صورت ریالی (با قیمت‌های ثابت سال پایه) یا دلاری با معیار شاخص قدرت خرید نگاه کنیم، افت آن را می‌بینیم اما این افت تدریجی است و اندازه اقتصاد ایران در یک دهه چیزی حدود ۳۰-۲۰ درصد کوچک‌تر شده، اما کاهش ۳۰ درصدی در ۱۰ سال خیلی متفاوت از یک‌سوم شدن ظرف ۲، ۳ سال است. همین کاهش ۳۰ درصدی هم اصلا چیز کمی نیست.

۸) اینکه آیا اندازه اقتصاد ایران رتبه ۱۸ دنیا است یا ۵۰، اصلا مسئله ما نیست و به درد سیاستمداران و تبلیغات‌چی‌ها می‌خورد. مسئله واقعی و دردناک این است که اقتصاد ایران رشد منفی دارد، نرخ تشکیل سرمایه منفی است، سفره مردم به‌سرعت در حال کوچک‌شدن است و فقر رو به گسترش.

دریچه

قاچاق چمدانی دارو ارمغان ارز ۴۲۰۰ تومانی

ارزان بودن نرخ دارو در ایران در مقایسه با کشورهای منطقه و همسایه، باعث شده شاهد قاچاق معکوس دارو از کشور باشیم و دلیل آن نیز، ارز ۴۲۰۰ تومانی است که صنعت دارو را گرفتار کرده است.

به گزارش مهر، در یکی، دو سال اخیر، مسافران به‌ویژه از کشورهای همسایه به دارو به چشم یکی از اقلامی که می‌توانند به‌عنوان سوغات با خودشان ببرند، توجه می‌کنند. اصرار به خرید چمدانی دارو از ایران در حالی که همان داروها در کشورهای مبدأ به اندازه کافی وجود دارد، از تبعات اختلاف نرخ محصولات دارویی در ایران با دیگر کشورها است.

فروردین ۹۷ دولت با هدف کنترل قیمت‌ها نرخ قطعی ۴۲۰۰ تومان را برای ارز دولتی اعلام کرد. هرچند مقصود از اجرای این سیاست، حمایت مالی از مردم اعلام شده بود اما شیوه اجرای آن، علاوه بر نداشتن تاثیر قابل‌توجه بر نرخ دارو، بیماران را با معضل کمبود دارو نیز روبه‌رو کرده است؛ به‌طوری که با شروع فاصله گرفتن نرخ ارز آزاد از ارز دولتی، انگیزه‌های شرکت‌های واردکننده دارو و مواد اولیه دارویی برای سوءاستفاده از این اختلاف قیمتی بیشتر شده است. بر همین اساس اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات کالاهای اساسی به‌ویژه دارو، در عمل باعث هدررفت بسیاری از منابع شد.

اینکه آیا واقعا کالا با همان ارز دولتی به قشر ضعیف جامعه می‌رسد یا زمینه خوبی برای رانت‌خواری و فساد برخی فراهم می‌شود، مسئله‌ای است که باید به آن دقت ویژه شود.

به‌گفته کارشناسان ارز ۴۲۰۰ باعث شد بازار دارو کوچک شود و به تبع این کوچک شدن بازار و کمبود دارو، بسیاری از داروخانه‌ها تعطیل شدند.

موضوعی که به‌موجب اختصاص ارز دولتی به داروها اتفاق افتاد، قاچاق معکوس بود. قاچاق معکوس به فرآیند خروج کالای وارداتی یا تولید داخل از کشور، در صورتی که از مبادی رسمی صادرات صورت نگیرد گفته می‌شود؛ به‌طوری که مسافران به‌ویژه از کشورهای همسایه، حتی به دارو به چشم یکی از اقلامی که می‌توانند به‌عنوان سوغات با خود ببرند، توجه می‌کنند. اصرار به خرید چمدانی دارو از ایران در حالی که همان داروها در کشورهای مبدأ به اندازه کافی وجود دارد، از تبعات اختلاف نرخ محصولات دارویی با دیگر کشورها است.

بررسی حجم فروش داروخانه‌های شهرهای زیارتی و مناطق آزاد که حجم گردشگران آنها بسیار بیشتر از سایر مناطق است، مؤید این مسئله است.

راهکار به حداقل رساندن چنین پدیده‌هایی در بازار دارو و خروج سرمایه‌های ملی، واقعی کردن نرخ آن است. برای حمایت از بیماران و قشر آسیب‌پذیر جامعه می‌توان از مکانیسم‌های دیگری مانند ارز نیمایی برای تولید دارو استفاده کرد و یارانه به سازمان‌های بیمه‌گر یا به‌طور مستقیم به خود مصرف‌کنندگان دارو پرداخته شود. جایگزینی هرچه بیشتر حمایت ریالی به‌جای دلاری راهکار تامین نیاز دارویی کشور است. ارز ۴۲۰۰ تومانی دارو باید حذف و مابه‌التفاوت آن به‌صورت ریالی به بیمه‌ها پرداخت شود. البته بیمه‌ها نیز باید امانت‌داری کرده و پوشش دارویی خود را گسترده‌تر کنند. بیمه‌های خدمات درمانی نیز باید خصوصی شوند و نظارت بر آنها افزایش یابد تا به این ترتیب پاسخگویی بیمه‌ها هم افزایش یابد.

به‌گفته همایون سامه یح نجف‌آبادی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، حذف ارز دولتی و تخصیص یارانه به بیمه‌ها، باعث می‌شود مصرف دارو در کشور تا حدود یک‌سوم کاهش یابد و این یعنی ارز موردنیاز دارو نیز کاهش می‌یابد.

در همین زمینه محمد عبده‌زاده، رئیس هیات مدیره سندیکای صاحبان صنایع داروهای انسانی ایران، در نامه‌ای خطاب به رئیس دولت سیزدهم درباره چالش‌های سیاست‌های ارزی دولت در بخش دارو، گفت: این مسئله باعث می‌شود توان شرکت‌ها برای توسعه خطوط جدید سرمایه‌گذاری در کیفیت و استانداردهای تولید و توسعه محصولات دارویی با فناوری بالاتر کاهش یابد؛ از این رو سندیکا برای برون‌رفت از این مشکل پیشنهاد می‌دهد حذف نظام‌های موازی ارز، آزادسازی و یکسان‌سازی نرخ ارز و انتقال حمایت‌های دولتی به سازمان‌های بیمه‌گر در دستور کار قرار گیرد. همچنین لازم است ارز دارو و مواد اولیه آزاد شود. باتوجه به اینکه رئیس‌جمهوری در مناظرات انتخاباتی به ضرورت تک‌نرخی‌شدن ارز برای ایجاد ثبات و کنترل دلالان اشاره کرده بود، امید است در دولت جدید به این مسئله به‌طور ویژه توجه شود.

یادداشت

امکان‌سنجی ساخت میلیونی مسکن از نگاهی دیگر

محمدحسن ملک‌مدنی- شهردار اسبق تهران

قیمت زمین در شمال تهران در طول ۴ دهه بیش از ۶۰ هزار برابر شده و باوجود شهرفروشی و تخریب چهره شهر با ساختمان‌سازی که مشکلات زیست‌محیطی نیز برای شهر ایجاد کرد، همچنان مشکل مسکن حل نشده است.

عجیب است که نرخ زمین ۲۵۰۰ سال طول کشید تا در منطقه‌ای مثل نیاوران به ۲ هزار تومان برسد اما در طول ۴ دهه این نرخ بیش از ۶۰ هزار برابر شده است.

در سال ۸۰ که من شهردار تهران بودم، نرخ هر مترمربع مسکن در نقاط مرغوب تهران در محدوده ۷۰۰ هزار تومان بود اما ببینید که قیمت‌ها در این ۲ دهه چقدر عجیب و غریب افزایش داشته است.

در کشورهای پیشرفته همه اطلاعات شهروندان در شهرداری‌ها ثبت شده و شهرداری می‌داند ساکنان هر منطقه شغل دارند یا ندارند و در چه وضعیتی هستند. حکومت‌ها ۴ وظیفه اصلی دارند؛ تامین بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، مسکن و اشتغال.

این بدان معناست که اگر دولتی نتواند اشتغال لازم را ایجاد کند، ضروری است که حقوق بیکاری بدهد. حالا در این وضعیت ما با نبود آمار و مبهم بودن وضعیت در بسیاری بخش‌ها روبه‌رو هستیم.

نزدیک ۲۲ میلیون خانوار در ایران زندگی می‌کنند. باید بررسی کنیم از این تعداد چند درصد خانه ندارند. ما در ایران کمتر با مشکل بیابان‌نشینی و چادرنشینی و... روبه‌رو هستیم. نمی‌گویم نداریم اما درصد کمی از خانوارهای ما درگیر این بحران هستند و در نتیجه ما باید بر همین مبنا برنامه‌ریزی کنیم.

کسانی که مالک خانه نیستند، در منازل استیجاری زندگی می‌کنند و عده‌ای نیز مسکن نامناسب دارند و باید برای‌شان فکری کرد. مسیر رفع معضل مسکن در ایران از بهبود وضعیت رابطه مالک و مستاجری و برنامه‌ریزی برای نوسازی و مرمت و بهسازی واحدهای مسکونی نامناسب می‌گذرد.

بنیاد مسکن، کمیته امداد، بهزیستی، بنیاد شهید، بنیاد مستضعفان و نهادهای حمایتی از این دست باید اموال‌شان را کنار هم بگذارند تا مردم خانه‌دار شوند. دولت به هیچ وجه نمی‌تواند سازنده مسکن باشد و برای برنامه‌ریزی در این بخش لازم است شهرداری‌ها وارد عمل شوند.

چرا کالای موردنیاز خانوار تبدیل به کالای سرمایه‌ای شده است؟ طبیعی است برای رفع این مشکل باید سیاست‌های اقتصادی تغییر کند، چرا باید شهرها به محلی برای خانه‌های خالی تبدیل شوند؟ در همین تهران کسی هست که ۲ هزار سند آپارتمان در دست دارد. طبیعی است که بخش مهمی از مشکل را باید با تغییر سیاست اقتصادی برطرف کرد.

از سوی دیگر مسئله مهم این است که تا ندانیم چه کسی در کدام نقطه به مسکن نیاز دارد، نباید دست به عمل بزنیم. سیاست ما همواره توسعه شهرهای بزرگ بوده که در عمل تشدیدکننده مشکلات است.

با اجرای همین سیاست‌ها بافت‌های اجتماعی شهرهای سنتی دگرگون شده است.

در یزد سیاست‌های مسکن‌سازی، دگرگونی عجیبی ایجاد کرده و محلاتی ساخته شده که ساکنانش اصلا یزدی نیستند. آیا درست است آب از زاینده‌رود بیاوریم و پمپاژ کنیم تا ۷ طبقه بالا برود و سیفون توالت را پر کند؟

اگر اطلاعات آماری در هر شهر و روستا از متقاضیان مسکن وجود داشته باشد، بخش مهمی از مشکلات حل خواهد شد. برای مشکل مسکن باید هم راه‌حل محلی و هم سیاست‌های کلی و کلان داشته باشیم؛ در غیر این صورت با این روند شهرهای بزرگ باز هم بیشتر پر از خانه خالی می‌شوند و خرید آن نیز آرزوی دست‌نیافتنی باقی خواهد ماند.

متاسفانه فناوری مدرن ساخت‌وساز وارد کشور نشده است. در پردیس یکی دو شرکت ترکیه‌ای آمدند که از این روش برای ساخت استفاده می‌کردند، اما آنها هم کارشان نیمه تمام رها شده؛ در حالی که امروز یک هتل ۵ستاره ظرف ۱۵ روز ساخته می‌شود.

۲۰ سال پیش یک شرکت اتریشی ۲ هزار مترمربع ساختمان مدرن را ظرف ۲۰ روز توسط ۱۰ نفر ساخت اما شرکت‌های ساختمانی که زمانی مرغوب‌ترین خانه‌های ایران را می‌ساختند، تعطیل شدند و در غیاب شرکت اکباتان و آتی‌ساز و... به تعداد پلاک‌ها، بسازبفروش ساخته‌ایم.

چهره

نیازمند تغییر حکمرانی در بخش آب هستیم

معاون آب و آبفای وزیر نیرو با بیان اینکه نیازمند تغییر حکمرانی در بخش آب هستیم، گفت: حکمرانی خوب آب باتوجه به ۴ وجه محیط، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی امکان‌پذیر است.

قاسم تقی‌زاده خامسی در گفت‌وگویی رادیویی با تاکید بر ضرورت یک مدیریت قدرتمند در حوزه آب کشور گفت: باتوجه به اینکه ایران در یک منطقه خشک و نیمه‌خشک قرار دارد و ۸۵ درصد مساحت کشور در منطقه خشک و نیمه‌خشک است و از طرفی قرار گرفتن ۴۵ درصد جمعیت کشور در مناطقی که بیش از ۲۰ درصد منابع آب را دارند و نیز پدیده تغییر اقلیم که در چند سال اخیر شاهد آن بوده‌ایم، نیازمند یک مدیریت و سازکار قوی به‌ویژه در حوزه آب کشور هستیم.

وی همچنین حکمرانی خوب را دارای ۴ وجه محیط، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی دانست و گفت: حکمرانی خوب آب هم باتوجه به این ۴ وجه امکان‌پذیر است و باید در کنار اینها به ساختار قانونی توجه ویژه داشته باشیم؛ یعنی مدیریت منابع آب بعد از حکمرانی خوب و ساختار قانونی خوب مطرح و کارگشاست.

معاون آب و آبفای وزیر نیرو با اشاره به ضعف آمایش سرزمین در کشور اظهار کرد: متاسفانه اصلا آمایش سرزمین نداریم و در پایان دولت یک طرح کلی تهیه شده که هنوز اشکال و ایراداتی دارد و تا این ضعف آمایش درست نشود، سایر امور درست نمی‌شود.

تقی‌زاده خامسی با تاکید بر نقش مهم آب در همه ابعاد توسعه گفت: توسعه متوازن نیازمند آب است و اگر آب به‌درستی تامین و مدیریت نشود، صنعت و اقتصاد درست نمی‌شود.

وی با انتقاد از برخی برنامه‌ریزی‌ها گفت: آیا این درست است که در کشور ما که ۸۵ درصد مساحتش خشک و نیمه‌خشک است، برویم سراغ بخشی که ۲۰ برابر بخش دیگر آب لازم دارد؟

معاون وزیر نیرو افزود: متاسفانه در سال ۸۵ مرزهای حوضه آبریز را با مرزهای سیاسی کشور یکی کردند؛ یعنی آب‌ها را استانی کردند و نتیجه‌اش این شده که امروز در کشاورزی توسعه نامتوازن داریم و واقعا دیگر نمی‌توان در بخش کشاورزی شغل تعریف کرد.

وی با اشاره به مشکل صدور پروانه چاه‌ها گفت: متاسفانه بی‌برنامه و به‌وفور پروانه چاه صادر کردند و در نتیجه همه می‌خواهند بدون حساب برداشت کنند.

معاون آب و آبفای وزیر نیرو، افزود: به‌خاطر مشکلات و کمبود آب ما اصلا در کشاورزی امکان توسعه نداریم و باید این مسئله حل شود.

وی با اشاره به تعریف بعد گردشگری برای سدهای کشور در سال‌های اخیر گفت: حدود ۱۰۰ مورد از سدهای کشور در این طرح قرار دارند؛ این خوب است اما هنوز راه زیادی در پیش است.

تقی‌زاده خامسی با تاکید بر اینکه آب موجود در کشور تنها به شرط بهره‌وری می‌تواند پاسخگوی شغل و توسعه بیشتر باشد، گفت: ۷ درصد آب مصرفی کشور مربوط به شرب و ۳ درصد مربوط به صنعت است که خوشبختانه از طریق بازچرخانی، تصفیه می‌شود و دوباره به چرخه مصرف بازمی‌گردد. این فرآیند حدود ۵ میلیارد مترمکعب آب واچرخانی به ما می‌دهد. در دولت قبل حدود ۶۰ تصفیه‌خانه ساختیم اما واقعیت آن است که در مقابل مصارف عظیم کشاورزی قابل‌توجه نیست.

وی مصارف کشاورزی را پاشنه آشیل آب کشور دانست و گفت: راندمان ما در این حوزه حداکثر ۴۵ درصد است که اگر درست شود توسعه ما تا ۳ برابر افزایش خواهد داشت.

این مقام مسئول در صنعت آب، نبود آمایش و اشکال ساختار قانونی در حوزه آب را از مشکلات حوزه آب دانست و گفت: در سال ۴۵ سرانه آب کشور ۶۵۰۰ بوده و امروز این رقم تا ۱۵۰۰ کاهش داشته و در تعاریف بین‌المللی این یعنی کشورمان در دوره تنش آبی قرار دارد. از سوی دیگر بعد از انقلاب جمعیت کشور ۲.۵ برابر شده، در حالی که منابع تجدیدپذیر آب ۳۰ درصد کاهش یافته است؛ از این رو قوانین و ساختارها باید براساس شرایط کنونی اصلاح شود.

وی با انتقاد از برخی برنامه‌ریزی‌های آب و کشاورزی گفت: در حال حاضر ما در ۱۷ استان کشور برنج کشت می‌کنیم و حتی گاهی در استان‌هایی که آب برای خوردن وجود ندارد، برنج کشت می‌شود. این نشان می‌دهد آب یک مقوله میان‌بخشی است و باید بخش‌های مختلفی چون جهاد کشاورزی در مدیریت مطلوب آن دخالت کنند.

تقی‌زاده خامسی با انتقاد از نبود همت و عزم برای رفع مشکلات آب در سال‌های گذشته گفت: ما در ۳ سال قبل اسنادی را به نام اسناد سازگاری با کم‌آبی جمع‌آوری و آماده کرده‌ایم که از پایین به بالا طراحی شده است؛ یعنی اطلاعات مربوط به میزان زمین کشاورزی، صنعت و شرب در استان‌ها توسط مسئولان همان استان‌ها جمع‌آوری و در وزارت نیرو بررسی و تایید شده و به‌عنوان یک سند در دولت امضا شده و در قالب کتابی به‌نام اسناد سازگاری با کم‌آبی آماده بهره‌گیری است.

وی افزود: اگر این سند تا آماده شدن آمایش سرزمین مرجع باشد، می‌توان قدم‌های مثبتی در حوزه آب برداشت. قانونی نیز به‌عنوان قانون آب تدوین کرده‌ایم که فعلا در مرحله تصویب دولت است و به‌زودی تقدیم مجلس می‌شود.

